ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (τέταρτο πενταμελές τμήμα)

της 11ης Ιουλίου 2007 *

Στην υπόθεση Τ-351/03,

Schneider Electric SA, με έδρα το Rueil-Malmaison (Γαλλία), εκπροσωπούμενη από τους A. Winckler και M. Pittie, δικηγόρους,

ενάγουσα,

υποστηριζόμενη από

τη **Γαλλική Δημοκρατία,** εκπροσωπούμενη από τον G. de Bergues,

παρεμβαίνουσα,

κατά

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπουμένης, αρχικώς, από τους P. Oliver, É. Gippini Fournier και C. Ingen-Housz, εν συνεχεία από τους P. Oliver, O. Beyne και R. Lyal και, τέλος, από τους P. Oliver, R. Lyal και F. Arbault,

εναγομένης,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

υποστηριζομένης από

την **Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας,** εκπροσωπούμενη από τους W.-D. Plessing και M. Lumma,

παρεμβαίνουσα,

με αντικείμενο αγωγή αποζημιώσεως με την οποία επιδιώκεται η αποκατάσταση της ζημίας που υπέστη, όπως υποστηρίζεται, η ενάγουσα λόγω παρανομιών από τις οποίες πάσχει η διαδικασία ελέγχου του συμβατού της πράξεως συγκεντρώσεως μεταξύ της Schneider Electric SA και της Legrand SA με την κοινή αγορά,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ
ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ (τέταρτο πενταμελές τμήμα),

συγκείμενο από τους H. Legal, I. Wiszniewska-Białecka, V. Vadapalas, E. Moavero Milanesi και N. Wahl, δικαστές,

γραμματέας: K. Pocheć, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 25ης Απριλίου 2007,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Νομικό πλαίσιο

1 Όπως ίσχυε κατά τον κρίσιμο για την υπό κρίση διαφορά χρόνο, ο κανονισμός (ΕΟΚ) 4064/89 του Συμβουλίου, της 21ης Δεκεμβρίου 1989, για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων [(ΕΕ L 395, σ. 1, όπως διορθώθηκε (ΕΕ 1990, L 257, σ. 13) και όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 1310/97 του Συμβουλίου, της 30ής Ιουνίου 1997 (ΕΕ L 180, σ. 1) (στο εξής: κανονισμός)] ορίζει, στο άρθρο του 2, παράγραφος 3, ότι οι συγκεντρώσεις που δημιουργούν ή ενισχύουν δεσπόζουσα θέση, με αποτέλεσμα να παρακωλύεται σε σημαντικό βαθμό ο αποτελεσματικός ανταγωνισμός στην κοινή αγορά ή σε σημαντικό τμήμα της, πρέπει να κρίνονται ασύμβατες με την κοινή αγορά.

2 Το άρθρο 3, παράγραφος 1, στοιχείο β΄, του κανονισμού ορίζει ότι συγκέντρωση πραγματοποιείται εφόσον μια εταιρία αποκτά, άμεσα ή έμμεσα, τον έλεγχο άλλης επιχειρήσεως, ιδίως με αγορά συμμετοχών στο κεφάλαιο ή στοιχείων του ενεργητικού.

3 Το άρθρο 6, παράγραφος 1, στοιχείο β΄, του κανονισμού διευκρινίζει ότι η Επιτροπή κηρύσσει συμβατές με την κοινή αγορά τις συγκεντρώσεις που της κοινοποιήθηκαν δυνάμει του κανονισμού και οι οποίες, αν και εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού, δεν προκαλούν σοβαρές αμφιβολίες ως προς το συμβατό τους με την κοινή αγορά.

4 Σε αντίθετη περίπτωση, η Επιτροπή αποφασίζει να κινήσει τη διαδικασία εμπεριστατωμένου ελέγχου (στο εξής: απόφαση περί ενάρξεως του σταδίου ΙΙ), σύμφωνα με το άρθρο 6, παράγραφος 1, στοιχείο γ΄, του κανονισμού.

5 Το άρθρο 10, παράγραφος 1, διευκρινίζει ότι οι ως άνω πράξεις πρέπει να διεξάγονται εντός προθεσμίας ενός μηνός από την επομένη της παραλαβής της κοινοποιήσεως της συγκεντρώσεως ή από την επομένη της παραλαβής των πλήρων πληροφοριακών στοιχείων.

6 Το άρθρο 8 εξουσιοδοτεί την Επιτροπή, με τις παραγράφους του 2 και 3, αντιστοίχως, να λάβει, στο πλαίσιο του σταδίου ΙΙ του ελέγχου, είτε απόφαση περί του συμβατού της συγκεντρώσεως με την κοινή αγορά, ενδεχομένως έπειτα από τροποποιήσεις που επέφεραν οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις στο κοινοποιηθέν σχέδιο συγχώνευσής τους, είτε απόφαση περί ασυμβιβάστου της συγκεντρώσεως με την κοινή αγορά.

7 Το άρθρο 10, παράγραφος 3, διευκρινίζει ότι οι αποφάσεις με τις οποίες συγκέντρωση κρίνεται ασύμβατη με την κοινή αγορά πρέπει να λαμβάνονται το αργότερο εντός τεσσάρων μηνών από την ημερομηνία ενάρξεως του σταδίου ΙΙ.

8 Σύμφωνα με το άρθρο 8, παράγραφος 4, σε περίπτωση που έχει ήδη πραγματοποιηθεί μια συγκέντρωση που κρίθηκε ασύμβατη, η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει, με απόφαση που λαμβάνεται βάσει της παραγράφου 3 ή με χωριστή απόφαση, τον διαχωρισμό των επιχειρήσεων ή κάθε άλλη κατάλληλη ενέργεια προκειμένου να αποκατασταθεί ο αποτελεσματικός ανταγωνισμός.

9 Κατά το άρθρο 10, παράγραφος 6, θεωρείται ότι η κοινοποιηθείσα συγκέντρωση είναι συμβατή με την κοινή αγορά εφόσον η Επιτροπή δεν έχει λάβει είτε απόφαση περί ενάρξεως του σταδίου ΙΙ μετά τη λήξη της ανώτατης προθεσμίας ενός μηνός από την κοινοποίηση ή από την παραλαβή των πλήρων πληροφοριακών στοιχείων, είτε απόφαση επί του συμβατού της συγκεντρώσεως εντός τεσσάρων μηνών από την έναρξη του σταδίου ΙΙ.

10 Σύμφωνα με το άρθρο 10, παράγραφος 5, όταν ο κοινοτικός δικαστής ακυρώνει απόφαση της Επιτροπής, οι προθεσμίες που καθορίζονται στον κανονισμό ισχύουν εκ νέου από την ημερομηνία εκδόσεως της αποφάσεως.

11 Το άρθρο 7, παράγραφος 1, διευκρινίζει ότι μια συγκέντρωση δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί ούτε πριν από την κοινοποίησή της ούτε στο διάστημα των τριών εβδομάδων που ακολουθούν την κοινοποίησή της.

12 Με την παράγραφό του 3, το άρθρο 7 διευκρινίζει ότι η παράγραφος 1 δεν παρακωλύει την πραγματοποίηση δημόσιας προσφοράς εξαγοράς ή ανταλλαγής που έχει κοινοποιηθεί στην Επιτροπή, εφόσον ο αποκτών δεν ασκεί τα δικαιώματα ψήφου που συνδέονται με τους συγκεκριμένους τίτλους ή τα ασκεί μόνον για να διατηρήσει την πλήρη αξία της επένδυσής του και βάσει παρεκκλίσεως η οποία παρέχεται από την Επιτροπή σύμφωνα με την παράγραφο 4.

13 Σύμφωνα με την τελευταία διάταξη, η Επιτροπή μπορεί, κατόπιν αιτήσεως, να επιτρέψει παρέκκλιση από τις υποχρεώσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 3 του άρθρου 7 προκειμένου να αποφευχθεί σοβαρή ζημία μιας ή περισσοτέρων επιχειρήσεων τις οποίες αφορά η συγκέντρωση. Η παρέκκλιση μπορεί να συνοδεύεται από όρους και υποχρεώσεις που σκοπό έχουν να εξασφαλίσουν συνθήκες αποτελεσματικού ανταγωνισμού. Μπορεί να ζητείται και να παρέχεται οποτεδήποτε, είτε πριν την κοινοποίηση είτε μετά τη συναλλαγή.

14 Τέλος, το άρθρο 18 του κανονισμού ορίζει, στην παράγραφό του 1, ότι η Επιτροπή, πριν λάβει τις αποφάσεις που προβλέπονται, μεταξύ άλλων, στο άρθρο 8, παράγραφος 3, παρέχει στις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις τη δυνατότητα να εκφράσουν, σε όλα τα στάδια της διαδικασίας έως τη διαβούλευση με τη συμβουλευτική επιτροπή, την άποψή τους επί των κατ' αυτών αιτιάσεων που έχουν ληφθεί υπόψη.

15 Το ίδιο άρθρο διευκρινίζει, στην παράγραφό του 3, ότι η Επιτροπή βασίζει τις αποφάσεις της μόνο στις αιτιάσεις επί των οποίων οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις μπόρεσαν να διατυπώσουν τις παρατηρήσεις τους και ότι τα δικαιώματα άμυνας των εν λόγω επιχειρήσεων διασφαλίζονται πλήρως κατά τη διεξαγωγή της διαδικασίας.

Ιστορικό της διαφοράς

16 Η Schneider Electric SA (στο εξής: Schneider) και η Legrand SA είναι δύο γαλλικές εταιρίες που ασκούν δραστηριότητα παραγωγής και πωλήσεως, η μεν πρώτη προϊόντων και συστημάτων στους τομείς της διανομής ηλεκτρικού ρεύματος, του βιομηχανικού ελέγχου και του αυτοματισμού, η δε δεύτερη ηλεκτρολογικού εξοπλισμού εγκαταστάσεων χαμηλής τάσεως.

17 Ο τομέας των προϊόντων διανομής ηλεκτρικού ρεύματος υποδιαιρείται σε τμήματα αναλόγως προς τις αγορές των ακόλουθων προϊόντων:

Τμήμα	Ονομασία	Προϊόντα
Τμήμα 1	Γενικοί πίνακες χαμηλής τάσεως	Διατάξεις ερμαρίου, διακόπτες ισχύος, ασφάλειες, κ.λπ.
Τμήμα 2	Επιμέρους πίνακες	Διατάξεις ερμαρίου, διακόπτες ισχύος, ασφάλειες, κ.λπ.
Τμήμα 3	Στηρίγματα καλωδίων και προκατασκευασμένοι αγωγοί	Στηρίγματα καλωδίων και προκατασκευασμένοι αγωγοί
Τμήμα 4	Πίνακες τελικής διανομής	Διατάξεις ερμαρίου, διακόπτες ισχύος, ασφάλειες, διακόπτες και διαφορικοί διακόπτες, κ.λπ.
Τμήμα 5A	Ηλεκτρικοί εξοπλισμοί στα κατάντι του πίνακα τελικής διανομής	Τελικές απολήξεις των καταναλώσεων Συστήματα ελέγχου Συστήματα ασφαλείας και προστασίας Διατάξεις για συστήματα δικτύων επικοινωνίας

Τμήμα 5Β	Εξαρτήματα κατανεμημένης εγκατάστασης	Κουτιά διακλαδώσεως και υλικό καλωδιώσεως στα κατάντι του πίνακα τελικής διανομής και στα ανάντι της εγκαταστάσεως
Τμήμα 5Γ	Καλωδιώσεις στον χώρο	Κουτιά δαπέδου, εντοιχισμένες οδεύσεις, κολωνάκια, κ.λπ.
Εξαρτήματα για βιομηχανικές εγκαταστάσεις	Μετασχηματιστές και εξαρτήματα τροφοδοσίας Βοηθητικά κυκλώματα ελέγχου και παρακολουθήσεως	Εξοπλισμοί που προορίζονται να εξασφαλίζουν την τροφοδοσία σε εναλλασσόμενο ηλεκτρικό ρεύμα ή σε συνεχές ηλεκτρικό ρεύμα των βιομηχανικών εξοπλισμών Συσκευές συνδέσεως που προορίζονται να εξασφαλίζουν τη διαβίβαση εντολών σε βιομηχανικό εξοπλισμό

18 Οι έμποροι χονδρικής πωλήσεως, οι οποίοι είναι οι εγγύτεροι διανομείς, αγοράζουν από τους βιομηχανικούς ομίλους παραγωγής την γκάμα των υλικών που χρησιμοποιούν οι επαγγελματίες του τομέα, οι εγκαταστάτες και οι κατασκευαστές πινάκων. Οι τελευταίοι συναρμολογούν τα διάφορα στοιχεία των πινάκων διανομής ηλεκτρικού ρεύματος.

19 Η Schneider και η Legrand ενημέρωσαν την Επιτροπή σχετικά με ένα σχέδιο απόκτησης του ελέγχου, εκ μέρους της Schneider, του συνόλου της επιχείρησης Legrand, κατά την έννοια του άρθρου 3, παράγραφος 1, στοιχείο β΄, του κανονισμού, μέσω δημόσιας προσφοράς ανταλλαγής (στο εξής: ΔΠΑ).

20 Η από 12 Ιανουαρίου 2001 επιστολή που αντάλλαξαν οι πρόεδροι των δύο εταιριών προέβλεπε ότι ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου της Legrand θα μετείχε προσωπικώς στην εκπόνηση κάθε λύσης που θα προτεινόταν στην Επιτροπή και ότι ουδεμία δέσμευση σχετικά με τη Legrand μπορούσε να προταθεί ή να συμφωνηθεί από οποιαδήποτε των εταιριών χωρίς την προηγουμένη έγκριση των προέδρων του διοικητικού συμβουλίου της Schneider και της Legrand.

21 Στις 15 Ιανουαρίου 2001, οι δύο εταιρίες ανήγγειλαν τη συμφωνία τους σχετικά με τη σχεδιαζόμενη πράξη συγκεντρώσεως (στο εξής: πράξη συγκεντρώσεως) και η Schneider κατέθεσε ένα σχέδιο ΔΠΑ για τους τίτλους της Legrand στο συμβούλιο χρηματιστηριακών αγορών του Παρισιού.

22 Η ΔΠΑ ήταν ανοικτή από την 1η Φεβρουαρίου 2001 έως τις 7 Μαρτίου 2001 και κοινοποιήθηκε επισήμως στην Επιτροπή στις 16 Φεβρουαρίου 2001.

23 Με το έντυπό τους κοινοποιήσεως CO, τα κοινοποιούντα μέρη παρατήρησαν, μεταξύ άλλων, ότι, όσον αφορά τα αποτελέσματα της πράξεως συγκεντρώσεως επί της προσφοράς μεταξύ των τμημάτων 4 και 5 των επίμαχων τομεακών αγορών, υπήρχαν ελάχιστοι λόγοι να θεωρηθεί ότι επρόκειτο να υπάρξει ενδεχόμενο αποτέλεσμα δημιουργίας εταιριών ετερογενών δραστηριοτήτων κατόπιν της πράξεως συγκεντρώσεως.

24 Η Επιτροπή, θεωρώντας ότι η πράξη συγκεντρώσεως ήγειρε σοβαρές αμφιβολίες ως προς το συμβατό της με την κοινή αγορά, προχώρησε, στις 30 Μαρτίου 2001, στο στάδιο ΙΙ του ελέγχου, δυνάμει του άρθρου 6, παράγραφος 1, στοιχείο γ΄, του κανονισμού.

25 Με έγγραφο της 6ης Απριλίου 2001, η Επιτροπή απηύθυνε αίτηση παροχής πληροφοριών στη Schneider και τη Legrand, βάσει του άρθρου 11, παράγραφος 1, του κανονισμού.

26 Η ως άνω αίτηση ακολουθήθηκε από επίσημη απόφαση δυνάμει του άρθρου 11, παράγραφος 5, του κανονισμού, η οποία έφερε ημερομηνία 27 Απριλίου 2001, και η οποία είχε ως αποτέλεσμα, δυνάμει του άρθρου 10, παράγραφος 4, την αναστολή της τετράμηνης προθεσμίας που είχε η Επιτροπή από της ενάρξεως του σταδίου ΙΙ προκειμένου να αποφανθεί επί του συμβατού της πράξεως συγκεντρώσεως με την κοινή αγορά.

27 Κατόπιν της ακυρώσεως από το cour d'appel de Paris (εφετείο Παρισίων, Γαλλία), στο οποίο προσέφυγαν μειοψηφούντες μέτοχοι της Legrand προκειμένου να αμφισβητήσουν το παραδεκτό της ΔΠΑ, η Schneider κατέθεσε, στις 7 Ιουνίου 2001, τους όρους μιας τροποποιημένης ΔΠΑ, η οποία κρίθηκε παραδεκτή, άρχισε στις 21 Ιουνίου 2001 και περατώθηκε στις 25 Ιουλίου 2001.

28 Η Επιτροπή απηύθυνε στη Schneider, στις 3 Αυγούστου 2001, ανακοίνωση των αιτιάσεων όπου συνήγαγε τη δημιουργία ή την ενίσχυση δεσπόζουσας θέσεως, λόγω της πράξεως συγκεντρώσεως, σε ορισμένες εθνικές τομεακές αγορές.

29 Στις 6 Αυγούστου 2001, η επιτροπή χρηματιστηριακών συναλλαγών διατύπωσε γνώμη επί του οριστικού αποτελέσματος της ΔΠΑ της Schneider, η οποία απέκτησε, κατ' αυτόν τον τρόπο, το 98,7 % των τίτλων της Legrand.

30 Με την από 16 Αυγούστου 2001 απάντησή τους στην ανακοίνωση των αιτιάσεων, τα μετέχοντα στη συγκέντρωση μέρη αμφισβήτησαν τον ορισμό των αγορών που έγινε δεκτός από την Επιτροπή, καθώς και την ανάλυσή της σχετικά με τον αντίκτυπο της πράξεως συγκεντρώσεως επί των αγορών.

31 Στις 29 Αυγούστου 2001, έλαβε χώρα μια κοινή σύσκεψη των κοινοποιουσών επιχειρήσεων και των υπηρεσιών της Επιτροπής, η οποία αποσκοπούσε στον καθορισμό ενδεχόμενων τροποποιήσεων της πράξεως συγκεντρώσεως που ήσαν ικανές να επιλύσουν τα προβλήματα ανταγωνισμού που διαπίστωσε η Επιτροπή.

32 Προς τούτο, η Schneider πρότεινε επανειλημμένως στην Επιτροπή τη λήψη διορθωτικών μέτρων.

33 Με επιστολή της 25ης Σεπτεμβρίου 2001 που απηύθυναν στο μέλος της Επιτροπής που είναι επιφορτισμένο με τα ζητήματα ανταγωνισμού, οι Schneider και Legrand εξέφρασαν τη μεγάλη έκπληξή τους ως προς την αρνητική αντίδραση της Επιτροπής στις τελευταίες προτάσεις τους, ενώ αυτές προέβλεπαν την απόσυρση της Legrand από τις αγορές διατάξεων για ηλεκτρικούς πίνακες στο σύνολο του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (στο εξής: ΕΟΧ).

34 Στις 10 Οκτωβρίου 2001, η Επιτροπή εξέδωσε, δυνάμει του άρθρου 8, παράγραφος 3, του κανονισμού, την απόφαση 2004/275/ΕΚ (Υπόθεση COMP/M.2283 — Schneider-Legrand) που κηρύσσει την πράξη συγκέντρωσης ασύμβατη με την κοινή αγορά (ΕΕ 2004, L 101, σ. 1, στο εξής: απόφαση περί ασυμβιβάστου).

35 Η Επιτροπή δέχθηκε, στην αιτιολογική σκέψη 782 της αποφάσεως περί ασυμβιβάστου, ότι η πράξη συγκεντρώσεως θα δημιουργούσε δεσπόζουσα θέση, με αποτέλεσμα τη σημαντική παρεμπόδιση του αποτελεσματικού ανταγωνισμού στις ακόλουθες εθνικές τομεακές αγορές:

— την αγορά αυτόματων διακοπτών κλειστού τύπου, μικροαυτόματων διακοπτών και ερμαρίων για ενδιάμεσους ηλεκτρικούς πίνακες διανομής στην Ιταλία·

— την αγορά μικροαυτόματων διακοπτών, διακοπτών διαφορικής προστασίας και πλαισίων για τερματικούς ηλεκτρικούς πίνακες διανομής στη Δανία, την Ισπανία, την Ιταλία και την Πορτογαλία·

— την αγορά των αυτόματων διακοπτών ισχύος στη Γαλλία και την Πορτογαλία·

— την αγορά σχαρών καλωδίων στο Ηνωμένο Βασίλειο·

— την αγορά ρευματοδοτών και διακοπτών στην Ελλάδα·

— την αγορά στεγανού ηλεκτρολογικού υλικού στην Ισπανία·

— την αγορά υλικών στερέωσης και διακλάδωσης στη Γαλλία·

— την αγορά των προϊόντων μετασχηματισμού ρεύματος στη Γαλλία·

— την αγορά των βοηθητικών συστημάτων ελέγχου και σήματος στη Γαλλία.

36 Η Επιτροπή εκτίμησε επίσης, στην αιτιολογική σκέψη 783 της αποφάσεως περί ασυμβιβάστου, ότι η πράξη συγκεντρώσεως θα ενίσχυε μια δεσπόζουσα θέση, με αποτέλεσμα τη σημαντική παρεμπόδιση του αποτελεσματικού ανταγωνισμού στις ακόλουθες γαλλικές τομεακές αγορές:

— τις αγορές αυτόματων διακοπτών κλειστού τύπου, μικροαυτόματων διακοπτών και ερμαρίων για ενδιάμεσους ηλεκτρικούς πίνακες διανομής·

— τις αγορές μικροαυτόματων διακοπτών, διακοπτών διαφορικής προστασίας και πλαισίων για τερματικούς ηλεκτρικούς πίνακες διανομής·

— την αγορά ρευματοδοτών και διακοπτών·

— την αγορά στεγανού ηλεκτρολογικού υλικού·

— την αγορά των συστημάτων φωτισμού ασφαλείας ή αυτόνομων συστημάτων φωτισμού ασφαλείας.

37 Η Επιτροπή δέχθηκε, επίσης, ότι τα διορθωτικά μέτρα που πρότεινε η Schneider δεν θα παρείχαν τη δυνατότητα να επιλυθούν τα προβλήματα ανταγωνισμού που εντοπίσθηκαν με την απόφαση περί ασυμβιβάστου.

38 Δεδομένου ότι η Schneider πραγματοποίησε, λόγω της εκ μέρους της κατοχής του 98,1 % του κεφαλαίου της Legrand, μια συγκέντρωση που κρίθηκε, εκ των υστέρων, ασύμβατη με την κοινή αγορά, η Επιτροπή εξέδωσε, στις 24 Οκτωβρίου 2001, δεύτερη ανακοίνωση των αιτιάσεων προς τον σκοπό του διαχωρισμού της Schneider και της Legrand.

39 Με το ως άνω έγγραφο, η Επιτροπή σχεδίαζε να διατάξει τη Schneider, δυνάμει του άρθρου 8, παράγραφος 4, του κανονισμού, να προβεί σε εκχώρηση των στοιχείων του ενεργητικού που διέθετε εντός της Legrand, των οποίων η αξία υπολείπεται μιας σημαντικής θέσεως, προκειμένου να αποκατασταθεί ο αποτελεσματικός ανταγωνισμός με επαρκή βαθμό βεβαιότητας και εντός αρκούντως σύντομων προθεσμιών. Η Επιτροπή θεωρούσε, επίσης, αναγκαίο το να αναθέσει αμέσως σε έμπειρο και ανεξάρτητο εντολοδόχο τη διαχείριση της συμμετοχής της Schneider στη Legrand.

40 Βάσει του άρθρου 7, παράγραφος 4, του κανονισμού, η Επιτροπή επέτρεψε, στις 4 Δεκεμβρίου 2001, στη Schneider, κατόπιν αιτήσεώς της, να ασκήσει τα δικαιώματα ψήφου που συνδέονταν με τη συμμετοχή της στη Legrand, με εντολοδόχο που διόρισε η Schneider σύμφωνα με τους όρους που προέβλεπε η εγκριθείσα από την Επιτροπή σύμβαση εντολής.

41 Στις 10 Δεκεμβρίου 2001, η Schneider και η Salustro Reydel Management, εντολοδόχος, υπέγραψαν τη σύμβαση εντολής.

42 Στις 13 Δεκεμβρίου 2001, η Schneider άσκησε ενώπιον του Πρωτοδικείου προσφυγή ακυρώσεως κατά της αποφάσεως περί ασυμβιβάστου (υπόθεση Τ-310/01) και, με χωριστό δικόγραφο, υπέβαλε αίτημα με το οποίο ζητούσε από το Πρωτοδικείο να αποφανθεί επί της ως άνω προσφυγής κατά την ταχεία διαδικασία, σύμφωνα με το άρθρο 76α του Κανονισμού Διαδικασίας.

43 Στις 23 Ιανουαρίου 2002, το Πρωτοδικείο απέρριψε το αίτημα αυτό ενόψει της φύσεως του φακέλου και, ιδίως, του όγκου του δικογράφου της προσφυγής και των συνημμένων εγγράφων.

44 Στις 30 Ιανουαρίου 2002, η Επιτροπή εξέδωσε, δυνάμει του άρθρου 8, παράγραφος 4, του κανονισμού, απόφαση (στο εξής: απόφαση περί διαχωρισμού) με την οποία διέταξε τη Schneider να διαχωριστεί από τη Legrand εντός προθεσμίας εννέα μηνών που θα έληγε στις 5 Νοεμβρίου 2002.

45 Η απόφαση περί διαχωρισμού απαγόρευσε στη Schneider να προβεί σε διακριτό διαχωρισμό ορισμένων δραστηριοτήτων της Legrand, υπέβαλε σε προηγούμενη έγκριση της Επιτροπής τον αποκτώντα ή τους αποκτώντες της Legrand και απαγόρευσε κάθε μεταγενέστερη εκχώρηση κτηθέντος δικαιώματος στη Schneider όσον αφορά ορισμένες δραστηριότητες της Legrand.

46 Με δικόγραφα που κατέθεσε στις 18 Μαρτίου 2002, η Schneider άσκησε προσφυγή ακυρώσεως κατά της αποφάσεως περί διαχωρισμού (υπόθεση Τ-77/02) και υπέβαλε αίτημα με το οποίο ζητούσε από το Πρωτοδικείο να αποφανθεί επί της ως άνω προσφυγής κατά την ταχεία διαδικασία, καθώς και αίτημα περί αναστολής εκτελέσεως της αποφάσεως περί διαχωρισμού (υπόθεση Τ-77/02 R).

47 Το αίτημα περί εκδικάσεως κατά την ταχεία διαδικασία έγινε δεκτό στην υπόθεση Τ-77/02 με απόφαση του Πρωτοδικείου κοινοποιηθείσα στους διαδίκους στις 25 Μαρτίου 2002.

48 Στις 5 Απριλίου 2002, πραγματοποιήθηκε άτυπη συνάντηση ενώπιον του προέδρου του πρώτου τμήματος και του εισηγητή δικαστή με τους εκπροσώπους των διαδίκων στην υπόθεση Τ-310/01.

49 Μετά την επ' ακροατηρίου συζήτηση των ασφαλιστικών μέτρων της 23ης Απριλίου 2002 στην υπόθεση Τ-77/02, η Επιτροπή, με έγγραφο της 8ης Μαΐου 2002, παρέτεινε μέχρι τις 5 Φεβρουαρίου 2003 την προθεσμία που είχε τάξει στη Schneider προκειμένου να διαχωριστεί από τη Legrand, με την επιφύλαξη της υλοποιήσεως των σταδίων της διαδικασίας διαχωρισμού κατά τη διάρκεια της παραταθείσας προθεσμίας.

50 Στις 3 Μαΐου 2002, το Πρωτοδικείο (πρώτο τμήμα) αποφάσισε, αφού άκουσε την Επιτροπή, να δεχθεί το αίτημα της Schneider που απέβλεπε στην εκδίκαση της υποθέσεως Τ-310/01 κατά την ταχεία διαδικασία, αφού έλαβε υπόψη ότι η Schneider επιβεβαίωσε ότι εμμένει στο περιληπτικό δικόγραφο το οποίο διαβιβάσθηκε στις 12 Απριλίου 2002.

51 Λαμβανομένης υπόψη της παρατάσεως της προθεσμίας για τον διαχωρισμό, η οποία χορηγήθηκε από την Επιτροπή με το από 8 Μαΐου 2002 έγγραφό της, η Schneider παραιτήθηκε από το αίτημά της περί αναστολής εκτελέσεως στην υπόθεση Τ-77/02 R, με έγγραφο το οποίο παρελήφθη στις 14 Μαΐου 2002.

52 Με διάταξη της 28ης Μαΐου 2002, ο Πρόεδρος του Πρωτοδικείου διέταξε τη διαγραφή της υποθέσεως Τ-77/02 R και επιφυλάχθηκε ως προς τα δικαστικά έξοδα για τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων μέχρις ότου εκδικασθεί η κύρια προσφυγή στην υπόθεση Τ-77/02.

53 Με διατάξεις του προέδρου του πρώτου τμήματος του Πρωτοδικείου της 6ης Ιουνίου 2002, επετράπη στη Legrand και στις Comité central d'entreprise της SA Legrand και Comité européen του ομίλου Legrand να παρέμβουν στις υποθέσεις Τ-310/01 και Τ-77/02, προς υποστήριξη των αιτημάτων της Επιτροπής, λόγω του ότι η Legrand είχε συμφέρον για την επίλυση των ένδικων διαφορών, εφόσον η κατάστασή της επηρεαζόταν άμεσα από τη διατήρηση σε ισχύ ή την ακύρωση των εκδοθεισών αποφάσεων.

54 Η Schneider προετοίμασε την εκχώρηση της Legrand, η οποία επρόκειτο να πραγματοποιηθεί σε περίπτωση απορρίψεως των δύο προσφυγών της ακυρώσεως, και συνήψε προς τούτο, στις 26 Ιουλίου 2002, με την κοινοπραξία Wendel-KKR σύμβαση εκχωρήσεως που θα έπρεπε να εκτελεσθεί μέχρι τις 10 Δεκεμβρίου 2002 το αργότερο και η οποία περιείχε ρήτρα που παρείχε τη δυνατότητα στη Schneider, σε περίπτωση ακυρώσεως της αποφάσεως περί ασυμβιβάστου, να καταγγείλει τη σύμβαση μέχρι τις 5 Δεκεμβρίου 2002, αντί καταβολής μιας αποζημιώσεως καταγγελίας.

55 Με απόφαση της 22ας Οκτωβρίου 2002, Τ-310/01, Schneider Electric κατά Επιτροπής (Συλλογή 2002, σ. II-4071, στο εξής: απόφαση Schneider I), το Πρωτοδικείο ακύρωσε την απόφαση περί ασυμβιβάστου, λόγω υπάρξεως πλανών αναλύσεως και εκτιμήσεως του αντικτύπου της πράξεως συγκεντρώσεως στις εθνικές τομεακές αγορές εκτός της Γαλλίας, καθώς και λόγω προσβολής των δικαιωμάτων άμυνας, με την οποία βαρύνεται η ανάλυση του αντικτύπου της πράξεως συγκεντρώσεως στις γαλλικές τομεακές αγορές και των διορθωτικών μέτρων των οποίων τη λήψη πρότεινε η Schneider.

56 Επί του πρώτου σημείου, με την απόφαση Schneider I διαπιστώθηκαν τα εξής :

«256 […] η Επιτροπή […] υπερεκτίμησε την οικονομική ισχύ της νέας οντότητας στις εθνικές τομεακές αγορές που αναφέρονται στις αιτιολογικές σκέψεις 782 και 783, εντάσσοντας στην ανάλυσή της της επίπτωσης της πράξεως στις αγορές αυτές το σύνολο μιας γκάμας προϊόντων που δεν αντικατοπτρίζει την πραγματική κατάσταση του ανταγωνισμού που θα προκύψει μετά την πράξη συγκεντρώσεως […]

257 Η ίδια συλλογιστική πρέπει να εφαρμοστεί σχετικά με την πληθώρα σημάτων της οντότητας που θα προκύψει από τη συγχώνευση, της οποίας ο ασύγκριτος χαρακτήρας προκύπτει επίσης από το αφηρημένο άθροισμα των σημάτων που κατέχουν οι κοινοποιούσες επιχειρήσεις στο σύνολο του εδάφους του ΕΟΧ.

[…]

296 […] αρνούμενη να υπολογίσει στα μερίδια αγοράς των ABB και Siemens τις συνδυασμένες πωλήσεις διατάξεων για ηλεκτρικούς πίνακες που πραγματοποιούν οι δύο αυτοί όμιλοι, η Επιτροπή υποεκτίμησε την οικονομική ισχύ δύο σημαντικών ανταγωνιστών της οντότητας που θα προκύψει από τη συγχώνευση και, αντιστοίχως, υπερεκτίμησε την ισχύ αυτής της οντότητας στη γαλλική και στην ιταλική αγορά διατάξεων για επιμέρους ηλεκτρικούς πίνακες, καθώς και στη δανική, ισπανική, γαλλική, ιταλική και πορτογαλική αγορά διατάξεων για ηλεκτρικούς πίνακες τελικής διανομής.

[…]

404 Το Πρωτοδικείο θεωρεί ότι τα σφάλματα, οι παραλείψεις και αντιφάσεις που διαπιστώθηκαν ανωτέρω στην ανάλυση που πραγματοποίησε η Επιτροπή της επιπτώσεως της [...] πράξεως είναι σοβαρού χαρακτήρα.

405 Στηριζόμενη στην επέκταση των δραστηριοτήτων της οντότητας που θα προκύψει από τη συγχώνευση στο σύνολο του ΕΟΧ, η Επιτροπή έλαβε υπόψη δείκτες οικονομικής ισχύος άσχετους με τις εθνικές τομεακές αγορές που επηρεάζονται από την πράξη και που είχαν ως αποτέλεσμα να μεγενθύνουν αδικαιολόγητα την επίπτωσή της στις αγορές αυτές.

406 Επιβάλλεται συναφώς η υπόμνηση ότι κανένα από τα πραγματικά στοιχεία που γίνονται δεκτά με την απόφαση δεν επιτρέπει να θεωρηθεί ότι η προτεινόμενη συναλλαγή μπορούσε να δημιουργήσει προβλήματα ανταγωνισμού σε άλλες αγορές πλην των τομεακών αγορών στη Γαλλία και σε έξι άλλες χώρες, που η Απόφαση διαπιστώνει ότι επηρεάζονται από την πράξη, στις αιτιολογικές της σκέψεις 782 και 783.

407 Ειδικότερα, η Απόφαση δεν περιέχει καμία ανάλυση της ανταγωνιστικής δομής των εθνικών τομεακών αγορών που δεν επηρεάζονται από την επίδικη συγκέντρωση [...]

408 Λόγω των κενών και των αντιφάσεων στην ανάλυση των δομών της διανομής, η Επιτροπή δεν μπορούσε να δεχθεί ως ουσιαστικά ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα της οντότητας που θα προκύψει από τη συγχώνευση ούτε τη φερόμενη προνομιούχα πρόσβασή της στη διανομή που προκύπτει από τις θέσεις της στο σύνολο των αγορών ηλεκτρικού υλικού χαμηλής τάσεως στο επίπεδο της διανομής ούτε την ανικανότητα των χονδρεμπόρων να ασκήσουν ανταγωνιστική πίεση στη νέα οντότητα.

409 Λόγω του αφηρημένου χαρακτήρα τους και αποκομμένοι από τις εθνικές τομεακές αγορές που πρέπει να ληφθούν υπόψη, οι δείκτες οικονομικής ισχύος που αντλούνται από τη χωρίς προηγούμενο γκάμα προϊόντων και την ασύγκριτη πληθώρα σημάτων του ομίλου Schneider-Legrand οδήγησαν την Επιτροπή να υπερεκτιμήσει ακόμη περισσότερο την επίπτωση της […] πράξεως στις εθνικές τομεακές αγορές που επηρεάζονται από την πράξη αυτή.

410 Το ίδιο ισχύει, αφενός, για την άρνηση της Επιτροπής να λάβει υπόψη τις συνδυασμένες πωλήσεις που πραγματοποιούν οι ABB και Siemens στις εθνικές αγορές διατάξεων για ηλεκτρικούς πίνακες που επηρεάζονται από την πράξη και, αφετέρου, τα κενά, ειδικότερα, στην ανάλυση της επιπτώσεως της πράξεως αυτής στις δανικές αγορές διατάξεων για πίνακες τελικής διανομής και στις ιταλικές αγορές διατάξεων για επιμέρους πίνακες και πίνακες τελικής διανομής.

411 Τα σφάλματα αναλύσεως και εκτιμήσεως που διαπιστώθηκαν ανωτέρω είναι επομένως ικανά να στερήσουν αποδεικτικής αξίας την οικονομική εκτίμηση της επιπτώσεως της πράξεως […], στην οποία στηρίχθηκε η βαλλόμενη αναγνώριση ασυμβιβάστου.

412 Πάντως, ανεξάρτητα από τα κενά που μπορεί να εμφανίζει μια απόφαση της Επιτροπής με την οποία διαπιστώνεται το ασυμβίβαστο με την κοινή αγορά μιας πράξεως συγκεντρώσεως, δεν μπορούν να συνεπάγονται την ακύρωση της αποφάσεως αν, και στο μέτρο που, το σύνολο των άλλων στοιχείων που περιλαμβάνονται στην απόφαση αυτή επιτρέπει στο Πρωτοδικείο να κρίνει ότι αποδείχθηκε ότι, εν πάση περιπτώσει, η πραγματοποίηση της πράξεως θα έχει ως συνέπεια τη δημιουργία ή την ενίσχυση δεσπόζουσας θέσεως που έχει ως αποτέλεσμα να παρακωλύεται σε σημαντικό βαθμό ο αποτελεσματικός ανταγωνισμός, κατά την έννοια του άρθρου 2, παράγραφος 3, του κανονισμού […]

413 Συναφώς, τα διαπιστωθέντα σφάλματα δεν επαρκούν καθεαυτά για να θέσουν υπό αμφισβήτηση τις αιτιάσεις που η Επιτροπή δέχθηκε έναντι κάθε μίας από τις τομεακές γαλλικές αγορές που απαριθμούνται στις αιτιολογικές σκέψεις 782 και 783.

414 Το Πρωτοδικείο παρατηρεί συναφώς ότι η Schneider δεν αμφισβήτησε σοβαρά την ανάλυση της επιπτώσεως που έχει η […] πράξη στις αγορές αυτές. Αντιθέτως, αναλώθηκε στο να προσάπτει στην Επιτροπή ότι προέβη σε παρέκταση στις άλλες εθνικές τομεακές αγορές που επηρεάζονται από την κατάσταση του ανταγωνισμού στις γαλλικές αγορές, κατάσταση συνακόλουθη της […] πράξεως.

415 Πράγματι, ενόψει των στοιχείων που περιλαμβάνονται στην Απόφαση, δεν είναι δυνατό να μην υιοθετηθεί το συμπέρασμα της Επιτροπής ότι η προταθείσα συναλλαγή θα δημιουργήσει ή θα ενισχύσει στις γαλλικές αγορές, όπου κάθε μία από τις δύο κοινοποιούσες επιχειρήσεις ήταν ήδη πολύ ισχυρή, μια δεσπόζουσα θέση με αποτέλεσμα, κατά την έννοια του άρθρου 2, παράγραφος 3, του κανονισμού […], να παρακωλύεται σε σημαντικό βαθμό ο αποτελεσματικός ανταγωνισμός στην κοινή αγορά ή σε σημαντικό τμήμα αυτής […]

416 Όντως, από την Απόφαση προκύπτει ότι ο όμιλος Schneider-Legrand κατέχει σε κάθε μία από τις επηρεαζόμενες γαλλικές αγορές μερίδια αγορών ενδεικτικά της κυριαρχίας ή της ενισχυμένης δεσπόζουσας θέσεως, αν ληφθεί υπόψη η ασθενής παρουσία και η διασπορά των μεριδίων αγορών των κυριότερων ανταγωνιστών της συγχωνευθείσας οντότητας […].

417 Εξάλλου, η Επιτροπή δέχθηκε […], χωρίς να επικριθεί επί του σημείου αυτού από τη Schneider, και τούτο άλλωστε προκύπτει από […] την Απόφαση, ότι οι τιμές του ηλεκτρικού υλικού χαμηλής τάσεως που κατέβαλλαν οι

χονδρέμποροι ήσαν κατά μέσο όρο αισθητά υψηλότερες στη Γαλλία παρά στις άλλες επηρεαζόμενες εθνικές αγορές, πριν την πραγματοποίηση της συγκεντρώσεως.

418 […] δεν αμφισβητείται ότι η αντιπαλότητα των κοινοποιουσών επιχειρήσεων ασκήθηκε κατά τρόπο κυρίαρχο στις γαλλικές τομεακές αγορές στις οποίες αναφέρονται οι αιτιάσεις και η […] πράξη θα έχει ως αποτέλεσμα να καταργήσει έναν ουσιώδη παράγοντα ανταγωνισμού.

[…]

419 Η οικονομική ανάλυση που υφέρπει στην Απόφαση δεν μπορεί επομένως να θεωρηθεί ανεπαρκής παρά μόνο για όλες τις εθνικές τομεακές αγορές που επηρεάζονται εκτός των γαλλικών αγορών, δεδομένου ότι οι τελευταίες αποτελούν αναμφισβήτητα σημαντικό τμήμα της κοινής αγοράς κατά την έννοια του άρθρου 2, παράγραφος 3, του κανονισμού […]»

57 Όσον αφορά την προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας της Schneider, με την οποία βαρύνεται η ανάλυση του αντικτύπου της πράξεως συγκεντρώσεως στις γαλλικές τομεακές αγορές και των μέτρων θεραπείας τη λήψη των οποίων πρότεινε η προσφεύγουσα, με την απόφαση Schneider I έγιναν δεκτά τα εξής:

«444 Η Επιτροπή είχε […] την υποχρέωση να διευκρινίσει ακόμη σαφέστερα τα προβλήματα ανταγωνισμού που προέκυπταν από την προτεινόμενη συναλλαγή, ώστε να επιτρέψει στις κοινοποιούσες επιχειρήσεις να υποβάλουν επωφελώς και εγκαίρως τις προτάσεις εκχωρήσεως ενεργητικού που θα μπορούσαν, ενδεχομένως, να καταστήσουν την πράξη συμβατή με την κοινή αγορά.

445 […], από την ανάγνωση της ανακοινώσεως των αιτιάσεων [της 3ης Αυγούστου 2001] δεν προκύπτει ότι αυτή εξέτασε με επαρκή σαφήνεια και ακρίβεια την ενίσχυση της θέσεως της Schneider έναντι των Γάλλων διανομέων ηλεκτρικού υλικού χαμηλής τάσεως, που προκύπτει όχι μόνον από το άθροισμα των πωλήσεων της Legrand στις αγορές διατάξεων για ηλεκτρικούς πίνακες, αλλά και από την κυρίαρχη θέση της Legrand στα τμήματα των ηλεκτρικών εξοπλισμών για τελικές απολήξεις των καταναλώσεων. Επιβάλλεται να παρατηρηθεί ειδικότερα ότι το γενικό συμπέρασμα της ανακοινώσεως των αιτιάσεων απαριθμεί τις διάφορες εθνικές τομεακές αγορές που επηρεάζονται από την πράξη […], χωρίς να τονίζει οποιαδήποτε στήριξη της θέσεως που κατέχει η μία από τις δύο κοινοποιούσες επιχειρήσεις σε δεδομένη αγορά προϊόντων στη θέση της άλλης επιχειρήσεως σε άλλη τομεακή αγορά.

[…]

453 […] η ανακοίνωση των αιτιάσεων δεν επέτρεψε στη Schneider να υπολογίσει σε όλο τους το μέγεθος τα προβλήματα ανταγωνισμού που διαπίστωσε η Επιτροπή, λόγω της πράξεως […], σε επίπεδο διανομής, στη γαλλική αγορά ηλεκτρικού υλικού χαμηλής τάσεως.

454 Επομένως, τα δικαιώματα άμυνας της Schneider προσβλήθηκαν πολλαπλώς.

455 Πρώτον, η Schneider στερήθηκε της δυνατότητας να αμφισβητήσει λυσιτελώς επί της ουσίας τη θέση της Επιτροπής που δέχθηκε, στο επίπεδο της διανομής, την ενίσχυση, στη Γαλλία, της δεσπόζουσας θέσεως της Schneider στον τομέα των διατάξεων για επιμέρους πίνακες και πίνακες τελικής διανομής λόγω της κυρίαρχης θέσεως της Legrand στους εξοπλισμούς για τελικές απολήξεις των καταναλώσεων.

456 Η Schneider δεν είχε έτσι την ευκαιρία να αναπτύξει επωφελώς τις παρατηρήσεις της ως προς το θέμα αυτό τόσο με την απάντησή της στην ανακοίνωση των αιτιάσεων όσο και κατά την ακρόαση της 21ης Αυγούστου 2001.

457 Αν δεν είχε συμβεί κάτι τέτοιο, η Επιτροπή θα μπορούσε να αναθεωρήσει τη θέση της ή, αντιθέτως, να ενισχύσει την απόδειξη της θέσεώς της με νέα στοιχεία, οπότε η Απόφαση μπορούσε εν πάση περιπτώσει να ήταν διαφορετική.

458 Δεύτερον, πρέπει να θεωρηθεί ότι η Schneider δεν είχε την ευκαιρία να αναπτύξει λυσιτελώς και εγκαίρως τις προτάσεις περί εκχωρήσεως ενεργητικού ικανοποιητικού ύψους ώστε να καταστεί δυνατή η επίλυση των προβλημάτων ανταγωνισμού που διαπίστωσε η Επιτροπή στις εν λόγω γαλλικές τομεακές αγορές.

459 Συναφώς, το Πρωτοδικείο παρατηρεί ότι η Schneider υπογράμμισε κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση ότι όντως δεν είχε τη δυνατότητα να προτείνει εγκαίρως μέτρα θεραπείας για τα προβλήματα ανταγωνισμού βάσει των οποίων δεν αμφισβήτησε την Απόφαση.

460 Έτσι, κατέστη δυνατό η Schneider να στερηθεί εμμέσως της δυνατότητας να επιτύχει την έγκριση που η Επιτροπή μπορούσε να δώσει για τα προτεινόμενα μέτρα θεραπείας, αν οι κοινοποιούσες επιχειρήσεις ήσαν σε θέση να υποβάλουν εγκαίρως ικανοποιητικές προτάσεις αποδεσμεύσεως προκειμένου να επιλυθεί το σύνολο των προβλημάτων ανταγωνισμού που διαπίστωσε η Επιτροπή στο επίπεδο διανομής στη Γαλλία.

461 Η επίπτωση των παρατυπιών αυτών είναι ακόμη περισσότερο σοβαρή δεδομένου ότι, όπως επανειλημμένως παρατήρησε η Επιτροπή κατά την επ'

ακροατηρίου συζήτηση, τα μέτρα θεραπείας αποτελούν το μόνο μέσο για να αποφευχθεί η δήλωση ασυμβιβάστου μιας πράξεως συγκεντρώσεως που εμπίπτει στο άρθρο 2, παράγραφος 3, του κανονισμού.

462 Κατά συνέπεια, δεδομένου ότι η Απόφαση φέρει το στίγμα της προσβολής των δικαιωμάτων άμυνας, ο λόγος ακυρώσεως πρέπει να γίνει δεκτός.

463 Υπό τις προϋποθέσεις αυτές, η Απόφαση πρέπει να ακυρωθεί, χωρίς να χρειάζεται το Πρωτοδικείο να αποφανθεί επί των άλλων λόγων και επιχειρημάτων που προέβαλε η Schneider προς στήριξη της προσφυγής της και που στρέφονται, ειδικότερα, κατά της εκτιμήσεως εκ μέρους της Επιτροπής των προτάσεων εκχωρήσεως ενεργητικού που υπέβαλε η Schneider προκειμένου να καταστήσει την πράξη συγκεντρώσεως συμβατή με την κοινή αγορά.

464 Βάσει του άρθρου 233 ΕΚ, εναπόκειται πράγματι στην Επιτροπή να λάβει τα μέτρα που συνεπάγεται η εκτέλεση της παρούσας ακυρωτικής αποφάσεως.

465 Αυτά τα μέτρα εκτελέσεως πρέπει να σέβονται τις αιτιολογικές σκέψεις που συνιστούν το αναγκαίο στήριγμα του διατακτικού της αποφάσεως (βλ. απόφαση του Δικαστηρίου της 26ης Απριλίου 1988, 97/86, 99/86, 193/86 και 215/86, Αστερίς κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1988, σ. 2181, σκέψη 27). Οι αιτιολογικές σκέψεις που ασκούν επιρροή στην παρούσα απόφαση συνεπάγονται ειδικότερα, στην περίπτωση κατά την οποία θα επαναληφθεί η εξέταση του συμβιβαστού της κοινοποιηθείσας πράξεως, ότι η Schneider θα είναι σε θέση, για τις επηρεαζόμενες εθνικές τομεακές αγορές σχετικά με τις οποίες η οικονομική ανάλυση που περιλαμβάνεται στην Απόφαση δεν παραμερίστηκε με την παρούσα απόφαση, ήτοι οι γαλλικές τομεακές αγορές, να προβάλει λυσιτελώς την άμυνά της και, ενδεχομένως, να προτείνει τα διορθωτικά μέτρα που αντιστοιχούν στις προσαπτόμενες παραβάσεις και τις οποίες θα διευκρινίσει προηγουμένως η Επιτροπή.»

58 Με απόφαση της 22ας Οκτωβρίου 2002, Τ-77/02, Schneider Electric κατά Επιτροπής (Συλλογή 2002, σ. II-4201, στο εξής: απόφαση Schneider II), το Πρωτοδικείο ακύρωσε, κατά συνέπεια, την απόφαση περί διαχωρισμού, για τον λόγο ότι αυτή αποτελούσε μέτρο εφαρμογής της ακυρωθείσας αποφάσεως περί ασυμβιβάστου, χωρίς να παρίσταται ανάγκη να εξετασθούν οι λοιποί ισχυρισμοί περί ελλείψεως νομιμότητας που προβλήθηκαν αυτοτελώς κατά της αποφάσεως περί διαχωρισμού.

59 Η Επιτροπή δεν άσκησε αναίρεση κατά των αποφάσεων Schneider I και Schneider II, οι οποίες απέκτησαν, ως εκ τούτου, ισχύ δεδικασμένου.

60 Με επιστολή της 29ης Οκτωβρίου 2002, η Schneider υπογράμμισε τη σπουδαιότητα και τις σοβαρές οικονομικές συνέπειες των δικονομικών προθεσμιών και επιβεβαίωσε ότι τα διορθωτικά μέτρα της για τη Γαλλία, της 24ης Σεπτεμβρίου 2001, μπορούσαν να χρησιμεύσουν ως προσωρινή βάση για την εκ νέου εξέταση του συμβατού της πράξεως συγκεντρώσεως με την κοινή αγορά, εν αναμονή της διατυπώσεως τυχόν αιτιάσεων.

61 Η Επιτροπή δημοσίευσε στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* της 15ης Νοεμβρίου 2002 (ΕΕ 2002, C 279, σ. 22) γνώμη σχετικά με την επανάληψη του ελέγχου της πράξεως συγκεντρώσεως, διευκρινίζοντας ότι, δυνάμει του άρθρου 10, παράγραφος 5, του κανονισμού, η προθεσμία εξετάσεως θα ίσχυε από τις 23 Οκτωβρίου 2002, δηλαδή την επομένη της εκδόσεως της αποφάσεως Schneider I. Η Επιτροπή πρόσθεσε ότι, βάσει μιας πρώτης αναλύσεως του σταδίου Ι και με την επιφύλαξη της τελικής αποφάσεως, η πράξη συγκεντρώσεως θα μπορούσε να εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού και κάλεσε τους ενδιαφερομένους τρίτους να της υποβάλουν τις ενδεχόμενες παρατηρήσεις τους.

62 Με ανακοίνωση των αιτιάσεων της 13ης Νοεμβρίου 2002, η Επιτροπή ενημέρωσε τη Schneider ότι η πράξη συγκεντρώσεως ενδέχεται να θίξει τον ανταγωνισμό στις γαλλικές τομεακές αγορές λόγω της επικαλύψεως με σημαντικό μερίδιο της αγοράς της Schneider και της Legrand, της σημασίας των σημάτων που κατέχει η οντότητα Schneider-Legrand, της ισχύος της επί των εμπόρων χονδρικής πωλήσεως και της αδυναμίας κάθε ανταγωνιστή να υποκατασταθεί στην ανταγωνιστική πίεση που ασκούσε η Legrand πριν από την υλοποίηση της πράξεως συγκεντρώσεως.

63 Ειδικότερα, η Επιτροπή επισήμανε:

«Έτσι, η πράξη συγκέντρωσης προκύπτει σε κάθε μία από τις θιγόμενες αγορές στις οποίες το ένα ή το άλλο μέρος βρισκόταν σε δεσπόζουσα θέση πριν από την πράξη συγκέντρωσης με την απομάκρυνση ενός άμεσου ανταγωνιστή, ο οποίος ήταν ο μόνος που μπορούσε να ασκήσει ανταγωνιστική πίεση στη δεσπόζουσα επιχείρηση χάρη στο έρεισμά του σε πολύ ισχυρές θέσεις του ιδίου ομίλου εντός άλλων τμημάτων του ιδίου τομέα, ιδίως όσον αφορά τη φήμη των σημάτων του και τις εμπορικές σχέσεις με τους εμπόρους χονδρικής πωλήσεως.»

64 Στις 14 Νοεμβρίου 2002, η Schneider πρότεινε στην Επιτροπή τη λήψη διορθωτικών μέτρων με αντικείμενο την εξάλειψη της επικάλυψης δραστηριοτήτων μεταξύ Schneider και Legrand στις οικείες γαλλικές τομεακές αγορές.

65 Με έγγραφο της 25ης Νοεμβρίου 2002, η Schneider παρατήρησε στην Επιτροπή ότι τα επιχειρήματα που προβλήθηκαν με την ανακοίνωση των αιτιάσεων της 13ης Νοεμβρίου 2002 ήσαν, ελλείψει εξετάσεως των αποτελεσμάτων της πράξεως συγκεντρώσεως αγορά προς αγορά, ασαφή κατά τη φύση και το περιεχόμενο και απέκλειαν την απόδειξη της υπάρξεως δυσμενών συνεπειών επί του ανταγωνισμού στις οικείες αγορές και ότι οι γενικές θεωρήσεις της Επιτροπής διαψεύδονταν από την πραγματικότητα.

66 Με επιστολή της 29ης Νοεμβρίου 2002, η Επιτροπή ενημέρωσε τη Schneider ότι τα διορθωτικά μέτρα που είχε προτείνει διαδοχικώς δεν επαρκούσαν για να εξαλείψουν όλους τους περιορισμούς του ανταγωνισμού που απορρέουν από την πράξη συγκεντρώσεως, λόγω των αμφιβολιών που εξακολουθούν να υπάρχουν ως προς τη βιωσιμότητα και την αυτονομία των εκχωρουμένων δραστηριοτήτων και λόγω της αδυναμίας των προτεινομένων μέτρων να δημιουργήσουν αντιστάθμισμα στην ισχύ της οντότητας Schneider/Legrand.

67 Με απόφαση της 29ης Νοεμβρίου 2002, το cour d'appel de Versailles (εφετείο Βερσαλιών), αποφαινόμενο κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων, διαπίστωσε ότι για τις προτάσεις διορθωτικών μέτρων της Schneider δεν είχε ζητηθεί έγκριση από τον πρόεδρο της Legrand, κατά παράβαση του προαναφερθέντος εγγράφου της 12ης Ιανουαρίου 2001, και διέταξε κατά συνέπεια τη Schneider να ανακαλέσει «τις προτάσεις εκχωρήσεως ως προς τα στοιχεία του ενεργητικού της Legrand τις οποίες δεν είχε εγκρίνει η τελευταία».

68 Με επιστολή της 2ας Δεκεμβρίου 2002, η Schneider προσήψε στην Επιτροπή το γεγονός ότι αμφιβάλλει για τη βιωσιμότητα και την ικανότητα των διορθωτικών της μέτρων να εξασφαλίσουν τη διατήρηση του ανταγωνισμού στις θιγόμενες γαλλικές αγορές και τόνισε ότι, στο πολύ προχωρημένο στάδιο στο οποίο έχει φθάσει η διαδικασία, η θέση της Επιτροπής δεν διευκολύνει τη συνέχιση των συζητήσεων. Επομένως, προκειμένου να τερματισθεί η αβεβαιότητα που διαρκούσε επί διάστημα άνω του έτους, η Schneider ανήγγειλε στην Επιτροπή την απόφασή της να πωλήσει τη Legrand στη Wendel/KKR.

69 Με τηλεομοιοτυπία της 3ης Δεκεμβρίου 2002, η Schneider επιβεβαίωσε στην Επιτροπή την απόφασή της, διευκρινίζοντας ότι, σύμφωνα με τις διατάξεις της συμβάσεως εκχωρήσεως της 26ης Ιουλίου 2002, η πραγματοποίηση της πωλήσεως της Legrand στη Wendel-KKR δεν συνεπάγεται καμία πρωτοβουλία από μέρους της και θα γινόταν στις 10 Δεκεμβρίου 2002.

70 Με απόφαση της 4ης Δεκεμβρίου 2002, η Επιτροπή προχώρησε στο στάδιο ΙΙ του ελέγχου της πράξεως συγκεντρώσεως, καταλήγοντας στο συμπέρασμα ότι τα προτεινόμενα από τη Schneider διορθωτικά μέτρα δεν παρείχαν τη δυνατότητα, κατά το στάδιο στο οποίο βρισκόταν η έρευνα, να εξαλειφθούν οι σοβαρές αμφιβολίες που εξακολουθούσαν να υφίστανται ως προς το συμβατό της πράξεως συγκεντρώσεως με την κοινή αγορά, λαμβανομένων υπόψη των αποτελεσμάτων της εν λόγω πράξεως στις γαλλικές τομεακές αγορές που εντοπίσθηκαν στα σημεία 782 και 783 της αποφάσεως περί ασυμβιβάστου.

71 Η Επιτροπή δέχθηκε, μεταξύ άλλων, ότι οι προτεινόμενες για την εκχώρηση δραστηριότητες αφορούσαν στοιχεία του ενεργητικού της Legrand και έδιδαν την εντύπωση ότι ήσαν αντιφάσκουσες προς την απόφαση του cour d'appel de Versailles και απέρριψε επικουρικώς τα προτεινόμενα μέτρα για λόγους βιωσιμότητας και αυτονομίας των ενδιαφερομένων οντοτήτων.

72 Στις 10 Δεκεμβρίου 2002, η Schneider εκχώρησε το μερίδιο που κατείχε εντός της Legrand στη Wendel-KKR και ενημέρωσε σχετικά τις υπηρεσίες της Επιτροπής την επομένη.

73 Με έγγραφο της 13ης Δεκεμβρίου 2002, η Επιτροπή ενημέρωσε τη Schneider για την περάτωση, ελλείψει αντικειμένου, της διαδικασίας εξετάσεως, εφόσον η Schneider δεν ήλεγχε πλέον τη Legrand.

74 Στις 10 Φεβρουαρίου 2003, η Schneider άσκησε προσφυγή ακυρώσεως κατά της αποφάσεως περί ενάρξεως του σταδίου ΙΙ της 4ης Δεκεμβρίου 2002 και κατά της αποφάσεως περί περατώσεως της 13ης Δεκεμβρίου 2002 (υπόθεση Τ-48/03).

75 Με διατάξεις της 29ης Οκτωβρίου 2004, Τ-310/01 DEP και Τ-77/02 DEP, Schneider Electric κατά Επιτροπής (μη δημοσιευθείσες στη Συλλογή), το Πρωτοδικείο προέβη σε εκκαθάριση του ποσού των ανακτήσιμων δαπανών από τη Schneider εις βάρος της Επιτροπής σε 419 595,32 ευρώ, στην υπόθεση Τ-310/01, και σε 426 275,06 ευρώ, στις υποθέσεις Τ-77/02 και Τ-77/02 R.

76 Με διάταξη της 31ης Ιανουαρίου 2006, Τ-48/03, Schneider Electric κατά Επιτροπής (Συλλογή 2006, σ. ΙΙ-111), το Πρωτοδικείο απέρριψε ως απαράδεκτη την προσφυγή ακυρώσεως στην υπόθεση Τ-48/03, με το σκεπτικό ότι η βαλλόμενη απόφαση περί ενάρξεως του σταδίου ΙΙ και η βαλλόμενη απόφαση περί περατώσεως δεν αποτελούσαν βλαπτικές για τη Schneider πράξεις.

77 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 12 Απριλίου 2006, η Schneider άσκησε αναίρεση κατά της ως άνω διατάξεως.

78 Η ως άνω αίτηση αναιρέσεως απορρίφθηκε με διάταξη του Δικαστηρίου της 9ης Μαρτίου 2007, C-188/06 P, Schneider Electric κατά Επιτροπής (δεν έχει δημοσιευθεί στη Συλλογή — Συλλογή 2007, σ. I-35*). Στη σκέψη 48 της διατάξεως αυτής, το Δικαστήριο δέχθηκε ότι η Επιτροπή, επιλέγοντας την επανάληψη του σταδίου Ι της διαδικασίας ελέγχου της πράξεως συγκεντρώσεως, επροτίθετο να αντλήσει τις συνέπειες της αποφάσεως Schneider I, λαμβάνοντας, κατ' αυτόν τον τρόπο, όλες τις αναγκαίες προφυλάξεις προς τον σκοπό της διασφαλίσεως της ανυπαρξίας τυχόν προσβολής των δικαιωμάτων άμυνας της Schneider.

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

79 Με δικόγραφο που κατέθεσε στις 10 Οκτωβρίου 2003, η Schneider άσκησε την υπό κρίση αγωγή αποζημιώσεως.

80 Με απόφαση της 2ας Δεκεμβρίου 2003, ο Πρόεδρος του Πρωτοδικείου ανέθεσε την υπόθεση στο τέταρτο τμήμα.

81 Στις 11 Δεκεμβρίου 2003, το Πρωτοδικείο (τέταρτο τμήμα) έλαβε ένα μέτρο οργανώσεως της διαδικασίας με το οποίο αποφασίσθηκε να περιορισθούν, εν προκειμένω, οι κατ' αντιπαράθεση συζητήσεις μόνο στα ζητήματα της αρχής της στοιχειοθετήσεως της εξωσυμβατικής ευθύνης της Κοινότητας και της μεθοδολογίας υπολογισμού της ζημίας.

82 Με διατάξεις της 20ής Απριλίου 2004 και της 6ης Δεκεμβρίου 2004, επετράπη, αντιστοίχως, στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας και στη Γαλλική Δημοκρατία να παρέμβουν στη δίκη, η μεν πρώτη προς υποστήριξη των αιτημάτων της Επιτροπής, η δε δεύτερη προς υποστήριξη των αιτημάτων της Schneider.

83 Κατόπιν αιτήσεως της Επιτροπής, το Πρωτοδικείο αποφάσισε, στις 13 Οκτωβρίου 2004, να παραπέμψει την υπόθεση στο τέταρτο πενταμελές τμήμα.

84 Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή, το Πρωτοδικείο (τέταρτο πενταμελές τμήμα) αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία και να θέσει γραπτές ερωτήσεις στους κύριους διαδίκους, οι οποίοι απάντησαν εμπροθέσμως.

85 Οι διάδικοι αγόρευσαν και απάντησαν στις ερωτήσεις του Πρωτοδικείου κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση που διεξήχθη στις 25 Απριλίου 2007.

86 Η Schneider, υποστηριζόμενη από τη Γαλλική Δημοκρατία, ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— κυρίως:

— να υποχρεώσει την Επιτροπή να της καταβάλει το ποσό των 1 663 734 716,76 ευρώ, υπό την επιφύλαξη της μειώσεως μέχρι του ποσού των ανακτήσιμων δαπανών που προσδιορίσθηκε από τις διατάξεις περί καθορισμού των δικαστικών εξόδων που εκδόθηκαν στις υποθέσεις T-310/01 DEP και T-77/02 DEP και της αυξήσεως, αφενός, κατά τους προστιθεμένους τόκους από τις 4 Δεκεμβρίου 2002, έως την αποπληρωμή του ποσού αυτού, με επιτόκιο 4 % ετησίως, και, αφετέρου, κατά το ποσό του φόρου τον οποίο η Schneider θα οφείλει, κατά τον χρόνο της εισπράξεώς του, επί του ποσού της χορηγηθείσας αποζημιώσεως·

— επικουρικώς:

— να κηρύξει την αγωγή παραδεκτή·

— να αναγνωρίσει την εξωσυμβατική ευθύνη της Κοινότητας·

— να θεσπίσει την ακολουθητέα διαδικασία προς τον σκοπό του καθορισμού του ύψους της ζημίας που πρέπει να αποκατασταθεί και την οποία όντως υπέστη η Schneider·

— να καταδικάσει, εν πάση περιπτώσει, την Επιτροπή στο σύνολο των δικαστικών εξόδων.

87 Η Επιτροπή, υποστηριζόμενη από την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να απορρίψει την αγωγή ως εν μέρει απαράδεκτη και ως αβάσιμη στο σύνολό της·

— να καταδικάσει τη Schneider στα δικαστικά έξοδα.

Επί του παραδεκτού

Επιχειρήματα των διαδίκων

88 Χωρίς να προβάλει ένσταση απαραδέκτου βάσει του άρθρου 114 του Κανονισμού Διαδικασίας, η Επιτροπή υποστηρίζει, με το υπόμνημά της αντικρούσεως, ότι η παράθεση ορισμένων ισχυρισμών της Schneider περιλαμβάνει συνολική παραπομπή σε ισχυρισμούς που προβλήθηκαν προς υποστήριξη των τριών προσφυγών

ακυρώσεως που άσκησε στις υποθέσεις Τ-310/01, Τ-77/02 και Τ-48/03 και οι οποίοι αποκλίνουν, ως εκ του αντικειμένου τους ή του τίτλου τους, από την επιχειρηματολογία της υπό κρίση αγωγής αποζημιώσεως. Τέτοιες γενικές παραπομπές δεν ικανοποιούν τις απαιτήσεις του άρθρου 21, πρώτο εδάφιο, του Οργανισμού του Δικαστηρίου και του άρθρου 44, παράγραφος 1, στοιχείο γ΄, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου.

89 Έτσι, η Επιτροπή περιορίζεται να αμφισβητήσει το βάσιμο μόνης της επιχειρηματολογίας που εκτίθεται στο δικόγραφο της αγωγής και δεν θεωρεί, κατά συνέπεια, ότι είναι υποχρεωμένη να απαντήσει στην επιχειρηματολογία που προβλήθηκε προς στήριξη των λόγων ακυρώσεως που εκτίθενται στις τρεις προσφυγές ακυρώσεως, εφόσον αυτή δεν επαναλαμβάνεται στο δικόγραφο της υπό κρίση αγωγής, αλλά μνημονεύεται μόνον μέσω παραπομπής.

90 Επιπλέον, η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι ουδεμία προσπάθεια κατεβλήθη, με το δικόγραφο της αγωγής, προκειμένου να εντοπισθεί, να δικαιολογηθεί και να χαρακτηρισθεί η φύση του προβαλλομένου συνδέσμου μεταξύ της συμπεριφοράς που της προσάπτεται και καθενός από τα στοιχεία της ζημίας των οποίων έγινε επίκληση.

91 Η Schneider απαντά, κατ' ουσίαν, ότι η παρουσίαση του συνόλου της επιχειρηματολογίας που προέβαλε με το δικόγραφο της αγωγής πληροί τις προϋποθέσεις παραδεκτού τις οποίες θέτουν οι εφαρμοστέες δικονομικές διατάξεις και οι οποίες έχουν διευκρινισθεί από τη νομολογία.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

92 Πρέπει να υπομνησθεί ότι, σύμφωνα με το άρθρο 21, πρώτο εδάφιο, του Οργανισμού του Δικαστηρίου, που εφαρμόζεται στη διαδικασία ενώπιον του Πρωτοδικείου κατ' εφαρμογήν του άρθρου 53, πρώτο εδάφιο, του ιδίου Οργανισμού, και το άρθρο 44, παράγραφος 1, στοιχείο γ΄, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, το δικόγραφο της προσφυγής πρέπει να αναφέρει το αντικείμενο της διαφοράς και να περιέχει συνοπτική έκθεση των ισχυρισμών των οποίων γίνεται επίκληση.

93 Η ένδειξη αυτή πρέπει να είναι αρκούντως σαφής και ακριβής ώστε να μπορεί ο αντίδικος να προετοιμάσει την άμυνά του και το Πρωτοδικείο να αποφανθεί επί της προσφυγής, ενδεχομένως, χωρίς πρόσθετα πληροφοριακά στοιχεία. Προκειμένου να εξασφαλισθεί η ασφάλεια δικαίου και η ορθή απονομή της δικαιοσύνης είναι απαραίτητο, για να είναι παραδεκτή η προσφυγή, τα ουσιώδη πραγματικά και νομικά στοιχεία επί των οποίων στηρίζεται η προσφυγή να προκύπτουν, τουλάχιστον συνοπτικά, αλλά κατά τρόπο συνεκτικό και κατανοητό, από το κείμενο του δικογράφου (διάταξη του Πρωτοδικείου της 11ης Ιουλίου 2005, Τ-294/04, Internationaler Hilfsfonds κατά Επιτροπής, Συλλογή 2005, σ. II-2719, σκέψη 23).

94 Για να ικανοποιεί τις ανωτέρω απαιτούμενες προϋποθέσεις, το δικόγραφο με το οποίο ζητείται η αποκατάσταση των ζημιών που προκάλεσε κοινοτικό όργανο πρέπει να περιλαμβάνει στοιχεία επιτρέποντα την εξατομίκευση της συμπεριφοράς που ο ενάγων προσάπτει στο θεσμικό όργανο, τους λόγους για τους οποίους θεωρεί ότι υφίσταται αιτιώδης συνάφεια μεταξύ της συμπεριφοράς και της ζημίας που ισχυρίζεται ότι υπέστη, καθώς και τον χαρακτήρα και την έκταση της εν λόγω ζημίας (απόφαση του Πρωτοδικείου της 11ης Ιανουαρίου 2002, Τ-210/00, Biret et Cie κατά Συμβουλίου, Συλλογή 2002, σ. II-47, σκέψη 34, που επικυρώθηκε κατ' αναίρεση με απόφαση του Δικαστηρίου της 30ής Σεπτεμβρίου 2003, C-94/02 P, Biret et Cie κατά Συμβουλίου, Συλλογή 2003, σ. I-10565).

95 Εν προκειμένω, παρά τη σπουδαιότητά τους και τον αριθμό τους, οι παραπομπές του δικογράφου της αγωγής στην επιχειρηματολογία που προβλήθηκε προς υποστήριξη των λόγων ακυρώσεως στις προσφυγές Τ-310/01, Τ-77/02 και Τ-48/03 πρέπει να θεωρηθούν ως απλή προσθήκη της παράθεσης, εντός του δικογράφου, των παρανομιών από τις οποίες πάσχει, όπως υποστηρίζεται, η προσαπτόμενη στην Επιτροπή συμπεριφορά, της οποίας παράθεσης η Επιτροπή δεν αμφισβητεί το παραδεκτό από τυπικής απόψεως.

96 Λαμβανομένης υπόψη της ταυτότητας των διαδίκων και της νομικής βάσεως, ήτοι των παρανομιών από τις οποίες πάσχει, όπως υποστηρίζεται, η ενέργεια της Επιτροπής, η οποία ταυτότητα υφίσταται μεταξύ των τριών προσφυγών ακυρώσεως και της υπό κρίση αγωγής αποζημιώσεως, πρέπει να αναγνωρισθεί το παραδεκτό των παραπομπών που περιλαμβάνονται στις θεωρήσεις που περιέχει το δικόγραφο της αγωγής, οι οποίες είναι, αυτές καθεαυτές, παραδεκτές, στην παράθεση των ισχυρισμών που προβλήθηκαν προς υποστήριξη των τριών προσφυγών ακυρώσεως.

97 Πρέπει, επίσης, να απορριφθεί η επιχειρηματολογία της Επιτροπής σχετικά με το απαράδεκτο του δικογράφου της αγωγής καθόσον δεν εκτίθεται σ' αυτό βασίμως η προβαλλόμενη αιτιώδης συνάφεια μεταξύ της προξενηθείσας ζημίας και της προσαπτομένης στην Επιτροπή συμπεριφοράς.

98 Συγκεκριμένα, το Πρωτοδικείο θεωρεί ότι η έκθεση της αιτιώδους συνάφειας που περιέχεται στο δικόγραφο της αγωγής ανταποκρίνεται στις ελάχιστες προϋποθέσεις του παραδεκτού, από τυπικής απόψεως, την τήρηση των οποίων από τα δικόγραφα επιτάσσουν τα νομοθετικά κείμενα και η νομολογία. Συγκεκριμένα, η Schneider υποστηρίζει, με επαρκή σαφήνεια και ακρίβεια ώστε να μπορεί η Επιτροπή να προετοιμάσει την άμυνά της και το Πρωτοδικείο να αποφανθεί λυσιτελώς επί των προβληθεισών αξιώσεων αποζημιώσεως, ότι αμφότερες οι παρανομίες από τις οποίες πάσχει η απόφαση περί ασυμβιβάστου τής προξένησαν ευθέως ζημία και ότι η όλη συμπεριφορά που υιοθέτησε η Επιτροπή κατά τη διάρκεια της διαδικασίας ελέγχου της πράξεως συγκεντρώσεως εμπόδισε την ενάγουσα να μειώσει τη ζημία αυτή σε ποσό χαμηλότερο από το ποσό της αιτουμένης αποζημιώσεως.

99 Επομένως, πρέπει να απορριφθούν οι παρατηρήσεις που διατύπωσε η Επιτροπή επί του ζητήματος αυτού και να κριθούν παραδεκτές τόσο η υπό κρίση αγωγή αποζημιώσεως όσο και η επιχειρηματολογία, στο σύνολό της, που προβλήθηκε προς υποστήριξη της εν λόγω αγωγής.

Επί της ουσίας

Γενική επιχειρηματολογία των διαδίκων

100 Η Schneider υποστηρίζει ότι συνιστούν δύο κατάφωρες παραβάσεις κανόνων δικαίου που έχουν ως αντικείμενο την απονομή δικαιωμάτων στους ιδιώτες οι δύο παρανομίες που διαπιστώθηκαν εντός της αποφάσεως περί ασυμβιβάστου με την απόφαση Schneider I, ήτοι, αφενός, η ανεπάρκεια της αναλύσεως, στην οποία προέβη η Επιτροπή, του αντικτύπου της πράξεως συγκεντρώσεως στις εθνικές

τομεακές αγορές εκτός της Γαλλίας και, αφετέρου, η προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας της ενάγουσας που ανάγεται στην ανεπαρκή διατύπωση, από την ανακοίνωση των αιτιάσεων της 3ης Αυγούστου 2001, της αντιρρήσεως που αντλείται από τη στήριξη, στις γαλλικές αγορές ηλεκτρολογικού υλικού χαμηλής τάσης σε επίπεδο διανομής χονδρικής πωλήσεως, της δεσπόζουσας θέσεως της Schneider στον τομέα των διατάξεων για επιμέρους πίνακες και πίνακες τελικής διανομής λόγω της κυρίαρχης θέσεως της Legrand στα τμήματα των εξοπλισμών για τελικές απολήξεις των καταναλώσεων.

101 Η υλοποίηση της πράξεως συγκεντρώσεως δεν θα μπορούσε να λάβει χώρα λόγω απλώς και μόνον της παράνομης συμπεριφοράς της Επιτροπής. Επομένως, οι δύο κατάφωρες παρανομίες από τις οποίες πάσχει η απόφαση περί ασυμβιβάστου είχαν, κατ' αρχάς, ως άμεση συνέπεια την υποτίμηση της αξίας των στοιχείων του ενεργητικού της ενάγουσας που συνίσταται, πρώτον, στη λογιστική απώλεια που καταγράφηκε στα στοιχεία του ενεργητικού της Legrand, δεύτερον, στο διαφυγόν κέρδος που οφείλεται στην αδυναμία πραγματοποιήσεως των προβλεφθεισών συνεργασιών της πράξεως συγκεντρώσεως και στη διαδοχική εξουδετέρωση της βιομηχανικής στρατηγικής του ομίλου και, τέλος, τρίτον, στον πολύ αρνητικό αντίκτυπο στη φήμη της ενάγουσας.

102 Εν συνεχεία, η απόφαση περί ασυμβιβάστου ανάγκασε ευθέως τη Schneider να υποβληθεί, αφενός, στις δαπάνες που συνδέονται με τις αμοιβές του εντολοδόχου ad hoc που παρενέβη στο πλαίσιο της διοικητικής διαδικασίας διαχωρισμού της Schneider και της Legrand και της εκ νέου εξετάσεως της πράξεως συγκεντρώσεως που διεξήχθη την επομένη της εκδόσεως των αποφάσεων Schneider I και Schneider II και, αφετέρου, στις δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο των προσφυγών T-310/01, T-77/02 και T-77/02 R που ασκήθηκαν ενώπιον του Πρωτοδικείου, πλην του ποσού των ανακτήσιμων δαπανών που ήδη διατέθηκαν στη Schneider με τις δύο προαναφερθείσες διατάξεις περί καθορισμού των δικαστικών εξόδων της 29ης Οκτωβρίου 2004, T-310/01 DEP και T-77/02 DEP, Schneider Electric κατά Επιτροπής.

103 Η εχθρική συμπεριφορά που επέδειξε η Επιτροπή έναντι της Schneider κατά τη διάρκεια της διαδικασίας ελέγχου της πράξεως συγκεντρώσεως συνεχίστηκε και επιδεινώθηκε μετά την έκδοση της αποφάσεως περί ασυμβιβάστου, πράγμα το οποίο, χωρίς να αποτελεί την αιτία της αρχικής ζημίας, συνέβαλε παρά ταύτα στον καθορισμό της τελικής έκτασής της.

104 Συγκεκριμένα, η Επιτροπή με τη στάση της, αφενός, επιδείνωσε τη ζημία που προκλήθηκε αρχικώς λόγω της αποφάσεως περί ασυμβιβάστου και, αφετέρου, προξένησε στην ενάγουσα πρόσθετες ζημίες υπό τη μορφή ορισμένων δαπανών στις οποίες υποχρεώθηκε να υποβληθεί από τις 10 Οκτωβρίου 2001.

105 Πρώτον, η Επιτροπή δεν επέδειξε, από την έναρξη της διαδικασίας ελέγχου, ειλικρινή συνεργασία έναντι της Schneider και, εν συνεχεία, μετά την απόφαση περί ασυμβιβάστου, προσέβαλε το δικαίωμα ακροάσεως της ενάγουσας από αμερόληπτη αρχή και δεν έλαβε υπόψη, σοβαρώς, την αποκλειστική αρμοδιότητα ελέγχου την οποία ο κανονισμός επιφυλάσσει για το θεσμικό όργανο. Κατά τη διάρκεια της εκ νέου εξετάσεως της πράξεως συγκεντρώσεως, η Επιτροπή δεν εκτέλεσε με καλή πίστη την απόφαση Schneider I, προσέβαλε εκ νέου τα δικαιώματα άμυνας της ενάγουσας και, τέλος, προέβη σε εσφαλμένη, αθέμιτη και εισάγουσα δυσμενείς διακρίσεις ανάλυση των διορθωτικών μέτρων της.

106 Δεύτερον, η αδιαλλαξία που επέδειξε η Επιτροπή κατά τον καθορισμό των προϋποθέσεων και της προθεσμίας για τον διαχωρισμό Schneider και Legrand οδήγησε τη Schneider να υποβληθεί σε διάφορες δαπάνες σχετικά με αμοιβές νομικών, τραπεζικών και φορολογικών συμβούλων προς τον σκοπό της διερευνήσεως των διαφόρων τρόπων διαχωρισμού. Τέλος, η Επιτροπή, ενορχηστρώνοντας την επελθούσα ένταση μεταξύ της Schneider και της Legrand την επομένη της αποφάσεως περί ασυμβιβάστου, οδήγησε τη Legrand να ασκήσει κατά της Schneider αγωγή στη Γαλλία τον Νοέμβριο του 2002 και, εν συνεχεία, αντέταξε την απόφαση του εθνικού δικαστηρίου στις απόπειρες της ενάγουσας να επιτύχει τη διαπίστωση του συμβατού της πράξεως συγκεντρώσεως με την κοινή αγορά. Από τα ανωτέρω προέκυψαν νέες δαπάνες στις οποίες η Schneider ουδέποτε θα έπρεπε να υποβληθεί.

107 Η Επιτροπή απαντά, κατ' ουσίαν, ότι καμία από τις δύο παρανομίες που διαπιστώθηκαν με την απόφαση Schneider I εντός της αποφάσεως περί ασυμβιβάστου δεν παρουσιάζει επαρκή βαρύτητα για να καταστεί δυνατό να αποτελέσει σφάλμα ικανό να στοιχειοθετήσει την εξωσυμβατική ευθύνη της Κοινότητας έναντι της Schneider.

108 Οι λοιπές προβαλλόμενες εκδηλώσεις συνιστώσας πταίσμα συμπεριφοράς ουδόλως αποδείχθηκαν και, εν πάση περιπτώσει, δεν μπορούν να ερμηνευθούν υπό την έννοια ότι συνιστούν κατάφωρες παραβιάσεις του κοινοτικού δικαίου δυνάμενες να αποτελέσουν σφάλμα ικανό να στοιχειοθετήσει την ευθύνη της Κοινότητας.

109 Όσον αφορά το ύψος της ζημίας που υπέστη, η Schneider ισχυρίζεται ότι η καταχωρισθείσα απώλεια της αξίας των στοιχείων του ενεργητικού της ανερχόταν, κατά την ημερομηνία εκδόσεως της μη σύννομης αποφάσεως περί ασυμβιβάστου, στις 10 Οκτωβρίου 2001, σε ποσό που κυμαινόταν μεταξύ 2 483 και 3 326 δισεκατομμυρίων ευρώ. Η ζημία αυτή διαφοροποιήθηκε στη συνέχεια ώστε να περιορισθεί οριστικά σε 1 663 734 716,76 ευρώ, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών που προκάλεσε στην ενάγουσα η συνιστώσα πταίσμα συμπεριφορά της Επιτροπής στο σύνολό της.

110 Η απόφαση περί ασυμβιβάστου προξένησε στη Schneider απώλεια της αξίας των στοιχείων του ενεργητικου της μεταξύ της ημερομηνίας αναγγελίας της ΔΠΑ επί των τίτλων της Legrand, τον Ιανουάριο του 2001, και της ημερομηνίας συνάψεως της συμβάσεως εκχωρήσεως, τον Δεκέμβριο του 2002. Η απώλεια αυτή περιλαμβάνει τη διαπιστωθείσα λογιστική απώλεια επί των στοιχείων του ενεργητικού της Legrand, το διαφυγόν κέρδος λόγω της αδυναμίας πραγματοποιήσεως των προβλεφθεισών συνεργασιών της πράξεως συγκεντρώσεως, του επακόλουθου πλήγματος για τη βιομηχανική στρατηγική της Schneider και λόγω αντιστροφής της εικόνας της.

111 Η Επιτροπή αντιτάσσει ότι ουδεμία ζημία αποδείχθηκε. Συναφώς, αμφισβητεί τόσο το υποστατό και το βέβαιο της προβαλλομένης υποτιμήσεως των στοιχείων του ενεργητικού όσο και την προτεινόμενη από τη Schneider μέθοδο αξιολογήσεως του εν λόγω στοιχείου της ζημίας. Επιπλέον, εναπέκειτο στην ενάγουσα να μην υποβληθεί σε υπερβολικές δαπάνες σχετικά με αμοιβές την επομένη της εκδόσεως της αποφάσεως περί ασυμβιβάστου. Η Επιτροπή επιφυλάσσεται του δικαιώματός της να προβεί σε λεπτομερή ανάλυση των τιμολογίων που προσκομίσθηκαν προς υποστήριξη των αιτημάτων αυτών και της δυνατότητας να συμπληρώσει και να προσαρμόσει τη μεθοδολογία αξιολογήσεως της ζημίας.

112 Εν πάση περιπτώσει, η Επιτροπή αμφισβητεί την ύπαρξη αιτιώδους συνάφειας μεταξύ των εκδηλώσεων συμπεριφοράς που της προσάπτονται και των διαφόρων προβαλλομένων στοιχείων της ζημίας. Συναφώς, η Επιτροπή υπογραμμίζει τον πολύ υποθετικό χαρακτήρα του αξιώματος της Schneider ότι, στην περίπτωση που δεν υφίσταντο οι προσαπτόμενες στην Επιτροπή παρανομίες, η πράξη συγκεντρώσεως θα είχε εγκριθεί και ολοκληρωθεί.

Προκαταρκτικές θεωρήσεις του Πρωτοδικείου

113 Πρέπει να υπομνηστεί εκ προοιμίου ότι, όπως προκύπτει από πάγια νομολογία, η στοιχειοθέτηση της εξωσυμβατικής ευθύνης της Κοινότητας κατά την έννοια του άρθρου 288, δεύτερο εδάφιο, ΕΚ λόγω παράνομης συμπεριφοράς των οργάνων της εξαρτάται από τη συνδρομή ενός συνόλου προϋποθέσεων, ήτοι του παράνομου χαρακτήρα της προσαπτομένης στο θεσμικό όργανο συμπεριφοράς, του υποστατού της ζημίας και της υπάρξεως αιτιώδους συνάφειας μεταξύ της προβαλλομένης συμπεριφοράς και της ζημίας της οποίας έγινε επίκληση (απόφαση του Δικαστηρίου της 29ης Σεπτεμβρίου 1982, 26/81, Oleifici Mediterranei κατά ΕΟΚ, Συλλογή 1982, σ. 3057, σκέψη 16, και απόφαση του Πρωτοδικείου της 14ης Δεκεμβρίου 2005, Τ-383/00, Beamglow κατά Κοινοβουλίου κ.λπ., Συλλογή 2005, σ. II-5459, σκέψη 95).

114 Όταν, όπως εν προκειμένω, γίνεται επίκληση του παράνομου χαρακτήρα νομικής πράξεως ως ερείσματος για την άσκηση αγωγής αποζημιώσεως, ο εν λόγω παράνομος χαρακτήρας, για να μπορεί να είναι σε θέση να στοιχειοθετήσει την εξωσυμβατική ευθύνη της Κοινότητας, πρέπει να συνιστά κατάφωρη παράβαση ενός κανόνα δικαίου που έχει ως αντικείμενο την απονομή δικαιωμάτων στους ιδιώτες.

115 Συναφώς, το αποφασιστικής σημασίας κριτήριο είναι αυτό της πρόδηλης και σοβαρής υπερβάσεως εκ μέρους του κοινοτικού θεσμικού οργάνου των ορίων που επιβάλλονται στην εξουσία εκτιμήσεώς του [απόφαση του Δικαστηρίου της 19ης Απριλίου 2007, C-282/05 P, Holcim (Deutschland) κατά Επιτροπής, Συλλογή 2007, σ. I-2941, σκέψη 47].

116 Το καθεστώς που καθιέρωσε το Δικαστήριο στο πεδίο της εξωσυμβατικής ευθύνης της Κοινότητας λαμβάνει ιδίως υπόψη την πολυπλοκότητα των προς ρύθμιση καταστάσεων, τις δυσχέρειες εφαρμογής ή ερμηνείας των διατάξεων και, ειδικότερα, το περιθώριο εκτιμήσεως που διαθέτει η εκδούσα την αμφισβητούμενη πράξη αρχή [απόφαση Holcim (Deutschland) κατά Επιτροπής, σκέψη 50].

117 Οσάκις το οικείο θεσμικό όργανο δεν διαθέτει παρά μόνον πολύ περιορισμένο, αν όχι ανύπαρκτο, περιθώριο εκτιμήσεως, η απλή παραβίαση του κοινοτικού δικαίου μπορεί να αρκεί προς απόδειξη της υπάρξεως κατάφωρης παραβιάσεως του κοινοτικού δικαίου [απόφαση Holcim (Deutschland) κατά Επιτροπής, σκέψη 47].

118 Το ίδιο ισχύει οσάκις το εναγόμενο θεσμικό όργανο παραβαίνει γενική υποχρέωση επιμελείας (βλ., συναφώς, απόφαση του Δικαστηρίου της 27ης Μαρτίου 1990, C-308/87, Grifoni κατά ΕΚΑΕ, Συλλογή 1990, σ. I-1203, σκέψεις 13 και 14) ή προβαίνει σε καταχρηστική εφαρμογή των σχετικών ουσιαστικών ή διαδικαστικών κανόνων (απόφαση του Δικαστηρίου της 14ης Ιουλίου 1967, 5/66, 7/66 και 13/66 έως 24/66, Kampffmeyer κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1965-1968, σ. 571).

119 Επιπλέον, εναπόκειται στον διάδικο που επικαλείται την ευθύνη της Κοινότητας να προσκομίσει συγκλίνουσες αποδείξεις ως προς την ύπαρξη ή την έκταση της ζημίας που επικαλείται και να αποδείξει ότι υφίσταται επαρκώς άμεσος σύνδεσμος αιτίου και αιτιατού μεταξύ της ως άνω ζημίας και της βαλλόμενης συμπεριφοράς του οικείου θεσμικού οργάνου (απόφαση του Δικαστηρίου της 4ης Οκτωβρίου 1979, 64/76, 113/76, 167/78, 239/78, 27/79, 28/79 και 45/79, Dumortier Frères κ.λπ. κατά Συμβουλίου, Συλλογή τόμος 1979/II, σ. 515, σκέψη 21· απόφαση του Πρωτοδικείου της 24ης Οκτωβρίου 2000, Τ-178/98, Fresh Marine κατά Επιτροπής, Συλλογή 2000, σ. II-3331, σκέψη 118, που επικυρώθηκε κατ' αναίρεση με απόφαση του Δικαστηρίου της 10ης Ιουλίου 2003, C-472/00 P, Επιτροπή κατά Fresh Marine, Συλλογή 2003, σ. I-7541).

120 Εφόσον δεν πληρούται μία από τις τρεις προϋποθέσεις στοιχειοθετήσεως της εξωσυμβατικής ευθύνης της Κοινότητας, οι αξιώσεις αποζημιώσεως πρέπει να απορριφθούν, χωρίς να είναι αναγκαίο να εξετασθούν οι άλλες δύο προϋποθέσεις (απόφαση του Δικαστηρίου της 15ης Σεπτεμβρίου 1994, C-146/91, ΚΥΔΕΠ κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, Συλλογή 1994, σ. I-4199, σκέψη 81, και απόφαση του Πρωτοδικείου της 20ής Φεβρουαρίου 2002, T-170/00, Förde-Reederei κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, Συλλογή 2002, σ. II-515, σκέψη 37), λαμβανομένου υπόψη, εξάλλου, ότι ο κοινοτικός δικαστής δεν υποχρεούται να ακολουθεί μια καθορισμένη σειρά εξετάσεως (απόφαση του Δικαστηρίου της 9ης Σεπτεμβρίου 1999, C-257/98 P, Lucaccioni κατά Επιτροπής, Συλλογή 1999, σ. I-5251, σκέψη 13).

121 Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι, αν η οικονομική ευθύνη της στοιχειοθετείτο υπό περιστάσεις όπως αυτές της προκειμένης υποθέσεως, θα διακυβευόταν η ικανότητά της να ασκεί πλήρως τη λειτουργία του ρυθμιστή του ανταγωνισμού, την οποία της απονέμει η Συνθήκη ΕΚ, λόγω του ανασταλτικού αποτελέσματος επί του ελέγχου των συγκεντρώσεων που θα μπορούσε να προκαλέσει ο κίνδυνος να οφείλει να αποκαταστήσει η Επιτροπή τις προβαλλόμενες από τις οικείες επιχειρήσεις ζημίες.

122 Πρέπει να γίνει δεκτό ότι ένα τέτοιο αποτέλεσμα, αντίθετο προς το γενικό κοινοτικό συμφέρον, θα μπορούσε να προκύψει αν η έννοια της κατάφωρης παραβιάσεως του κοινοτικού δικαίου καταλάμβανε όλα τα σφάλματα ή τα πταίσματα που, έστω και αν παρουσιάζουν ορισμένο βαθμό σοβαρότητας, δεν είναι ξένα, ως εκ της φύσεώς τους ή ως εκ του εύρους τους, προς τη συνήθη συμπεριφορά ενός θεσμικού οργάνου επιφορτισμένου με το να μεριμνά για την εφαρμογή των κανόνων του ανταγωνισμού, οι οποίοι είναι περίπλοκοι, εμπεριέχουν λεπτές αποχρώσεις και υπόκεινται σε σημαντικό περιθώριο ερμηνείας.

123 Επομένως, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι συνιστά κατάφωρη παραβίαση του κοινοτικού δικαίου, προς τον σκοπό της στοιχειοθετήσεως της εξωσυμβατικής ευθύνης της Κοινότητας, η παράβαση μιας εκ του νόμου υποχρεώσεως, η οποία, όσο λυπηρή και αν είναι, μπορεί να εξηγηθεί από τις αντικειμενικές δεσμεύσεις που βαρύνουν το θεσμικό όργανο και τους υπαλλήλους του ως αποτέλεσμα των διατάξεων που διέπουν τον έλεγχο των συγκεντρώσεων.

124 Αντιθέτως, εξακολουθεί να υφίσταται το δικαίωμα για την αποκατάσταση των ζημιών που προκύπτουν από τη συμπεριφορά του θεσμικού οργάνου όταν αυτή εκφράζεται με μια πράξη προδήλως αντίθετη προς τον κανόνα δικαίου και σοβαρώς επιβλαβή για τα συμφέροντα τρίτων προς το θεσμικό όργανο προσώπων και δεν μπορεί ούτε να δικαιολογηθεί ούτε να εξηγηθεί από τις ιδιαίτερες δεσμεύσεις που επιβάλλονται αντικειμενικώς στην υπηρεσία στο πλαίσιο της εύρυθμης λειτουργίας της.

125 Ένας τέτοιος ορισμός του ορίου στοιχειοθετήσεως της εξωσυμβατικής ευθύνης της Κοινότητας είναι ικανός να προστατεύσει το περιθώριο ελιγμών και την ελευθερία εκτιμήσεως που πρέπει να διαθέτει, για το γενικό συμφέρον, ο κοινοτικός ρυθμιστής του ανταγωνισμού, τόσο ως προς τις αποφάσεις του σχετικά με τη σκοπιμότητα όσο και κατά την εκ μέρους του ερμηνεία και εφαρμογή των σχετικών διατάξεων του πρωτογενούς και παραγώγου κοινοτικού δικαίου, χωρίς, ωστόσο, να επιρρίπτει σε τρίτους το βάρος των συνεπειών καταφανών και ασύγγνωστων παραλείψεων.

126 Ακριβώς υπό το πρίσμα των ως άνω αρχών πρέπει να εξετασθεί αν η Επιτροπή, εκδίδοντας την απόφαση περί ασυμβιβάστου που ακυρώθηκε από την απόφαση του Πρωτοδικείου Schneider I, διέπραξε κατάφωρες παραβάσεις κανόνων δικαίου που έχουν ως αντικείμενο τη δημιουργία δικαιωμάτων υπέρ των ιδιωτών, προτού μελετηθούν τα στοιχεία επιδεινώσεως της ζημίας που αντλούνται από την όλη συμπεριφορά που υιοθέτησε το θεσμικό όργανο κατά τη διάρκεια της διαδικασίας ελέγχου της πράξεως συγκεντρώσεως.

Επί των παρανομιών από τις οποίες πάσχει η απόφαση περί ασυμβιβάστου

Επί των ελλείψεων που διαπιστώθηκαν κατά την ανάλυση του αντικτύπου της πράξεως συγκεντρώσεως

— Επιχειρήματα των διαδίκων

127 Η Schneider υποστηρίζει ότι τα σφάλματα, οι παραλείψεις και οι αντιφάσεις που διαπιστώθηκαν με την απόφαση του Πρωτοδικείου Schneider I εντός της αποφάσεως

περί ασυμβιβάστου, σε επίπεδο εκτιμήσεως του αντικτύπου της πράξεως συγκεντρώσεως στις εθνικές τομεακές αγορές εκτός της Γαλλίας, συνιστούν κατάφωρες παρανομίες, οι οποίες δεν μπορούν να δικαιολογηθούν ούτε από την περιπλοκότητα του ελέγχου της πράξεως συγκεντρώσεως ούτε από ενδεχόμενους χρονικούς περιορισμούς, λαμβανομένης υπόψη της επελθούσας αναστολής της προθεσμίας των τεσσάρων μηνών που είχε ταχθεί στην Επιτροπή για να αποφανθεί επί του συμβατού της πράξεως συγκεντρώσεως με την κοινή αγορά.

128 Η Επιτροπή απαντά ότι, ελλείψει αποδείξεως περί της υπάρξεως πρόδηλης και σοβαρής υπερβάσεως των ορίων που επιβάλλονται στην ευρεία εξουσία εκτιμήσεώς της, οι παρανομίες αυτές δεν είναι κατάφωρες, λαμβανομένης υπόψη της περιπλοκότητας των καταστάσεων που εξετάσθηκαν, του μακροπρόθεσμου χαρακτήρα των αναλύσεων των αγορών και της επιταγής της ταχύτητας της διαδικασίας ελέγχου. Εν πάση περιπτώσει, το Πρωτοδικείο διευκρίνισε, στη σκέψη 412 της αποφάσεως Schneider I, ότι τα διαπραχθέντα σφάλματα δεν μπορούσαν να συνεπάγονται την ακύρωση της αποφάσεως περί ασυμβιβάστου.

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

129 Κατ' αρχήν, δεν είναι δυνατό να αποκλεισθεί το ότι πρόδηλα και σοβαρά ελαττώματα, με τα οποία βαρύνεται η υπολανθάνουσα οικονομική ανάλυση εντός αποφάσεων που λαμβάνονται στο πλαίσιο της πολιτικής ανταγωνισμού, μπορούν να αποτελούν κατάφωρες παραβάσεις ενός κανόνα δικαίου ώστε να στοιχειοθετούν την εξωσυμβατική ευθύνη της Κοινότητας.

130 Ωστόσο, ένας τέτοιος προσδιορισμός επιβάλλει, κατ' αρχάς, το να εξακριβωθεί αν ο παραβιασθείς από την ελλιπή ανάλυση κανόνας προορίζεται να απονείμει δικαιώματα στους ιδιώτες. Πάντως, ναι μεν ορισμένες αρχές και ορισμένοι κανόνες προς τους οποίους οφείλει να συμμορφώνεται η ανάλυση στον τομέα του ανταγωνισμού έχουν όντως τον χαρακτήρα κανόνων που προορίζονται να απονείμουν δικαιώματα στους ιδιώτες, πλην όμως δεν είναι δυνατό, εκ προοιμίου, να θεωρηθεί ότι έχουν τέτοιο χαρακτήρα όλοι οι κανόνες, πρωτογενούς ή παραγώγου δικαίου ή οι αντλούμενοι από τη νομολογία, τους οποίους οφείλει να τηρεί η Επιτροπή κατά τις οικονομικές εκτιμήσεις στις οποίες προβαίνει.

131 Εν συνεχεία, πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι οι αναγκαίες για τον χαρακτηρισμό μιας καταστάσεως ή μιας πράξεως συγκεντρώσεως κατά το δίκαιο του ανταγωνισμού οικονομικές αναλύσεις συνεπάγονται, τόσο γενικώς όσο και από απόψεως πραγματικών περιστατικών, αλλά και από απόψεως του συλλογισμού που αναπτύχθηκε βάσει της περιγραφής τους, περίπλοκες και δύσκολες νοητικές διεργασίες, στις οποίες μπορούν να παρεισφρήσουν ορισμένες ελλείψεις, όπως προσεγγίσεις, ασυνέπειες, και μάλιστα ορισμένες παραλείψεις, λαμβανομένων υπόψη των δεσμεύσεων, από απόψεως προθεσμιών, που επιβάλλονται στο θεσμικό όργανο. Τούτο ισχύει πολλώ μάλλον εφόσον, όπως στην περίπτωση του ελέγχου των συγκεντρώσεων, η ανάλυση εμπεριέχει μια πτυχή αναλύσεως των προοπτικών. Η σοβαρότητα μιας ελλείψεως, από άποψη τεκμηριώσεως ή από λογική άποψη, ενδέχεται, υπό τις συνθήκες αυτές, να μη συνιστά πάντοτε επαρκή περίσταση για να στοιχειοθετηθεί η κοινοτική ευθύνη.

132 Τέλος, είναι αναγκαίο να υπομνησθεί ότι η Επιτροπή διαθέτει περιθώριο εκτιμήσεως προκειμένου να διατηρεί την κυριαρχία στην κοινοτική πολιτική ανταγωνισμού, πράγμα που συνεπάγεται ότι δεν είναι δυνατό να αναμένεται από αυτή μια αυστηρώς πάγια και αμετάβλητη πρακτική κατά την εφαρμογή των σχετικών κανόνων και, συναφώς, ότι το εν λόγω θεσμικό όργανο απολαύει ορισμένου εύρους κατά την επιλογή των οικονομετρικών μέσων που έχει στη διάθεσή του, καθώς και κατά την επιλογή των πρόσφορων πτυχών προσέγγισης για τη μελέτη ενός φαινομένου (βλ., π.χ. για τον ορισμό της σχετικής αγοράς, απόφαση του Πρωτοδικείου της 17ης Δεκεμβρίου 2003, Τ-219/99, British Airways κατά Επιτροπής, Συλλογή 2003, σ. II-5917, σκέψεις 89 επ., που επικυρώθηκε κατ' αναίρεση με την απόφαση του Δικαστηρίου της 15ης Μαρτίου 2007, C-95/04 P, British Airways κατά Επιτροπής, Συλλογή 2007, σ. I-2331), εφόσον οι επιλογές αυτές δεν είναι προδήλως αντίθετες προς τους αναγνωρισμένους κανόνες της οικονομικής επιστήμης και εφαρμόζονται κατά συνεπή τρόπο.

133 Ωστόσο, εν προκειμένω, δεν παρίσταται ανάγκη να αποφανθεί το Πρωτοδικείο επί του ζητήματος αν οι τρεις προηγηθείσες σκέψεις παρέχουν τη δυνατότητα να θεωρηθεί ότι τα ελαττώματα με τα οποία βαρύνεται η οικονομική ανάλυση των αναμενόμενων αποτελεσμάτων της πράξεως συγκεντρώσεως επί των σχετικών τομεακών αγορών εκτός της Γαλλίας υπερβαίνουν το όριο πέραν του οποίου πρέπει να στοιχειοθετηθεί η εξωσυμβατική ευθύνη της Κοινότητας.

134 Συγκεκριμένα, οι ελλείψεις που διαπιστώθηκαν με την απόφαση Schneider I κατά την ανάλυση του αντικτύπου της πράξεως συγκεντρώσεως στις εθνικές τομεακές αγορές εκτός της Γαλλίας δεν μπορούσαν να έχουν επίπτωση επί της διαπιστώσεως του ασυμβιβάστου της πράξεως συγκεντρώσεως με την κοινή αγορά, στην οποία η Επιτροπή κατέληξε οριστικά με την απόφαση περί ασυμβιβάστου.

135 Ακόμη και στην περίπτωση που δεν υφίστατο η ως άνω παραβίαση του κοινοτικού δικαίου, η Επιτροπή δεν θα ήταν σε θέση να επιτρέψει την πράξη συγκεντρώσεως ως είχε, εφόσον, σύμφωνα με τη σκέψη 413 της αποφάσεως Schneider I, τα διαπιστωθέντα σφάλματα δεν επαρκούσαν καθεαυτά για να θέσουν υπό αμφισβήτηση τις αιτιάσεις που η Επιτροπή δέχθηκε έναντι κάθε μίας από τις γαλλικές τομεακές αγορές που απαριθμούνται στις αιτιολογικές σκέψεις 782 και 783 της αποφάσεως περί ασυμβιβάστου. Λαμβανομένων υπόψη των πραγματικών στοιχείων που περιλαμβάνονται στην απόφαση περί ασυμβιβάστου, δεν ήταν δυνατό, σύμφωνα με τη σκέψη 415 της ίδιας αποφάσεως, να μην υιοθετηθεί το συμπέρασμα της Επιτροπής ότι η πράξη συγκεντρώσεως θα δημιουργούσε ή θα ενίσχυε στις γαλλικές τομεακές αγορές ηλεκτρολογικού υλικού χαμηλής τάσης, όπου καθένα από τα δύο μέρη ήταν ήδη πολύ ισχυρό, μια δεσπόζουσα θέση με αποτέλεσμα, κατά την έννοια του άρθρου 2, παράγραφος 3, του κανονισμού, να παρακωλύεται σε σημαντικό βαθμό ο αποτελεσματικός ανταγωνισμός στην κοινή αγορά ή σε σημαντικό τμήμα αυτής.

136 Ναι μεν η επίκριση της οικονομικής αναλύσεως της αποφάσεως περί ασυμβιβάστου δεν έχει συνέπειες επί του χαρακτηρισμού της πράξεως συγκεντρώσεως σε σχέση με τις γαλλικές τομεακές αγορές, πλην όμως η εν λόγω επίκριση δεν είναι περιττή στην απόφαση Schneider I, εφόσον έχει ως συνέπεια την αποδυνάμωση της εκτιμήσεως περί του συμβατού, η οποία αφορά τις άλλες αγορές, και, συνεπώς, τον περιορισμό της εξετάσεως του σεβασμού των δικαιωμάτων άμυνας στη μόνη πτυχή της αποφάσεως περί ασυμβιβάστου που παραμένει βάσιμη, ήτοι στην πτυχή που αφορά τις γαλλικές τομεακές αγορές.

137 Για να προκύψει το ως άνω αποτέλεσμα, αρκούσε να κηρυχθεί η οικονομική ανάλυση του αντικτύπου της πράξεως συγκεντρώσεως ως στερούμενη αποδεικτικής αξίας, όπως συνέβη στη σκέψη 411 της αποφάσεως Schneider I, δεδομένου ότι το ζήτημα αν το ελάττωμα αυτό συνιστούσε, εξάλλου, κατάφωρη παραβίαση του κοινοτικού δικαίου είναι αδιάφορο επί του σημείου αυτού.

138 Κατά συνέπεια, η αιτίαση σχετικά με την ελλιπή οικονομική ανάλυση που περιέχεται στην απόφαση περί ασυμβιβάστου δεν είναι, εξ ορισμού, πρόσφορη για να προκαλέσει, από μόνη της, οποιεσδήποτε συνέπειες στη συνέχιση της διαδικασίας ούτε, κατά συνέπεια, για να προξενήσει στη Schneider ζημία διακριτή από εκείνη που προκλήθηκε ενδεχομένως από την προσβολή των δικαιωμάτων άμυνάς της.

139 Επομένως, το μόνο ελάττωμα της αποφάσεως περί ασυμβιβάστου το οποίο, σύμφωνα με την απόφαση Schneider I, ενδέχεται να στέρησε από την ενάγουσα την ευκαιρία να επιτύχει τη λήψη ευνοϊκής αποφάσεως για την υλοποίηση της πράξεως συγκεντρώσεως αφορά την ασυμφωνία που διαπιστώθηκε μεταξύ της ανακοινώσεως των αιτιάσεων της 3ης Αυγούστου 2001 και της αποφάσεως περί ασυμβιβάστου, αυτής καθ' εαυτής, ως προς την αιτίαση που αντλείται από τη στήριξη των θέσεων των μετεχόντων στη συγκέντρωση μερών. Επομένως, πρέπει να εκτιμηθεί η φύση και η σοβαρότητα μόνον αυτού του ελαττώματος της αποφάσεως περί ασυμβιβάστου προκειμένου να προσδιορισθεί αν υπήρξε υπέρβαση, από την ως άνω απόφαση περί ασυμβιβάστου, του ορίου στοιχειοθετήσεως της κοινοτικής ευθύνης.

Επί της προσβολής των δικαιωμάτων άμυνας της Schneider

— Επιχειρήματα των διαδίκων

140 Η Schneider υπενθυμίζει ότι η Επιτροπή δεν διατύπωσε κατά τρόπο αρκούντως σαφή και ακριβή, εντός της ανακοινώσεως των αιτιάσεων που εξέδωσε στις 3 Αυγούστου 2001, την αντίρρηση προς το συμβατό της πράξεως συγκεντρώσεως με την κοινή αγορά, η οποία αντλείται από την στήριξη, εντός των γαλλικών τομεακών αγορών ηλεκτρολογικού υλικού χαμηλής τάσης στο επίπεδο της διανομής χονδρικής πωλήσεως, της δεσπόζουσας θέσεως της Schneider στον τομέα των διατάξεων για επιμέρους πίνακες και πίνακες τελικής διανομής και της κυρίαρχης θέσεως της Legrand στα τμήματα του εξοπλισμού για τελικές απολήξεις των καταναλώσεων, στερώντας κατ' αυτόν τον τρόπο από την ενάγουσα τη δυνατότητα να αμφισβητήσει το βάσιμο της αιτιάσεως αυτής κατά τη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας ελέγχου και να παρουσιάσει λυσιτελώς διορθωτικά μέτρα.

141 Εντούτοις, από της κοινοποιήσεως της πράξεως συγκεντρώσεως, η Schneider παρείχε στην Επιτροπή πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με τους δεσμούς που υφίστανται, όπως υποστηρίζεται, μεταξύ των οικείων τμημάτων της αγοράς 4 και 5 και των αντιστοίχων θέσεων των μετεχόντων στη συγκέντρωση μερών στα τμήματα αυτά εντός της Γαλλίας, υπογραμμίζοντας εκ προοιμίου την έλλειψη συνεπειών χαρτοφυλακίου. Ωστόσο, η Επιτροπή προέβαλε την αιτίαση αυτή μόλις στις 24 Σεπτεμβρίου 2001, αφού είχε λήξει η συνήθης προθεσμία για την παρουσίαση των διορθωτικών μέτρων και μόλις ορισμένες ημέρες από το πέρας της διαδικασίας ελέγχου της πράξεως συγκεντρώσεως.

142 Η Επιτροπή απαντά ότι η ασυμφωνία μεταξύ της ανακοινώσεως των αιτιάσεων της 3ης Αυγούστου 2001 και της αποφάσεως περί ασυμβιβάστου προκύπτει, όχι από παντελή απουσία, αλλά μόνον από την έλλειψη σαφήνειας και ακρίβειας της αιτιάσεως περί στηρίξεως, καθόσον η ανακοίνωση των αιτιάσεων όντως μνημόνευσε το πρόβλημα αυτό σε πολλές από τις αιτιολογικές σκέψεις της.

143 Η προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας της Schneider δεν είναι κατάφωρη, λαμβανομένης υπόψη της καταρτίσεως σε σύντομο χρονικό διάστημα της ανακοινώσεως των αιτιάσεων, της περίπλοκης εκτιμήσεως τόσο του συνόλου των ουσιαστικών επιχειρημάτων, των οποίων η αιτίαση περί στηρίξεως αποτελούσε μόνον ένα από τα πολυάριθμα σχετικά στοιχεία, όσο και των διορθωτικών μέτρων τη λήψη των οποίων πρότεινε η Schneider.

144 Το γεγονός ότι η ενάγουσα παρείχε στην Επιτροπή πληροφοριακά στοιχεία που αποδεικνύουν ότι η πράξη συγκεντρώσεως δεν παρουσίαζε κανένα πρόβλημα σχετικά με τη στήριξη κατατείνει στο να μειώσει ακόμη περισσότερο τη σοβαρότητα του διαπραχθέντος διαδικαστικού σφάλματος.

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

145 Πρέπει να υπομνησθεί ότι η Επιτροπή, προτού λάβει απόφαση περί διαπιστώσεως του ασυμβιβάστου πράξεως συγκεντρώσεως με την κοινή αγορά, οφείλει, δυνάμει

του άρθρου 18, παράγραφος 1, του κανονισμού, να παράσχει στις κοινοποιούσες επιχειρήσεις την ευκαιρία να εκφράσουν, σε όλα τα στάδια της διαδικασίας έως τη διαβούλευση με τη συμβουλευτική επιτροπή, την άποψή τους επί των κατ' αυτών αιτιάσεων που έχουν ληφθεί υπόψη.

146 Επιπλέον, από το άρθρο 18, παράγραφος 3, του κανονισμού προκύπτει ότι η Επιτροπή δύναται να βασίζει τις αποφάσεις της περί ασυμβιβάστου μόνο στις αιτιάσεις επί των οποίων οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις μπόρεσαν να διατυπώσουν τις παρατηρήσεις τους.

147 Υπό την ιδιότητα των αποδεκτών αποφάσεων δημόσιας αρχής, οι οποίες θίγουν αισθητά τα συμφέροντά τους, οι μετέχουσες σε μια συγκέντρωση κοινοτικών διαστάσεων επιχειρήσεις πρέπει όντως να είναι σε θέση να γνωστοποιούν με πρόσφορο τρόπο την άποψή τους και, προς τούτο, να είναι σαφώς ενημερωμένες, εγκαίρως, σχετικά με το ουσιώδες μέρος των αιτιάσεων που προβάλλει η Επιτροπή κατά της κοινοποιηθείσας πράξεως συγκεντρώσεώς τους (βλ., συναφώς, απόφαση του Δικαστηρίου της 23ης Οκτωβρίου 1974, 17/74, Transocean Marine Paint κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1974, σ. 441, σκέψη 15, και απόφαση του Πρωτοδικείου της 4ης Μαρτίου 1999, Τ-87/96, Assicurazioni Generali και Unicredito κατά Επιτροπής, Συλλογή 1999, σ. II-203, σκέψη 88).

148 Συναφώς, η ανακοίνωση των αιτιάσεων ενέχει ιδιαίτερη σημασία, δεδομένου ότι αποσκοπεί ειδικώς στο να παράσχει τη δυνατότητα στις εμπλεκόμενες επιχειρήσεις να αντιδράσουν στις ανησυχίες που εξέφρασε το ρυθμιστικό θεσμικό όργανο, αφενός, εκφράζοντας την άποψή τους επ' αυτών και, αφετέρου, σχεδιάζοντας να προτείνουν στην Επιτροπή τη λήψη μέτρων αποσκοπούντων στη διόρθωση του αρνητικού αντικτύπου της κοινοποιηθείσας πράξεως συγκεντρώσεως.

149 Η εγγύηση αυτή, η οποία εμπίπτει στις θεμελιώδεις εγγυήσεις με τις οποίες η κοινοτική έννομη τάξη συνοδεύει τη διεξαγωγή των διοικητικών διαδικασιών, ενέχει ιδιαίτερη σημασία για τον έλεγχο των πράξεων συγκεντρώσεως μεταξύ επιχειρήσεων (βλ., συναφώς, απόφαση του Δικαστηρίου της 21ης Νοεμβρίου 1991, C-269/90, Technische Universität München, Συλλογή 1991, σ. I-5469, σκέψη 14).

150 Συναφώς, πρέπει να ληφθούν υπόψη τόσο η σπουδαιότητα των οικονομικών συμφερόντων και των βιομηχανικών διακυβευμάτων που είναι σύμφυτα με μια πράξη συγκεντρώσεως κοινοτικών διαστάσεων όσο και η σημαντική έκταση των ελεγκτικών εξουσιών που διαθέτει η Επιτροπή για τη ρύθμιση του ανταγωνισμού εντός της κοινής αγοράς.

151 Συνεπώς, η Schneider επικαλείται παράβαση κανόνα που έχει ως αντικείμενο την απονομή δικαιωμάτων στους ιδιώτες.

152 Συνιστά εν προκειμένω πρόδηλη και σοβαρή παράβαση του άρθρου 18, παράγραφοι 1 και 3, του κανονισμού το γεγονός ότι η Επιτροπή συνέταξε, όπως εν προκειμένω, ανακοίνωση των αιτιάσεων κατά τρόπον ώστε, όπως προκύπτει από την απόφαση Schneider I, η ενάγουσα να μην μπορεί να γνωρίζει ότι, στην περίπτωση που δεν προτείνει τη λήψη διορθωτικών μέτρων δυναμένων να μειώσουν ή να εξαλείψουν τις καταστάσεις συνδέσεως μεταξύ των θέσεών της και εκείνων της Legrand εντός των γαλλικών τομεακών αγορών, δεν είχε καμία πιθανότητα να επιτύχει το να κηρυχθεί η πράξη συγκεντρώσεως συμβατή με την κοινή αγορά.

153 Έτσι, τα διορθωτικά μέτρα που παρείχε η Schneider τον Σεπτέμβριο του 2001, μέχρι την απόσυρση της Legrand από τις αγορές των διατάξεων για ηλεκτρολογικούς πίνακες στο σύνολο του ΕΟΧ και συμπεριλαμβανομένης της εν λόγω αποσύρσεως, δεν ήσαν αντικειμενικώς ικανά να επιλύσουν το ειδικό πρόβλημα της συνδέσεως, εντός των γαλλικών τομεακών αγορών ηλεκτρολογικού υλικού χαμηλής τάσης στο επίπεδο της διανομής χονδρικής πωλήσεως, της δεσπόζουσας θέσεως της Schneider στον τομέα των διατάξεων για επιμέρους πίνακες και πίνακες τελικής διανομής με την κυρίαρχη θέση της Legrand στα τμήματα του εξοπλισμού για τελικές απολήξεις των καταναλώσεων.

154 Η ως άνω προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας δεν μπορεί ούτε να δικαιολογηθεί ούτε να εξηγηθεί από τις ιδιαίτερες δεσμεύσεις τις οποίες αντικειμενικώς υπέχουν

οι υπηρεσίες της Επιτροπής. Επομένως, η επίμαχη παράβαση, της οποίας ούτε η ύπαρξη ούτε η υπόσταση αμφισβητούνται από το θεσμικό όργανο, συνεπάγεται, για την Κοινότητα, καθήκον αποκαταστάσεως των ζημιογόνων συνεπειών αυτής.

155 Συγκεκριμένα, το επιχείρημα που αντλεί η εναγομένη από τη σύμφυτη δυσχέρεια της πραγματοποιήσεως μιας περίπλοκης αναλύσεως των αγορών υπό αυστηρή πίεση χρόνου είναι αλυσιτελές, εφόσον η γενεσιουργός αιτία της ζημίας εν προκειμένω δεν είναι η ανάλυση των σχετικών αγορών διά της ανακοινώσεως των αιτιάσεων ή διά της αποφάσεως περί ασυμβιβάστου, αλλά η παράλειψη, στην ανακοίνωση των αιτιάσεων, μιας ουσιώδους για τις συνέπειές της μνείας, όπως και στο διατακτικό της αποφάσεως περί ασυμβιβάστου, η οποία δεν συνεπαγόταν καμία ιδιαίτερη τεχνική δυσχέρεια, δεν απαιτούσε καμία ειδική συμπληρωματική εξέταση που δεν θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί για λόγους χρονικών περιορισμών και της οποίας η έλλειψη δεν μπορεί να αποδοθεί σε ένα τυχαίο ή ξαφνικό πρόβλημα σχετικά με τη σύνταξη του κειμένου που η συνολική ανάγνωση της ανακοινώσεως των αιτιάσεων θα επέτρεπε να αρθεί.

156 Συνεπώς, η προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας της Schneider πρέπει να θεωρηθεί, εν προκειμένω, ως πρόδηλη και σοβαρή υπέρβαση, εκ μέρους της Επιτροπής, των επιβαλλομένων σ' αυτήν ορίων και συνιστά, αυτή καθ' εαυτήν, κατάφωρη παράβαση κανόνα δικαίου που έχει ως αντικείμενο την απονομή δικαιωμάτων στους ιδιώτες.

157 Επομένως, η προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας της Schneider συνιστά, εκ μέρους της Επιτροπής, σφάλμα ικανό να στοιχειοθετήσει την εξωσυμβατική ευθύνη της Κοινότητας, εφόσον έχουν αποδειχθεί, εξάλλου, η ύπαρξη πραγματικής και βεβαίας ζημίας και επαρκώς άμεσος σύνδεσμος αιτίου και αιτιατού μεταξύ της ζημίας αυτής και της κατάφωρης παραβιάσεως του κοινοτικού δικαίου που συνιστά διάπραξη σφάλματος.

158 Προτού εξετάσει αν πληρούνται οι ως άνω δύο τελευταίες προϋποθέσεις, εναπόκειται ακόμη στο Πρωτοδικείο να εξετάσει αν η Επιτροπή υιοθέτησε έναντι της ενάγουσας, κατά τη διάρκεια της διαδικασίας ελέγχου της πράξεως συγκεντρώσεως, μη σύννομη συμπεριφορά, από συνολικής απόψεως, από την οποία προέκυψε, όπως υποστηρίζει η Schneider, είτε επιδείνωση της ζημίας που προξένησε η μη σύννομη απόφαση περί ασυμβιβάστου είτε διακριτή ζημία που συνίσταται σε νέα έξοδα στα οποία υποβλήθηκε η ενάγουσα.

159 Στον βαθμό που οι αιτιάσεις τις οποίες η ενάγουσα απευθύνει στην Επιτροπή, επιπλέον αυτών που διαπιστώθηκαν με την απόφαση Schneider I, παρουσιάζονται ως συμπληρωματικές στις τελευταίες και, ως εκ τούτου, αποτελούν, ενδεχομένως, γενεσιουργούς αιτίες ζημιών, οι οποίες είναι πρόσθετες στις κυριότερες παρανομίες, οι εν λόγω αιτιάσεις πρέπει να ερμηνευθούν υπό το πρίσμα των γενικών κριτηρίων στοιχειοθετήσεως της εξωσυμβατικής ευθύνης της Κοινότητας, τα οποία προϋποθέτουν, όπως προαναφέρθηκε στις σκέψεις 113 έως 126, κατάφωρη παράβαση του κανόνα δικαίου από το κοινοτικό όργανο.

Επί των λοιπών παρανομιών της συμπεριφοράς της Επιτροπής που φέρεται ότι επιδείνωσαν τη ζημία που προκλήθηκε, όπως υποστηρίζεται, λόγω της αποφάσεως περί ασυμβιβάστου ή προξένησαν διακριτή ζημία

Επί της ελλείψεως ειλικρινούς συνεργασίας

— Επιχειρήματα των διαδίκων

160 Η Schneider θεωρεί ότι η Επιτροπή δεν συνεργάστηκε ειλικρινά μαζί της ως εκ του ότι της ενίσχυσε, κατά τρόπο μη σύννομο, την εντύπωση ότι ήταν προβλεπόμενη η

έκδοση αποφάσεως περί του συμβατού της πράξεως συγκεντρώσεως με την κοινή αγορά, ως εκ του ότι δεν την ενημέρωσε εγκαίρως για το ότι επροτίθετο να απαγορεύσει την πράξη συγκεντρώσεως και ως εκ του ότι δεν της επισήμανε την ύπαρξη εμποδίων που κωλύουν την έγκριση της πράξεως συγκεντρώσεως.

161 Πράγματι, η Επιτροπή ουδέποτε ενημέρωσε τη Schneider σχετικά με την αιτίαση περί στηρίξεως πριν από τις 24 Σεπτεμβρίου 2001, καίτοι διέθετε στοιχεία για να επιλύσει το ζήτημα αυτό πολύ πριν από τη σύνταξη της ανακοινώσεως των αιτιάσεων της 3ης Αυγούστου 2001. Οι κυρίαρχες θέσεις των μετεχόντων στη συγκέντρωση μερών εντός των επίμαχων τομεακών αγορών και η σπουδαιότητα των φορέων διανομής είχαν αποτελέσει αντικείμενο μακράς επεξεργασίας στο έντυπο CO και είχαν εντοπισθεί ταχύτατα από την Επιτροπή.

162 Από τον Μάιο του 2001, η Επιτροπή διέθετε στοιχεία που επρόκειτο να την οδηγήσουν στο να ισχυρισθεί, τον Οκτώβριο του 2001, ότι η στήριξη των αντιστοίχων θέσεων των κοινοποιούντων μερών αποτελούσε εμπόδιο για τη συγκέντρωση.

163 Η ως άνω έλλειψη ειλικρινούς συνεργασίας ενισχύθηκε από τη δήλωση του μέλους της Επιτροπής που είναι επιφορτισμένο με τα ζητήματα ανταγωνισμού, η οποία δημοσιεύθηκε στην εφημερίδα *«Le Monde»* της 8ης Νοεμβρίου 2001 και σύμφωνα με την οποία «[…] όταν η ισχύς των επιχειρήσεων ακόμη και πριν από τη συγχώνευσή τους είναι τέτοια ώστε να μην είναι δυνατό να εξευρεθεί κανένα “διορθωτικό μέτρο”, η Επιτροπή δεν έχει άλλη επιλογή από την απαγόρευση της συγχωνεύσεως […]».

164 Η Επιτροπή απαντά ότι δεν διέθετε, τον Μάιο του 2001, όλα τα αναγκαία στοιχεία για την ολοκλήρωση μιας αναλύσεως από απόψεως ανταγωνισμού και για τον εντοπισμό ενδεχόμενων προβλημάτων ανταγωνισμού. Θα ήταν τουλάχιστον πρόωρο να εκφράσει η Επιτροπή, ήδη από εκείνο το χρονικό σημείο, αντίθεση επί της αρχής προς την πράξη συγκεντρώσεως, διότι άλλως θα παραβίαζε το καθήκον επιφυλάξεως που υπέχει και την αρχή της χρηστής διοικήσεως.

165 Η δήλωση του μέλους της Επιτροπής στερείται λυσιτέλειας, καθόσον είναι μεταγενέστερη της αποφάσεως περί ασυμβιβάστου και περιορίζεται να παρουσιάσει εκ των υστέρων τα συμπεράσματα της Επιτροπής.

166 Εν πάση περιπτώσει, η Schneider μπορούσε, υπό την ιδιότητα του επιχειρηματία που έχει τη συνήθη πληροφόρηση, να εκτιμήσει τους διαφόρους κινδύνους που παρουσίαζε η πράξη συγκεντρώσεως κατά το γαλλικό δίκαιο και κατά το κοινοτικό δίκαιο του ανταγωνισμού, λόγω της μεγάλης ισχύος των μετεχόντων στη συγκέντρωση μερών εντός της Γαλλίας.

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

167 Διαπιστώνεται ότι οι ισχυρισμοί της Schneider δεν παρέχουν τη δυνατότητα να θεωρηθεί ως επαρκώς αποδεδειγμένη η αιτίαση περί ελλείψεως ειλικρινούς συνεργασίας.

168 Ειδικότερα, η Schneider δεν ήταν σε θέση να αναφερθεί σε σοβαρές, ακριβείς και συγκλίνουσες ενδείξεις δυνάμενες να αποδείξουν ότι, όπως είχε υποστηρίξει η ενάγουσα με την προσφυγή που είχε ασκήσει στην υπόθεση Τ-310/01, η Επιτροπή επιθυμούσε, πολύ πριν από τη συζήτηση σχετικά με τα διορθωτικά μέτρα των οποίων τη λήψη πρότεινε η Schneider, να απαγορεύσει εκ προοιμίου την πράξη συγκεντρώσεως για λόγους αρχής που αποκλείουν, εκ των προτέρων, κάθε μέτρο θεραπείας του ασυμβιβάστου της πράξεως συγκεντρώσεως με την κοινή αγορά.

169 Η παράθεση του ιστορικού της διαφοράς δεν παρέχει τη δυνατότητα να αποκλεισθεί το ενδεχόμενο να ήταν η Επιτροπή ικανή να εκτιμήσει αντικειμενικώς και με πλήρη επίγνωση της καταστάσεως τον αντίκτυπο της πράξεως συγκεντρώσεως στις διάφορες θιγόμενες εθνικές τομεακές αγορές μόνον κατά το στάδιο της συντάξεως της

ανακοινώσεως των αιτιάσεων της 3ης Αυγούστου 2001, αφού εξέτασε και αξιοποίησε μια πληθώρα πληροφοριακών στοιχείων που παρείχαν η Schneider και η Legrand κατά τη λήξη της προθεσμίας πολλών εβδομάδων για απάντηση και ως προς τα οποία η ενάγουσα επισήμανε τον ευρύ και περίπλοκο χαρακτήρα τους με την προσφυγή της στην υπόθεση Τ-310/01.

170 Συναφώς, πρέπει να υπομνησθεί ότι η ανακοίνωση των αιτιάσεων έχει ακριβώς ως αντικείμενο να παράσχει όλα τα αναγκαία στοιχεία που θα δώσουν τη δυνατότητα στις επιχειρήσεις να προβάλουν λυσιτελώς την άποψή τους επί των αιτιάσεων που διατύπωσε η Επιτροπή, έπειτα από αξιοποίηση των πληροφοριών που παρείχαν προηγουμένως οι ενδιαφερόμενοι, κατά του συμβατού της κοινοποιηθείσας πράξεως συγκεντρώσεως, προκειμένου να δοθεί, εν συνεχεία, στην Επιτροπή η δυνατότητα να αποφανθεί με τελική απόφαση έχοντας πλήρη επίγνωση της καταστάσεως.

171 Καίτοι η έλλειψη παραθέσεως της αιτιάσεως περί στηρίξεως εντός της ανακοινώσεως των αιτιάσεων της 3ης Αυγούστου 2001 συνιστά κατάφωρη προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας της Schneider, αντιθέτως, από τη δικογραφία δεν προκύπτει καταφανώς ότι η εν λόγω παρανομία πρέπει κατ' ανάγκην να εκληφθεί ως προκύπτουσα από έλλειψη ειλικρινούς συνεργασίας εκ μέρους της Επιτροπής.

172 Η βαλλόμενη δήλωση του μέλους της Επιτροπής που είναι επιφορτισμένο με τις υποθέσεις ανταγωνισμού, η οποία επανελήφθη στη σκέψη 163 ανωτέρω, δεν προσφέρεται κατ' ανάγκην για την ανάλυση στην οποία προέβη η Schneider. Δεν αποκλείεται το μέλος της Επιτροπής να σκόπευε, με τη χρήση του ενεστώτα της οριστικής, να εξαγγείλει ένα γενικό κανόνα που δεν θα ετύγχανε εφαρμογής μόνον επί της πράξεως συγκεντρώσεως, λαμβανομένου υπόψη, εξάλλου, ότι η εν λόγω πράξη δεν αποτελεί τη μόνη υπόθεση που μνημονεύεται στη βαλλόμενη δήλωση.

173 Επομένως, η επίμαχη δήλωση δεν μπορεί, εν προκειμένω, να ερμηνευθεί με βεβαιότητα ως η εκ των υστέρων εκδήλωση προϋπάρχουσας επιθυμίας της Επιτροπής να αντιτάξει εκ προοιμίου ένα επί της αρχής πρόσκομμα στην πράξη συγκεντρώσεως.

174 Υπό τις συνθήκες αυτές, η προσαπτόμενη στην Επιτροπή έλλειψη ειλικρινούς συνεργασίας δεν μπορεί να θεωρηθεί αποδεδειγμένη.

175 Επομένως, οι ισχυρισμοί της Schneider πρέπει να απορριφθούν.

Επί της προσβολής του δικαιώματος ακροάσεως της Schneider από αμερόληπτη αρχή

— Επιχειρήματα των διαδίκων

176 Η Schneider υποστηρίζει ότι οι αποφάσεις διοικητικού οργάνου οι οποίες, όπως οι αποφάσεις της Επιτροπής στον τομέα του ελέγχου των συγκεντρώσεων, δεν είναι δεκτικές προσβολής κατά πλήρη δικαιοδοσία σύμφωνα με τις εγγυήσεις που παρέχει το άρθρο 6, παράγραφος 1, της Ευρωπαϊκής Συμβάσεως των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (στο εξής: Σύμβαση), το οποίο εγγυάται το δικαίωμα των διοικουμένων σε δίκαιη δίκη, υπόκεινται στην τήρηση της διατάξεως αυτής από το στάδιο της διοικητικής διαδικασίας ελέγχου.

177 Πάντως, η ανάθεση στην ίδια ομάδα υπαλλήλων της καταρτίσεως των αποφάσεων περί ασυμβιβάστου και περί διαχωρισμού είναι αντίθετη προς την αρχή της αμεροληψίας την οποία καθιερώνει η ως άνω διάταξη.

178 Επιπλέον, θα ήταν επιτρεπτό να εκφρασθούν αμφιβολίες σχετικά με την αντικειμενικότητα και την ουδετερότητα της εκ νέου εξετάσεως της πράξεως συγκεντρώσεως που έλαβε χώρα την επομένη της εκδόσεως των αποφάσεων Schneider I και Schneider II, λόγω της πανομοιότυπης συνθέσεως, τουλάχιστον εν μέρει, των ομάδων που επιμελήθηκαν διαδοχικά της έρευνας σχετικά με την πράξη συγκεντρώσεως καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας ελέγχου.

179 Η Επιτροπή αντιτείνει ότι δεν αποδείχθηκε η ύπαρξη παραβάσεως του καθήκοντος αμεροληψίας που υπέχει και ότι δεν είναι «δικαστήριο» κατά την έννοια του άρθρου 6, παράγραφος 1, της Συμβάσεως. Εν πάση περιπτώσει, η τήρηση της ως άνω διατάξεως εξασφαλίζεται πλήρως, λαμβανομένου υπόψη του δικαιώματος των επιχειρήσεων να ζητήσουν από τον κοινοτικό δικαστή την ακύρωση των αποφάσεων που εκδόθηκαν δυνάμει των διατάξεων του κανονισμού.

180 Επιπλέον, ουδείς κανόνας δικαίου ή δεοντολογίας αντιτίθεται στο να ανατεθεί η εκ νέου εξέταση της πράξεως συγκεντρώσεως στην ομάδα υπαλλήλων που διεξήγαγε τον αρχικό έλεγχο της εν λόγω πράξεως.

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

181 Ο σεβασμός του δικαιώματος των διοικουμένων να δικαστεί η υπόθεσή τους από ανεξάρτητο και αμερόληπτο δικαστήριο διασφαλίζεται από το άρθρο 6, παράγραφος 1, της Συμβάσεως, στην οποία παραπέμπει το άρθρο 6, παράγραφος 2, της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και επαναβεβαιώθηκε με το άρθρο 47, δεύτερο εδάφιο, του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

182 Ως αναπόσπαστο μέρος των θεμελιωδών δικαιωμάτων που προστατεύονται στην κοινοτική έννομη τάξη και των οποίων τον σεβασμό από την Επιτροπή κατά τη διεξαγωγή των διαδικασιών της σχετικά με τον έλεγχο των συγκεντρώσεων εξασφαλίζει ο κοινοτικός δικαστής, το δικαίωμα σε δίκαιη δίκη συνιστά προδήλως έναν κανόνα ο οποίος έχει ως αντικείμενο να απονείμει δικαιώματα στους διοικουμένους (απόφαση του Πρωτοδικείου της 6ης Απριλίου 2006, Τ-309/03, Camós Grau κατά Επιτροπής, Συλλογή 2006, σ. II-1173, σκέψεις 102 και 103).

183 Ωστόσο, το άρθρο 6, παράγραφος 1, της Συμβάσεως δεν απαγορεύει, εφόσον διασφαλίζεται το δικαίωμα σε αμερόληπτο δικαστήριο, την προηγούμενη παρέμβαση διοικητικών οργάνων που δεν πληρούν, από όλες τις απόψεις, τις απαιτήσεις που εφαρμόζονται επί της ενώπιον των δικαστηρίων διαδικασίας (βλ. ΕΔΔΑ, απόφαση Le Compte κατά Βελγίου της 23ης Ιουνίου 1981, σειρά Α αριθ. 43, παράγραφος 51).

184 Εν προκειμένω, η ασκηθείσα βάσει του άρθρου 230 ΕΚ προσφυγή ακυρώσεως κατά των αποφάσεων που θέσπισε η Επιτροπή δυνάμει του άρθρου 8, παράγραφοι 3 και 4, του κανονισμού συνιστά ένδικο βοήθημα το οποίο πληροί τις απαιτούμενες από το άρθρο 6, παράγραφος 1, της Συμβάσεως εγγυήσεις.

185 Επιπλέον, ουδείς κανόνας δικαίου και ουδεμία αρχή αντιτίθεται στο να αναθέτει η Επιτροπή στους ίδιους υπαλλήλους την εκ νέου εξέταση μιας πράξεως συγκεντρώσεως, η οποία διενεργείται σε εκτέλεση δικαστικής αποφάσεως με την οποία ακυρώθηκε απόφαση περί κηρύξεως της εν λόγω πράξεως συγκεντρώσεως ως ασύμβατης με την κοινή αγορά.

186 Δεν είναι δυνατό να αναχθεί σε γενική αρχή απορρέουσα από το καθήκον αμεροληψίας το ότι μια διοικητική ή δικαστική αρχή έχει την υποχρέωση να παραπέμψει την υπόθεση σε άλλη αρχή ή σε όργανο της αρχής αυτής με διαφορετική σύνθεση (βλ. ΕΔΔΑ, απόφαση Ringeisen κατά Αυστρίας της 16ης Ιουλίου 1971, σειρά Α αριθ. 13, παράγραφος 97).

187 Όσον αφορά το πειθαρχικό τμήμα του συμβουλίου ενός επαγγελματικού συλλόγου, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου δέχθηκε ότι δεν είναι δυνατό να ανιχνευθεί λόγος για εύλογη υπόνοια στο γεγονός ότι τα τρία από τα επτά μέλη του ως άνω τμήματος συμμετέχουν στη λήψη αποφάσεως που εκδίδεται κατόπιν παραπομπής έπειτα από αναίρεση προηγούμενης αποφάσεως στην κατάρτιση της οποίας είχαν μετάσχει (βλ. ΕΔΔΑ, απόφαση Diennet κατά Γαλλίας της 26ης Σεπτεμβρίου 1995, σειρά Α αριθ. 325-Α, παράγραφος 38).

188 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι η ολική ή μερική ταύτιση των ομάδων των υπαλλήλων που είναι επιφορτισμένοι με τα διάφορα στάδια του ελέγχου της πράξεως συγκεντρώσεως δεν συνιστά, εκ μέρους της Επιτροπής, κατάφωρη παράβαση ενός κανόνα δικαίου ο οποίος έχει ως αντικείμενο να απονείμει δικαιώματα στους ιδιώτες.

189 Υπό τις συνθήκες αυτές, η επιχειρηματολογία της Schneider δεν μπορεί να γίνει δεκτή.

Επί της αδιαλλαξίας που επέδειξε η Επιτροπή κατά τον καθορισμό των λεπτομερειών διαχωρισμού της Schneider και της Legrand

— Επιχειρήματα των διαδίκων

190 Η Schneider προσάπτει στην Επιτροπή ότι επέδειξε αδικαιολόγητη αδιαλλαξία ως προς τις λεπτομέρειες εφαρμογής του διαχωρισμού της Legrand. Η άρνηση της Επιτροπής να επιτρέψει στη Schneider να εξετάσει μια εκχώρηση των στοιχείων του ενεργητικού της εντός της Legrand, πλην του αμιγούς διαχωρισμού, αποθάρρυνε όλους τους δραστηριοποιούμενους στον βιομηχανικό τομέα επιχειρηματίες, των οποίων η αποτίμηση των στοιχείων του ενεργητικού της Legrand που οφείλεται σε βιομηχανικές και εμπορικές συνεργασίες ήταν αναμφισβήτητα υψηλότερη από εκείνη των χρηματιστηριακών επενδυτών που ήσαν οι μόνοι που μπορούσαν να μετάσχουν στη διαδικασία πωλήσεως υπό τις επιβληθείσες από την Επιτροπή προϋποθέσεις διαχωρισμού.

191 Η επιβληθείσα στη Schneider επί της αρχής απαγόρευση διατηρήσεως ή εκ νέου αγοράς ορισμένων στοιχείων του ενεργητικού της Legrand εμπόδισε την ενάγουσα να διατηρήσει συμμετοχές ικανές να της παράσχουν τη δυνατότητα να πραγματοποιήσει ένα μέρος των προβλεπομένων συνεργασιών και παρεμπόδισε τη διαπραγματευτική ισχύ της ενάγουσας προς δυνητικούς αγοραστές.

192 Η επιλογή μεταξύ διαχωρισμού, εκχωρήσεως ή εισαγωγής στο χρηματιστήριο και η πιθανότητα διατηρήσεως ενός μέρους του κεφαλαίου της Legrand και προσωρινής διατηρήσεως μιας πιστώσεως επί της Legrand ή επί του αγοραστή της έπρεπε να αποτελέσουν αντικείμενο σταθμίσεως υπό το πρίσμα του συνόλου των λοιπών απαιτήσεων της Επιτροπής.

193 Παρά την παράταση της προθεσμίας διαχωρισμού, οι διαρκείς πιέσεις και η κατά σύστημα αρνητική στάση της Επιτροπής ανάγκασαν τη Schneider να μη διακόψει ή επιβραδύνει την υλοποίηση του διαχωρισμού. Πράγματι, η παράταση αυτή ήταν μόνον φαινομενική, καθόσον δεν προδίκαζε την «υλοποίηση των αναγκαίων για τη διαδικασία διαχωρισμού σταδίων εντός της παραταθείσας προθεσμίας».

194 Αντιθέτως, η Επιτροπή εκτιμά ότι επέδειξε μεγάλη ευελιξία. Ενώ η ανακοίνωση των αιτιάσεων της 24ης Οκτωβρίου 2001 προέβλεπε διαχωρισμό μέσω διανομής των μετοχών της Legrand στους κομιστές των μετοχών της Schneider κατ' αναλογίαν προς τη συμμετοχή τους, η απόφαση περί διαχωρισμού παρείχε τη δυνατότητα στην ενδιαφερομένη, κατόπιν αιτήσεώς της, να επιλέξει μεταξύ του πλήρους διαχωρισμού, της εκχωρήσεως ή της εισαγωγής στο χρηματιστήριο, να διατηρήσει μια συμμετοχή στο κεφάλαιο της Legrand, ή να ζητήσει την προηγούμενη έγκριση της Επιτροπής για να διατηρήσει προσωρινά μια πίστωση επί της Legrand ή επί του αγοραστή της.

195 Δεδομένου ότι η απόφαση περί διαχωρισμού αποτελεί μόνον μια λεπτομέρεια εφαρμογής της αποφάσεως περί ασυμβιβάστου, ο διαχωρισμός της Schneider και της Legrand που διατηρεί την υπόσταση της τελευταίας δεν μπορεί να θεωρηθεί ως ένδειξη αδιαλλαξίας.

196 Η λύση των χρηματιστηριακών αγοραστών υποστηρίχθηκε από τη Schneider. Εξάλλου, οι βιομηχανικοί αγοραστές δεν θα δέχονταν την εκ μέρους της Schneider απαιτηθείσα από αυτούς υπέρμετρη τιμή, σε σχέση με τους χρηματιστηριακούς αγοραστές.

197 Κατόπιν προτάσεως του τραπεζικού συμβούλου της Schneider, η Επιτροπή συναίνεσε στην παράταση της προθεσμίας διαχωρισμού από έξι σε εννέα μήνες. Η Επιτροπή χορήγησε συμπληρωματική παράταση τριών μηνών, δηλαδή έως τις 5 Φεβρουαρίου 2003, επιφυλαχθείσα του ενδεχομένου νέας παρατάσεως. Επιπλέον, η απόφαση περί διαχωρισμού επέτρεπε την παράταση της εν λόγω προθεσμίας, κατόπιν αιτήσεως της Schneider, σε περίπτωση εξαιρετικών περιστάσεων.

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

198 Στον βαθμό που αμφισβητεί τις λεπτομέρειες του διαχωρισμού, η Schneider θέτει εν αμφιβόλω την εγγενή νομιμότητα, υπό το πρίσμα του άρθρου 8, παράγραφος 4, του κανονισμού, της αποφάσεως περί διαχωρισμού που ακυρώθηκε από το Πρωτοδικείο συνεπεία της ελλείψεως νομιμότητας της αποφάσεως περί ασυμβιβάστου της οποίας αποτελούσε μέτρο εφαρμογής (βλ. σκέψεις 44 και 58 ανωτέρω) και, ως εκ τούτου, χωρίς να καταστεί αναγκαίο να εξετασθεί η ουσία της εν λόγω αποφάσεως.

199 Όταν πράξη συγκεντρώσεως έχει υλοποιηθεί, όπως εν προκειμένω, κατά το χρονικό σημείο κατά το οποίο η Επιτροπή διαπιστώνει το ασυμβίβαστο της εν λόγω πράξεως με την κοινή αγορά, το άρθρο 8, παράγραφος 4, του κανονισμού εξουσιοδοτεί το θεσμικό όργανο να διατάξει κάθε ενδεδειγμένη ενέργεια για την αποκατάσταση του αποτελεσματικού ανταγωνισμού.

200 Χωρίς να συντρέχει λόγος να κριθεί αν η ως άνω διάταξη αποτελεί κανόνα δικαίου που έχει ως αντικείμενο να απονείμει δικαιώματα στους ιδιώτες, δεν μπορεί να θεωρηθεί αποδεδειγμένο ότι η Επιτροπή παρέβη την εν λόγω διάταξη κατά πρόδηλο και σοβαρό τρόπο ως εκ του ότι απαίτησε τον διαχωρισμό των δύο μετεχόντων στη συγκέντρωση μερών, ο οποίος διαφυλάσσει το αμετάβλητο της υποστάσεως της Legrand, και ως εκ του ότι απαγόρευσε κάθε μεταγενέστερη εκχώρηση δραστηριοτήτων της Legrand στη Schneider.

201 Συγκεκριμένα, πρέπει να ληφθούν υπόψη, μεταξύ άλλων, οι κυρίαρχες θέσεις των κοινοποιουσών επιχειρήσεων στις γαλλικές τομεακές αγορές ηλεκτρολογικού υλικού χαμηλής τάσης οι οποίες εθίγησαν από την πράξη συγκεντρώσεως, η απόκλιση μεταξύ των μεριδίων αγοράς τους και εκείνων των άμεσων ανταγωνιστών τους, η φήμη των σημάτων τους στη Γαλλία, καθώς και η εξάλειψη της παραδοσιακής αντιπαλότητας μεταξύ των δύο ενδιαφερομένων.

202 Επιπλέον, η επιλογή των λεπτομερειών, από νομική άποψη, του διαχωρισμού, όπως προκύπτει από το σημείο 105 της αποφάσεως περί διαχωρισμού, αφέθηκε στη Schneider, εφόσον αυτές αποκλείουν τη σημαντική συμμετοχή της ενάγουσας στο κεφάλαιο της Legrand και εγγυώνται την πώληση του ομίλου Legrand χωρίς διακριτό διαχωρισμό ορισμένων δραστηριοτήτων της Legrand.

203 Εξάλλου, η Schneider δεν απέδειξε ότι η προθεσμία για την εκτέλεση της αποφάσεως περί διαχωρισμού ήταν, προδήλως, υπερβολικά σύντομη. Με την προσβαλλόμενη απόφαση, η Επιτροπή παρέτεινε επί τρίμηνο την προθεσμία που αρχικώς είχε ορισθεί σε έξι μήνες με την ανακοίνωση των αιτιάσεων της 21ης Οκτωβρίου 2001.

204 Επιπλέον, στην αιτιολογική σκέψη 122 της αποφάσεως, η Επιτροπή τόνισε ότι ήταν διατεθειμένη, αφενός, να χορηγήσει συμπληρωματική προθεσμία τριών μηνών, κατά τη διάρκεια της οποίας ο εντολοδόχος θα ελάμβανε ανέκκλητη και αποκλειστική εντολή πωλήσεως για να παρασχεθεί στη Schneider το αναγκαίο περιθώριο ελιγμών κατά τις διαπραγματεύσεις της με τους δυνητικούς αγοραστές ή επενδυτές και, αφετέρου, να επιμηκύνει τις προθεσμίες αυτές αν της υποβληθεί σχετική αίτηση, εφόσον η Schneider ή ο εντολοδόχος είναι σε θέση να αποδείξουν ότι κατέβαλαν τις καλύτερες προσπάθειές τους για την τήρηση της προθεσμίας.

205 Κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως που έλαβε χώρα στις 23 Απριλίου 2002 ενώπιον του δικαστή των ασφαλιστικών μέτρων στην υπόθεση T-77/02 R, η Επιτροπή χορήγησε στη Schneider, στις 26 Απριλίου 2002, παράταση τριών

μηνών, μεταθέτοντας κατ' αυτόν τον τρόπο τη λήξη της προθεσμίας διαχωρισμού στις 5 Φεβρουαρίου 2003, ήτοι σε προθεσμία ενός έτους από την κοινοποίηση της αποφάσεως περί διαχωρισμού, με την επιφύλαξη της δυνατότητας της Schneider να ζητήσει, σε περίπτωση εξαιρετικών περιστάσεων, συμπληρωματική παράταση.

206 Έστω και αν γίνει δεκτό ότι η εκχώρηση επιχειρήσεως του μεγέθους της Legrand πραγματοποιείται κατά κανόνα εντός προθεσμιών δυναμένων να υπερβούν το ένα έτος, όπως αφήνουν να εννοηθεί οι απόψεις που αποδίδονται στη Schneider στο σημείο 110 της αποφάσεως περί ασυμβιβάστου, θα εναπέκειτο τότε στην ενάγουσα να ζητήσει νέα παράταση. Πάντως, από τη δικογραφία δεν προκύπτει ότι τούτο συνέβη.

207 Κατά τα λοιπά, όπως συνάγεται από την απάντηση της Schneider της 7ης Νοεμβρίου 2001 στην ανακοίνωση των αιτιάσεων της Επιτροπής της 24ης Οκτωβρίου 2001, η Schneider είχε ήδη έλθει σε επαφή, πριν από τη θέσπιση της αποφάσεως περί διαχωρισμού, με δυνητικούς αγοραστές.

208 Τέλος, όπως προκύπτει από το σημείο 5 του παραρτήματος ΙΙ της αποφάσεως περί διαχωρισμού, η εν λόγω απόφαση επέβαλε μόνον τη θέσπιση, σύμφωνα με τις επιλεγείσες διαδικασίες, μιας αμετάκλητης νομικής πράξεως, της οποίας η ουσιαστική εκτέλεση επρόκειτο να επέλθει εντός τριών μηνών από της θεσπίσεως της πράξεως αυτής.

209 Επομένως, δεν μπορεί να θεωρηθεί ως κεκτημένο το ότι η Επιτροπή επέβαλε στη Schneider, προκειμένου αυτή να διαχωρισθεί από τη Legrand, λεπτομέρειες σχετικά με τον διαχωρισμό και προθεσμία για τον εν λόγω διαχωρισμό που συνιστούν πρόδηλη και σοβαρή υπέρβαση των ορίων που επιβάλλονται στην εξουσία εκτιμήσεως του θεσμικού οργάνου.

210 Επομένως, η επιχειρηματολογία της Schneider δεν μπορεί να γίνει δεκτή.

Επί της ενορχηστρώσεως των εντάσεων που μεσολάβησαν μεταξύ των μετεχόντων στη συγκέντρωση μερών

— Επιχειρήματα των διαδίκων

211 Η Schneider ισχυρίζεται ότι η Επιτροπή τροφοδότησε τις εντάσεις που σημειώθηκαν μεταξύ των μετεχόντων στη συγκέντρωση μερών την επομένη της αποφάσεως περί ασυμβιβάστου, ιδίως, μη παρέχοντας τη δυνατότητα στη Schneider να λάβει εγκαίρως γνώση των στοιχείων που παρείχε η Legrand κατά τη διάρκεια των διαβουλεύσεων που οδήγησαν στη θέσπιση της αποφάσεως περί διαχωρισμού.

212 Η Επιτροπή επέδειξε την ίδια συμπεριφορά την επομένη της αποφάσεως περί διαχωρισμού. Η Επιτροπή οδήγησε τη Legrand να ασκήσει αγωγή κατά της Schneider στη Γαλλία τον Νοέμβριο του 2002 και, εν συνεχεία, τόνισε ότι εξαρτά τη συλλογιστική της σχετικά με την επάρκεια των νέων διορθωτικών μέτρων της Schneider από την προαναφερθείσα απόφαση του cour d'appel de Versailles.

213 Η Επιτροπή αντιτάσσει ότι η αλλαγή στάσης της Legrand οφείλεται μάλλον σε ενδεχόμενη σύγκρουση συμφερόντων μεταξύ των μετεχόντων στη συγκέντρωση μερών.

214 Ειδικότερα, η Schneider δεν προέβαλε κανένα συγκεκριμένο στοιχείο που να αποδεικνύει ότι αυτή δεν είχε πρόσβαση στα στοιχεία του φακέλου που παρείχε η Legrand. Μετά την παραλαβή των μη εμπιστευτικών κειμένων των εν λόγω εγγράφων τον Ιανουάριο του 2002, η Schneider δεν υπέβαλε καν ειδική αίτηση για πρόσβαση στο εμπιστευτικό κείμενο των ως άνω εγγράφων.

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

215 Οι ισχυρισμοί της Schneider δεν παρέχουν τη δυνατότητα να θεωρηθεί επαρκώς αποδεδειγμένη η αιτίαση περί ενορχηστρώσεως από την Επιτροπή των εντάσεων που σημειώθηκαν μεταξύ των μετεχόντων στη συγκέντρωση μερών.

216 Ειδικότερα, πρέπει να επισημανθεί ότι η Επιτροπή ανέφερε, στο σημείο 88 του υπομνήματός της αντικρούσεως, χωρίς αντιλογία εκ μέρους της Schneider, ότι κοινοποίησε στην ενάγουσα τον Ιανουάριο του 2002 μη εμπιστευτικά κείμενα εγγράφων που αφορούν τη Legrand και έναν πίνακα που περιλαμβάνει μια μη εμπιστευτική σύνοψη πληροφοριών που κατέστησαν απροσπέλαστες. Πάντως, από τη δικογραφία δεν προκύπτει ότι η Schneider υπέβαλε ειδική αίτηση για πρόσβαση στο εμπιστευτικό κείμενο ενός από τα έγγραφα αυτά.

217 Κατά τα λοιπά, ούτε η μέριμνα της Επιτροπής να διατηρήσει την υπόσταση της Legrand με την απόφαση περί διαχωρισμού, ούτε η συνεκτίμηση των αποφάσεων των εθνικών δικαστηρίων ως προς την αξιολόγηση των μέτρων θεραπείας των οποίων τη λήψη πρότεινε η Schneider, ούτε καμία άλλη πράξη που τέλεσε η Επιτροπή στο πλαίσιο της διαδικασίας ελέγχου της πράξεως συγκεντρώσεως μπορούν να χαρακτηρισθούν αντικειμενικώς, με βεβαιότητα, ως διαπνεόμενες από την πρόθεση να συμβάλουν στην υποβάθμιση των σχέσεων μεταξύ των μετεχόντων στη συγκέντρωση μερών.

218 Επομένως, οι ισχυρισμοί της Schneider πρέπει να απορριφθούν.

Επί του ότι η Επιτροπή δεν έλαβε υπόψη την αποκλειστική αρμοδιότητά της

— Επιχειρήματα των διαδίκων

219 Η Schneider θεωρεί ότι η Επιτροπή δεν έλαβε υπόψη, σοβαρώς και προδήλως, την αποκλειστική αρμοδιότητα που της αναγνωρίζει ο κανονισμός εξαρτώντας την εκτίμησή της από το κύρος των διορθωτικών μέτρων των οποίων τη λήψη πρότεινε η ενάγουσα κατά την εκ νέου εξέταση της πράξεως συγκεντρώσεως στο διατακτικό της αποφάσεως του cour d'appel de Versailles της 29ης Νοεμβρίου 2002, αποφαινομένου κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων επί αμιγούς ζητήματος του εθνικού δικαίου περί συμβάσεων.

220 Η Επιτροπή εκτιμά ότι ουδέποτε παραιτήθηκε από την αποκλειστική αρμοδιότητά της ούτε, κατά μείζονα λόγο, διέπραξε κατάφωρη παρανομία.

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

221 Κατά την άσκηση της ελεγκτικής αρμοδιότητας την οποία διαθέτει για να αποφαίνεται επί του συμβατού με την κοινή αγορά πράξεως συγκεντρώσεως κοινοτικών διαστάσεων, η Επιτροπή δεν δύναται να μη λαμβάνει υπόψη τις συμβάσεις που δεσμεύουν τα κοινοποιούντα μέρη, εφόσον οι διατάξεις τους είναι σύννομες κατά το εφαρμοστέο εθνικό δίκαιο.

222 Η Schneider εσφαλμένως υποστηρίζει ότι η Επιτροπή εξάρτησε την άσκηση της αρμοδιότητάς της για την εκτίμηση του κύρους των διορθωτικών μέτρων της Schneider από το διατακτικό της προαναφερθείσας αποφάσεως του cour d'appel de

Versailles. Συναφώς, δεν τίθεται, όντως, ζήτημα υπεροχής των κανόνων του κοινοτικού δικαίου του ανταγωνισμού επί των σχετικών κανόνων του εθνικού δικαίου, αλλά καθορισμού των αποτελεσμάτων που προσδίδει σε μια σύμβαση ιδιωτικού δικαίου το εθνικό δίκαιο το οποίο διέπει την εν λόγω σύμβαση συμφώνως προς το κοινοτικό δίκαιο.

223 Επομένως, δεν προκύπτει ότι η Επιτροπή διέπραξε κατάφωρη παραβίαση του κοινοτικού δικαίου ως εκ του ότι συνήγαγε τον αβέβαιο και, ως εκ τούτου, απαράδεκτο χαρακτήρα των υποβληθεισών από τη Schneider προτάσεων εκχωρήσεως των δραστηριοτήτων της Legrand από την αντίθεση των εν λόγω προτάσεων σε μια σύμβαση ιδιωτικού δικαίου που εμπίπτει κανονικά στο εθνικό δίκαιο και η οποία, σύμφωνα με τις διαπιστώσεις του αρμόδιου εθνικού δικαστηρίου, δέσμευε τα μετέχοντα στη συγκέντρωση μέρη σύμφωνα με τις διατάξεις του δικαίου αυτού.

224 Υπό τις συνθήκες αυτές, η επιχειρηματολογία της Schneider δεν ευσταθεί.

Επί της ανυπαρξίας καλόπιστης εκτελέσεως της αποφάσεως Schneider I

— Επιχειρήματα των διαδίκων

225 Η ενάγουσα υπογραμμίζει ότι η απόφαση Schneider I δεν δέχθηκε την ανάλυση της Επιτροπής επί όλων των αγορών πλην των γαλλικών τομεακών αγορών. Επομένως, η Επιτροπή δεν είχε κανένα λόγο να αρχίσει την εκ νέου εξέταση της πράξεως συγκεντρώσεως από το στάδιο Ι, ενώ γνώριζε, εξάλλου, ότι πέραν της καταληκτικής ημερομηνίας της 5ης Δεκεμβρίου 2002, κατά την οποία έληγε η ταχθείσα στη Schneider από τη σύμβαση εκχωρήσεως προθεσμία για επίκληση της ρήτρας υπαναχωρήσεως από την πώληση της Legrand, η ενάγουσα επρόκειτο να απολέσει το ευεργέτημα των προσπαθειών που είχε καταβάλει για τη μείωση της ζημίας της.

226 Επίσης, η Schneider ευλόγως επέμεινε ώστε η διαδικασία ελέγχου να επαναληφθεί την επομένη της εκδόσεως της αποφάσεως Schneider I επί τη βάσει της προθεσμίας των έξι εβδομάδων του σταδίου I. Η προθεσμία αυτή θα παρείχε τη δυνατότητα στην Επιτροπή να προβεί σε καλόπιστη εκτέλεση της αποφάσεως Schneider I δίδοντας στην ενάγουσα τη δυνατότητα να προτείνει, ενδεχομένως, τη λήψη επαρκών διορθωτικών μέτρων.

227 Επιπλέον, η απόφαση της 4 Δεκεμβρίου 2002 περί ενάρξεως του σταδίου II βαρύνεται με πολλές πρόδηλες πλάνες εκτιμήσεως και αποκλίνει από το αναλυτικό πλαίσιο που έθεσε η απόφαση Schneider I. Η ανάλυση, από απόψεως ανταγωνισμού, των οικείων αγορών που έγινε δεκτή, in fine, από την Επιτροπή εμφάνιζε το ίδιο είδος σοβαρών παραλείψεων, σφαλμάτων και αντιφάσεων με εκείνες που οδήγησαν στην ακύρωση της αποφάσεως περί ασυμβιβάστου.

228 Η Επιτροπή αποκλείει το ότι η επανάληψη της διαδικασίας ελέγχου από το στάδιο I μπορεί να θεωρηθεί ένδειξη κακής πίστης. Η επιλεγείσα λύση, κατόπιν αιτήσεως της Schneider, ήταν η μόνη που καθιστούσε δυνατή τη θέσπιση θετικής τελικής αποφάσεως επί της πράξεως συγκεντρώσεως πριν από τις 5 Δεκεμβρίου 2002.

229 Η οικονομική ανάλυση στην οποία προέβη η Επιτροπή βάσει των ενημερωμένων στοιχείων της Schneider είναι, από όλες τις απόψεις, σύμφωνη προς εκείνη που επικυρώθηκε επί της ουσίας με την απόφαση Schneider I, αφού η Επιτροπή μερίμνησε για τη σαφέστερη διευκρίνιση της αιτιάσεως περί συνδέσεως.

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

230 Από τη σκέψη 48 της προαναφερθείσας διατάξεως της 9ης Μαρτίου 2007, Schneider Electric κατά Επιτροπής, απορρέει ότι, αντιθέτως προς ό,τι υποστηρίζει η Schneider,

η Επιτροπή νομίμως επέλεξε την επανάληψη της διαδικασίας ελέγχου της πράξεως συγκεντρώσεως από το στάδιο Ι, προκειμένου να αντλήσει τα κατάλληλα συμπεράσματα από την προαναφερθείσα απόφαση Schneider I, λαμβάνοντας, κατ' αυτόν τον τρόπο, όλες τις αναγκαίες προφυλάξεις προς τον σκοπό της διασφαλίσεως της ανυπαρξίας τυχόν προσβολής των δικαιωμάτων άμυνας της Schneider.

231 Εξάλλου, οι ισχυρισμοί της ενάγουσας δεν αρκούν για να αποδειχθεί ότι η ανάλυση, από απόψεως ανταγωνισμού, των σχετικών γαλλικών τομεακών αγορών που περιλαμβάνεται στην απόφαση περί ενάρξεως του σταδίου ΙΙ παρουσιάζει τις ίδιες ελλείψεις με εκείνες από τις οποίες πάσχει η εκτίμηση του αντικτύπου της πράξεως συγκεντρώσεως στις εθνικές τομεακές αγορές εκτός της Γαλλίας, η οποία περιλαμβάνεται στην απόφαση περί ασυμβιβάστου και την οποία κολάζει η απόφαση Schneider I.

232 Οι πλάνες αναλύσεως τις οποίες κολάζει η απόφαση Schneider I δεν μπορούσαν να έχουν επίπτωση επί της εκτιμήσεως του αντικτύπου της πράξεως συγκεντρώσεως στις γαλλικές τομεακές αγορές, λόγω της ιδιαιτερότητας των τελευταίων.

233 Από την ανάγνωση της σκέψεως 413 της αποφάσεως Schneider I, σε συνδυασμό με τη σκέψη 415 της εν λόγω αποφάσεως, προκύπτει ότι δεν είναι δυνατό να συναχθεί το συμπέρασμα ότι η προτεινόμενη συναλλαγή θα δημιουργούσε ή θα ενίσχυε εντός των γαλλικών τομεακών αγορών ηλεκτρολογικού υλικού χαμηλής τάσης, όπου καθένα από τα δύο κοινοποιούντα μέρη ήταν ήδη πολύ ισχυρό, δεσπόζουσα θέση με αποτέλεσμα, κατά την έννοια του άρθρου 2, παράγραφος 3, του κανονισμού, να παρακωλύεται σε σημαντικό βαθμό ο αποτελεσματικός ανταγωνισμός στην κοινή αγορά ή, τουλάχιστον, σε σημαντικό τμήμα της.

234 Συναφώς, ελήφθησαν υπόψη ως κρίσιμα τα μερίδια των ως άνω αγορών που είναι ενδεικτικά της κυριαρχίας ή της ενισχυμένης δεσπόζουσας θέσεως της συγχωνευθείσας οντότητας, το υψηλότερο επίπεδο των τιμών του ηλεκτρολογικού υλικού χαμηλής τάσης στο επίπεδο της διανομής χονδρικής πωλήσεως, η εξάλειψη της παραδοσιακής αντιπαλότητας μεταξύ των δύο παλαιών κυριοτέρων δραστηριοποιουμένων στην αγορά, καθώς και η φήμη των σημάτων των δύο συνεταίρων.

235 Επιπλέον, πρέπει να επισημανθεί ότι αρκεί η ύπαρξη σοβαρών αμφιβολιών ως προς το συμβατό μιας πράξεως συγκεντρώσεως με την κοινή αγορά για να ληφθεί η απόφαση περί ενάρξεως του σταδίου ΙΙ δυνάμει του άρθρου 6, παράγραφος 1, στοιχείο γ΄, του κανονισμού, ενώ η απόδειξη περί της δημιουργίας ή της ενισχύσεως δεσπόζουσας θέσεως απαιτείται από την Επιτροπή δυνάμει του άρθρου 2, παράγραφος 3, του εν λόγω κανονισμού όταν αυτή διαπιστώνει το ασυμβίβαστο μιας συγκεντρώσεως με την κοινή αγορά βάσει του άρθρου 8, παράγραφος 3.

236 Επομένως, δεν προκύπτει ότι η Επιτροπή, εκτιμώντας, προς τον σκοπό της εκτελέσεως της αποφάσεως Schneider I, τα εναπομένοντα προβλήματα ανταγωνισμού που απορρέουν από την πράξη συγκεντρώσεως επί μόνων των γαλλικών τομεακών αγορών που εξακολούθησαν να θεωρούνται ως σχετικές αγορές, ενήργησε κατά πρόδηλη και σοβαρή υπέρβαση των ορίων που επιβάλλονται στην εξουσία εκτιμήσεώς της.

237 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Πρωτοδικείο δεν μπορεί να κάνει δεκτή την επιχειρηματολογία της ενάγουσας.

Επί της προσβολής των δικαιωμάτων άμυνας

— Επιχειρήματα των διαδίκων

238 Η Schneider υποστηρίζει ότι η Επιτροπή προσέβαλε τα δικαιώματα άμυνάς της κατά τη διάρκεια της εκ νέου εξετάσεως της πράξεως συγκεντρώσεως στον βαθμό που αυτή βρέθηκε σε αδυναμία να λάβει γνώση των αποτελεσμάτων των ερευνών αγοράς που πραγματοποίησε η Επιτροπή και να αντιμετωπίσει ορθώς τις δυσχέρειες που ενδεχομένως προέκυψαν από αυτές.

239 Η Επιτροπή απαντά ότι η πρόσβαση των μετεχόντων σε μια συγκέντρωση μερών στα αποτελέσματα ερευνών αγοράς όπως αυτές που πραγματοποιήθηκαν τον Νοέμβριο του 2002 δεν προβλέπεται κατά το στάδιο του ελέγχου που ολοκληρώνεται με απόφαση περί ενάρξεως του σταδίου ΙΙ και ότι μια τέτοια πρόσβαση δεν μπορεί να απορρέει από την αρχή του σεβασμού των δικαιωμάτων άμυνας των ενδιαφερομένων.

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

240 Ναι μεν ο σεβασμός των δικαιωμάτων άμυνας είναι επιβεβλημένος πριν από τη θέσπιση οποιασδήποτε αποφάσεως δυναμένης να βλάψει τις οικείες επιχειρήσεις, πλην όμως η απόφαση περί ενάρξεως του σταδίου ΙΙ η οποία θεσπίσθηκε μετά τις επίμαχες έρευνες αγοράς δεν συνιστά βλαπτική για τη Schneider πράξη (διάταξη της 31ης Ιανουαρίου 2006, Schneider Electric κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα, σκέψη 76, που επικυρώθηκε με τη διάταξη της 9ης Μαρτίου 2007, Schneider Electric κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα, σκέψη 72), της οποίας η νομιμότητα θα εξηρτάτο από τον σεβασμό των ως άνω δικαιωμάτων.

241 Επομένως, η Επιτροπή δεν διέπραξε κατάφωρη παράβαση ενός κανόνα δικαίου που έχει ως αντικείμενο την απονομή δικαιωμάτων στους ιδιώτες ως εκ του ότι δεν γνωστοποίησε στη Schneider τα αποτελέσματα των ερευνών αγοράς από της ενάρξεως του σταδίου Ι της διαδικασίας ελέγχου της πράξεως συγκεντρώσεως που επανελήφθη την επομένη της εκδόσεως των αποφάσεων Schneider I και Schneider II.

242 Επομένως, οι ισχυρισμοί της Schneider πρέπει να απορριφθούν.

Επί της εσφαλμένης, αθέμιτης και εισάγουσας δυσμενείς διακρίσεις αναλύσεως των προταθέντων από τη Schneider τον Νοέμβριο 2002 διορθωτικών μέτρων

— Επιχειρήματα των διαδίκων

243 Η Schneider προσάπτει στην Επιτροπή ότι έλαβε υπόψη την ύπαρξη σοβαρών αμφιβολιών ως προς το συμβατό της πράξεως συγκεντρώσεως με την κοινή αγορά κατά την έννοια του άρθρου 6, παράγραφος 1, στοιχείο γ΄, του κανονισμού, αντί να εφαρμόσει το αντλούμενο από το άρθρο 2, παράγραφος 3, κριτήριο της δημιουργίας ή της ενισχύσεως δεσπόζουσας θέσεως, επί του οποίου πρέπει να στηρίζεται μια απόφαση περί ασυμβιβάστου κατά το άρθρο 8, παράγραφος 3.

244 Η Schneider προσάπτει επίσης στην Επιτροπή ότι θεώρησε ανεπαρκή τα διορθωτικά μέτρα της του Νοεμβρίου 2002, ενώ τα εν λόγω μέτρα θα είχαν καταργήσει όλες τις αλληλεπικαλύψεις δραστηριοτήτων της Schneider και της Legrand εντός των θιγομένων αγορών, μέσω εκχωρήσεως σε ένα μοναδικό αποκτώντα αυτοτελών και βιώσιμων επιχειρήσεων, θα είχαν προσφέρει σημαντική γκάμα προϊόντων και χρημάτων και εύκολη πρόσβαση στη διανομή, λόγω των σχετικών με τη συμπεριφορά δεσμεύσεων της Schneider, θα είχαν εξαλείψει κάθε κίνδυνο στηρίξεως εκ μέρους της Schneider και περιορίσει τον κατάλογο των δυνητικών αποκτώντων στους βιομηχάνους που είναι ικανοί να προβούν σε ανάπτυξη της εκχωρηθείσας οντότητας.

245 Οι διαρθρωτικές δεσμεύσεις της Schneider εμπλουτίσθηκαν από δεσμεύσεις σχετικές με τη συμπεριφορά, τις οποίες έχει δεχθεί η Επιτροπή στο πλαίσιο άλλων υποθέσεων συγκεντρώσεως, διευκολύνοντας την πρόσβαση στη διανομή και εξαλείφοντας κάθε κίνδυνο στηρίξεως.

246 Η Επιτροπή ισχυρίζεται, κατ' ουσίαν, ότι δέχθηκε ότι τα διορθωτικά μέτρα της Schneider δεν καθιστούσαν δυνατή την εξάλειψη όλων των προβλημάτων

ανταγωνισμού που είχαν εντοπισθεί στις γαλλικές αγορές ηλεκτρολογικού υλικού χαμηλής τάσης και ότι δημιουργούσαν, πέραν της νομικής αβεβαιότητας που προέκυπτε από την απόφαση του cour d'appel de Versailles, πολλά προβλήματα βιωσιμότητας, αυτοτέλειας και ικανότητας των δυναμένων να εκχωρηθούν οντοτήτων να αποκαταστήσουν έναν αποτελεσματικό ανταγωνισμό. Η Επιτροπή αξιολόγησε τον αντίκτυπο των ως άνω διορθωτικών μέτρων στις θιγόμενες αγορές από απόψεως μεριδίων αγοράς, εξάλειψης των αλληλεπικαλύψεων, ισχύος των προς εκχώρηση σημάτων και διαπραγματευτικής ισχύος της Schneider/Legrand με τους εμπόρους χονδρικής πωλήσεως.

247 Πέραν του γεγονότος ότι κάθε υπόθεση συγκεντρώσεως εγείρει ειδικά προβλήματα ανταγωνισμού, τα προτεινόμενα μέτρα συμπεριφοράς θα είχαν πολύ περιορισμένο αντίκτυπο και ο έλεγχος της εφαρμογής τους θα δημιουργούσε σημαντικές δυσκολίες, λαμβανομένου υπόψη του πολύ σημαντικού αριθμού προϊόντων και διανομέων επί των οποίων επρόκειτο να εφαρμοσθούν οι ως άνω δεσμεύσεις.

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

248 Το Πρωτοδικείο υπενθυμίζει ότι, όπως προκύπτει από τη σκέψη 48 της προαναφερθείσας διατάξεως του Δικαστηρίου της 9ης Μαρτίου 2007, Schneider Electric κατά Επιτροπής, η Επιτροπή νομίμως άρχισε από το στάδιο Ι την εκ νέου εξέταση της πράξεως συγκεντρώσεως την επομένη της εκδόσεως της αποφάσεως Schneider I.

249 Εφόσον αποφάσισε να επαναλάβει τον έλεγχο της πράξεως συγκεντρώσεως από το στάδιο αυτό, η Επιτροπή δεν μπορούσε παρά να εφαρμόσει, ενόψει της ενάρξεως του σταδίου ΙΙ του ελέγχου της συγκεντρώσεως με την απόφαση της 4ης Δεκεμβρίου 2002, το αντλούμενο από το άρθρο 6, παράγραφος 1, στοιχείο γ΄, του κανονισμού κριτήριο της υπάρξεως σοβαρών αμφιβολιών ως προς το συμβατό της πράξεως συγκεντρώσεως με την κοινή αγορά.

250 Επομένως, η Schneider εσφαλμένως προσάπτει στην Επιτροπή ότι δεν έλαβε υπόψη το κριτήριο της δημιουργίας ή της ενισχύσεως δεσπόζουσας θέσεως κατά την έννοια του άρθρου 2, παράγραφος 3, του κανονισμού, επί του οποίου η Επιτροπή οφείλει να στηρίζεται όταν εκδίδει απόφαση με την οποία πράξη συγκεντρώσεως κρίνεται ασύμβατη με την κοινή αγορά δυνάμει του άρθρου 8, παράγραφος 3.

251 Όσον αφορά την ικανότητα των διορθωτικών μέτρων της Schneider να επιλύσουν τα εναπομένοντα προβλήματα ανταγωνισμού που εντοπίσθηκαν από την Επιτροπή στις γαλλικές τομεακές αγορές ηλεκτρολογικού υλικού χαμηλής τάσης, δεν αμφισβητείται ότι οι προτεινόμενες από τη Schneider εκχωρήσεις δραστηριοτήτων της Legrand αποτελούσαν κεφαλαιώδες στοιχείο του διατακτικού των προτεινόμενων διορθωτικών μέτρων.

252 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι η ανάκληση, την οποία διέταξε το cour d'appel de Versailles στη Schneider, των προτάσεών της περί άρσεως της επενδύσεως σχετικά με τα στοιχεία του ενεργητικού της Legrand, οι οποίες διατυπώθηκαν χωρίς την έγκριση της τελευταίας, συντελούσε στη δικαιολόγηση των αμφιβολιών που η Επιτροπή τονίζει ότι εξακολουθούσε να διατηρεί ως προς το συμβατό της πράξεως συγκεντρώσεως με την κοινή αγορά.

253 Επιπλέον, λαμβανομένης υπόψη, ιδίως, της ισχύος που διέθετε στη Γαλλία ο όμιλος Schneider/Legrand, λόγω της ισχυρής παρουσίας του στο σύνολο των διαφόρων τμημάτων των συμπληρωματικών προϊόντων διανομής ηλεκτρολογικού υλικού χαμηλής τάσης, της εξαλείψεως της παραδοσιακής αντιπαλότητας των δύο μετεχόντων στη συγκέντρωση μερών και της κατοχής πασίγνωστων σημάτων εκ μέρους των ενδιαφερομένων, δεν προκύπτει ότι η Επιτροπή υπερέβη σοβαρώς και προδήλως το περιθώριο εκτιμήσεώς της ως εκ του ότι θεώρησε ότι τα διορθωτικά μέτρα της Schneider δεν αρκούσαν για να εξαλειφθεί κάθε σοβαρή αμφιβολία ως προς το συμβατό της πράξεως συγκεντρώσεως με την κοινή αγορά.

254 Επομένως, δεν αποδείχθηκε ότι η άρνηση της Επιτροπής να δεχθεί την ικανότητα των ως άνω μέτρων να εξαλείψουν τις σοβαρές αμφιβολίες που εξακολουθούσε να διατηρεί ως προς το συμβατό της πράξεως συγκεντρώσεως με την κοινή αγορά οφείλεται, όπως υποστηρίζει τη Schneider, σε εσφαλμένη, αθέμιτη και εισάγουσα δυσμενείς διακρίσεις ανάλυση των ως άνω μέτρων.

255 Κατά συνέπεια, οι σχετικοί ισχυρισμοί της Schneider πρέπει να απορριφθούν.

256 Από τις ανωτέρω σκέψεις προκύπτει ότι καμία από τις αιτιάσεις σχετικά με την όλη συμπεριφορά που επέδειξε η Επιτροπή κατά τη διάρκεια της διαδικασίας ελέγχου της πράξεως συγκεντρώσεως δεν καταδεικνύει κατάφωρη παράβαση ενός κανόνα δικαίου ο οποίος έχει ως αντικείμενο να απονείμει δικαιώματα στους ιδιώτες.

257 Υπό τις συνθήκες αυτές, πρέπει να αποκλεισθεί το ενδεχόμενο να καταλογισθούν στην Επιτροπή, λόγω της εν γένει συμπεριφοράς της, είτε μια επιδείνωση της ζημίας που η Schneider υποστηρίζει ότι υπέστη λόγω των κατάφωρων παραβιάσεων του κοινοτικού δικαίου με τις οποίες βαρύνεται η απόφαση περί ασυμβιβάστου, είτε οι δαπάνες στις οποίες αυτή υποβλήθηκε κατά τη διαδικασία διαχωρισμού ή ενώπιον των γαλλικών δικαστηρίων.

258 Κατά συνέπεια, το γεγονός και μόνον ότι η Schneider στερήθηκε, λόγω της ασυμφωνίας μεταξύ της ανακοινώσεως των αιτιάσεων της 3ης Αυγούστου 2001 και της αποφάσεως περί ασυμβιβάστου, της δυνατότητας να προτείνει τη λήψη διορθωτικών μέτρων ικανών να επιλύσουν το πρόβλημα της συνδέσεως των θέσεών της με εκείνες της Legrand εντός των σχετικών γαλλικών τομεακών αγορών δημιουργεί δικαίωμα υπέρ της ενάγουσας να λάβει αποκατάσταση των ζημιών που υπέστη συνεπεία της εν λόγω συνιστώσας πταίσμα συμπεριφοράς.

259 Κατά συνέπεια, εναπόκειται στο Πρωτοδικείο να εξετάσει αν το ελάττωμα που περιέχεται στην απόφαση περί ασυμβιβάστου, το οποίο συνιστά σφάλμα ικανό να στοιχειοθετήσει την εξωσυμβατική ευθύνη της Κοινότητας, μπορεί να θεωρηθεί ότι συνδέεται λόγω επαρκώς άμεσης σχέσεως αιτίου και αιτιατού προς τα στοιχεία της ζημίας των οποίων έγινε συναφώς επίκληση.

Επί της προβαλλομένης αιτιώδους συνάφειας μεταξύ της κατάφωρης παραβιάσεως του κοινοτικού δικαίου με την οποία βαρύνεται η απόφαση περί ασυμβιβάστου και των στοιχείων της ζημίας των οποίων έγινε συναφώς επίκληση

Επί της απώλειας της αξίας των στοιχείων του ενεργητικού της Legrand που κατείχε η Schneider

260 Η ζημία που επικαλείται κυρίως η Schneider συνάγεται από την οικονομική απώλεια που προκάλεσε στην ενάγουσα η υποχρέωση μεταπωλήσεως των στοιχείων του ενεργητικού της Legrand σε τιμή χαμηλότερη από εκείνη με την οποία είχε προβεί στην αγορά των εν λόγω στοιχείων του ενεργητικού.

261 Συγκεκριμένα, η απόφαση περί διαχωρισμού, η οποία ήταν παράνομη καθόσον αποτελούσε μέτρο εφαρμογής αποφάσεως περί ασυμβιβάστου η οποία ήταν, αυτή καθ' εαυτήν, παράνομη, έταξε προθεσμία στη Schneider για την εκχώρηση των στοιχείων του ενεργητικού της Legrand απαγορεύοντάς της κάθε χωριστή εκχώρηση ορισμένων από τα ως άνω στοιχεία του ενεργητικού.

262 Κατά συνέπεια, καίτοι, εντός της προθεσμίας που έταξε η Επιτροπή με απόφαση στερούμενη νομικής βάσεως, η Schneider δεν μπορούσε να εκχωρήσει τα στοιχεία του ενεργητικού τα οποία είχε την υποχρέωση να αποχωρισθεί χωρίς να υποστεί απώλειες, λόγω πτώσεως της αξίας των εν λόγω στοιχείων του ενεργητικού μεταξύ

της ημερομηνίας αποκτήσεώς τους και της ημερομηνίας της επιβληθείσας εκχωρήσεώς τους, διαπιστώνεται ότι οι ως άνω απώλειες προκλήθηκαν ευθέως από την υποχρέωση εκτελέσεως παράνομης αποφάσεως, ανεξαρτήτως, εξάλλου, των λόγων για τους οποίους τα εν λόγω στοιχεία του ενεργητικού απώλεσαν αξία κατά το κρίσιμο χρονικό διάστημα.

263 Ωστόσο, για τον καθορισμό της καταλογιστέας σε συνιστώσα πταίσμα συμπεριφορά κοινοτικού οργάνου ζημίας, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τα αποτελέσματα της γενεσιουργού της στοιχειοθετήσεως της ευθύνης παραβάσεως και όχι εκείνα της πράξεως στην οποία αυτή εντάσσεται, εφόσον το θεσμικό όργανο μπορούσε ή όφειλε να εκδώσει πράξη με τα ίδια αποτελέσματα χωρίς να παραβεί τον κανόνα δικαίου.

264 Με άλλα λόγια, η ανάλυση της αιτιώδους συνάφειας δεν δύναται να εκκινεί από την εσφαλμένη προϋπόθεση ότι, στην περίπτωση που δεν υφίστατο η παράνομη πράξη, το θεσμικό όργανο δεν θα εξέδιδε καμία πράξη ή θα εξέδιδε πράξη με αντίθετο περιεχόμενο, πράγμα το οποίο θα μπορούσε, επίσης, να συνιστά παράνομη συμπεριφορά εκ μέρους του, αλλά πρέπει να γίνεται με σύγκριση μεταξύ της καταστάσεως που δημιουργήθηκε, για τον ενδιαφερόμενο τρίτο, από τη συνιστώσα πταίσμα συμπεριφορά και της καταστάσεως που θα προέκυπτε γι' αυτόν από συμπεριφορά του θεσμικού οργάνου σύμφωνη προς τον κανόνα δικαίου.

265 Στην περίπτωση που η συνιστώσα πταίσμα συμπεριφορά επί της οποίας στηρίζεται το αίτημα περί αποζημιώσεως εντάσσεται στο πλαίσιο αποφάσεως που έχει ως αποτέλεσμα την άρνηση χορηγήσεως εγκρίσεως ή λήψεως άλλου ευνοϊκού μέτρου σε αιτούντα, δεν μπορεί να θεωρηθεί, για τους σκοπούς της αναλύσεως των αποτελεσμάτων της συνιστώσας πταίσμα συμπεριφοράς και της συγκρίσεως μεταξύ της πραγματικής καταστάσεως και της αναπαρισταμένης νομικής καταστάσεως, ότι, αν δεν υπήρχε η διαπιστωθείσα πταισματική συμπεριφορά, ο αιτών θα ελάμβανε κατ' ανάγκην την έγκριση ή το άλλο ευνοϊκό μέτρο που ζητούσε.

266 Κατά τον ίδιο τρόπο, και ενόψει προσβολής των δικαιωμάτων άμυνας από την οποία πάσχει απόφαση με την οποία συγχώνευση επιχειρήσεων κρίνεται ασύμβατη με την

κοινή αγορά, δεν πρέπει να θεωρηθεί ότι, στην περίπτωση που δεν υφίστατο η ως άνω προσβολή, η κοινοποιηθείσα πράξη συγκεντρώσεως θα είχε κριθεί συμβατή κατά τρόπο ρητό ή σιωπηρό, αλλά πρέπει να εκτιμηθούν τα αποτελέσματα που η διαπιστωθείσα πταισματική συμπεριφορά είχε, ενδεχομένως, επί της αποφάσεως.

267 Έτσι, εν προκειμένω, η καταλογιστέα στην Επιτροπή ζημία δεν μπορεί να συναχθεί από τη σύγκριση μεταξύ της δημιουργηθείσας από την απόφαση περί ασυμβιβάστου καταστάσεως και μιας καταστάσεως που χαρακτηρίζεται από τη ρητή ή σιωπηρή έγκριση της πράξεως συγκεντρώσεως, εκτός από την περίπτωση κατά την οποία ο κοινοτικός δικαστής θα ήταν σε θέση να διαπιστώσει ότι η κήρυξη του ασυμβιβάστου από την Επιτροπή έγινε συνεπεία, αμέσως ή εμμέσως, της αναγνωρισθείσας παραβάσεως των εκ του νόμου υποχρεώσεών της.

268 Επομένως, για να αποφανθεί το Πρωτοδικείο επί της υπάρξεως επαρκούς αιτιώδους συνάφειας μεταξύ της εντοπισθείσας παραβάσεως και της προβαλλομένης ζημίας, πρέπει να εκτιμήσει τον αντίκτυπο της πταισματικής συμπεριφοράς της οποίας η ύπαρξη έγινε δεκτή με την απόφαση Schneider I επί της συνεχίσεως της διαδικασίας ελέγχου της πράξεως συγκεντρώσεως.

269 Συναφώς, ναι μεν από την απόφαση Schneider I προκύπτει ότι η κατάφωρη προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας της Schneider είχε ως αποτέλεσμα να καταστεί παράνομη η απόφαση περί ασυμβιβάστου, πλην όμως εξ αυτού δεν συνάγεται ότι, στην περίπτωση που δεν υφίστατο μια τέτοια παράβαση, η πράξη συγκεντρώσεως έπρεπε να κηρυχθεί συμβατή με την κοινή αγορά.

270 Συγκεκριμένα, η απόφαση Schneider I δέχθηκε, στη σκέψη 465 αυτής, ότι, δυνάμει των μέτρων εκτελέσεως που συνεπαγόταν, σύμφωνα με το άρθρο 233 ΕΚ, η ακύρωση της αποφάσεως περί ασυμβιβάστου λόγω της ως άνω ελλείψεως νομιμότητας (βλ. απόφαση Schneider I, σκέψεις 462 και 463), η Επιτροπή όφειλε να παράσχει στη Schneider τη δυνατότητα να προβάλει λυσιτελώς την άμυνά της έναντι των προσαπτομένων από την Επιτροπή αιτιάσεων σχετικά με κάθε μία από τις θιγόμενες από την πράξη συγκεντρώσεως γαλλικές τομεακές αγορές ηλεκτρολογικού υλικού χαμηλής τάσης και, ενδεχομένως, να προτείνει τη λήψη διορθωτικών μέτρων που αντιστοιχούν στις ως άνω αιτιάσεις κατά τρόπον ώστε να επιτύχει, ενδεχομένως μετά την περάτωση της εκ νέου εξετάσεως της πράξεως συγκεντρώσεως, απόφαση διαπιστώνουσα το συμβατό της πράξεως συγκεντρώσεως με την κοινή αγορά.

271 Όπως δέχθηκε η Schneider με το υπόμνημα απαντήσεώς της, η οικονομική ανάλυση του αντικτύπου της πράξεως συγκεντρώσεως στις γαλλικές τομεακές αγορές, η οποία έγινε δεκτή με την απόφαση περί ασυμβιβάστου, δεν ακυρώθηκε από την απόφαση Schneider I.

272 Επομένως, δυνάμει των μέτρων εκτελέσεως της αποφάσεως Schneider I, η Επιτροπή όφειλε να επαναλάβει τον έλεγχο της πράξεως συγκεντρώσεως χωρίς να αποκλείει το ενδεχόμενο ότι η εν λόγω πράξη μπορεί να κριθεί συμβατή με την κοινή αγορά και, προς τούτο, να προβεί σε ακρόαση της ενάγουσας σχετικά με την αιτίαση περί στηρίξεως και να λάβει υπόψη τα ενδεχόμενα διορθωτικά μέτρα που μπορούσαν να προταθούν από τη Schneider και τη Legrand για την επίλυση των αφορώντων το συμβατό με την κοινή αγορά προβλημάτων που θέτει η στήριξη των αντιστοίχων θέσεών τους εντός των σχετικών γαλλικών τομεακών αγορών.

273 Επομένως, η Επιτροπή δεν υπείχε, κατά την εκτέλεση της αποφάσεως Schneider I, καμία διαδικαστική υποχρέωση να κρίνει την πράξη συγκεντρώσεως συμβατή με την κοινή αγορά.

274 Επιπλέον, πρέπει να απορριφθεί ο ισχυρισμός που προέβαλε η ενάγουσα κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, σύμφωνα με τον οποίο υπάρχει τεκμήριο του συμβατού με την κοινή αγορά μιας πράξεως συγκεντρώσεως που κοινοποιήθηκε.

275 Κατά την κοινοτική νομολογία, ο κανονισμός δεν θέτει κανένα τεκμήριο ως προς τη συμβατότητα κοινοποιηθείσας πράξεως συγκεντρώσεως προς την κοινή αγορά και εναπόκειται, σε κάθε περίπτωση, στην Επιτροπή να διαμορφώσει σαφή γνώμη επί της συμβατότητας αυτής και να αποφανθεί αναλόγως (απόφαση του Πρωτοδικείου της 14ης Δεκεμβρίου 2005, Τ-210/01, General Electric κατά Επιτροπής, Συλλογή 2005, σ. II-5575, σκέψη 61).

276 Βεβαίως, μια πράξη συγκεντρώσεως θεωρείται σιωπηρώς ως συμβατή με την κοινή αγορά όταν, ιδίως, η Επιτροπή δεν έχει λάβει απόφαση περί ενάρξεως του σταδίου ΙΙ εντός της ταχθείσας από το άρθρο 10, παράγραφος 1, του κανονισμού προθεσμίας ενός μηνός ούτε έχει αποφανθεί επί του συμβατού μιας πράξεως συγκεντρώσεως με την κοινή αγορά εντός της ταχθείσας από το άρθρο 10, παράγραφος 3, προθεσμίας τεσσάρων μηνών.

277 Ωστόσο, δεν αμφισβητείται ότι κανένα από τα δύο αυτά ενδεχόμενα δεν επαληθεύθηκε εν προκειμένω, δεδομένου ότι η Επιτροπή ολοκλήρωσε δεόντως και εμπροθέσμως τα δύο στάδια του ελέγχου του συμβατού της πράξεως συγκεντρώσεως διά της θεσπίσεως των προβλεπομένων από τις σχετικές διατάξεις του κανονισμού πράξεων.

278 Κατά συνέπεια, η διαπιστωθείσα στο πλαίσιο της αποφάσεως περί ασυμβιβάστου πταισματική συμπεριφορά δεν στέρησε από τη Schneider κανένα δικαίωμα για τη λήψη ρητής ή σιωπηρής αποφάσεως περί του συμβατού της πράξεως συγκεντρώσεως με την κοινή αγορά, που θα δικαιολογούσε να θεωρηθούν ως καταλογιστέα στην Κοινότητα ζημία όλες οι οικονομικές συνέπειες της στερήσεως του ως άνω δικαιώματος και, ειδικότερα, εκείνες που απορρέουν από την υποχρέωση εκχωρήσεως των στοιχείων του ενεργητικού της Legrand.

279 Συνεπώς, η Schneider δεν μπορεί να υποστηρίξει βασίμως ότι υπέστη, λόγω της πταισματικής συμπεριφοράς με την οποία βαρύνεται η απόφαση περί ασυμβιβάστου, ζημία ίση προς το σύνολο της απώλειας της αξίας των στοιχείων του ενεργητικού της Legrand που βρίσκονταν στην κατοχή της στις 10 Οκτωβρίου 2001, ήτοι ένα ποσό μεταξύ 2,483 και 3,326 δισεκατομμυρίων ευρώ, ελλείψει επαρκώς άμεσης αιτιώδους συνάφειας μεταξύ της ζημίας αυτής και της γενεσιουργού της στοιχειοθετήσεως της κοινοτικής ευθύνης παραβάσεως.

280 Ενώ η ενάγουσα δεν διέθετε δικαίωμα για την αναγνώριση του συμβατού της πράξεως συγκεντρώσεως με την κοινή αγορά, αυτή μπορούσε, βεβαίως, να διατηρεί μια σοβαρή πιθανότητα να επιτύχει τη λήψη ευνοϊκής αποφάσεως, πιθανότητα της οποίας η στέρηση θα συνιστούσε βέβαιη και δυναμένη να αποκατασταθεί ζημία.

281 Συγκεκριμένα, δεν μπορεί να αποκλεισθεί το ενδεχόμενο ότι η ενάγουσα, με τις παρατηρήσεις της επί της αιτιάσεως περί στηρίξεως και με προτάσεις περί αποεπενδύσεως ικανές να μειώσουν ή να αντισταθμίσουν, υπό το πρίσμα της ως άνω αιτιάσεως, τον βλαπτικό του ανταγωνισμού αντίκτυπο της σχεδιαζόμενης συγκεντρώσεως, θα ήταν σε θέση να επιβάλει στην Επιτροπή να διαπιστώσει, επί ποινή πλάνης εκτιμήσεως, το συμβατό της πράξεως συγκεντρώσεως με την κοινή αγορά.

282 Ωστόσο, όπως επισημαίνεται, εξάλλου, στην έκθεση πραγματογνωμοσύνης που προσκόμισε η Schneider επί του προσδιορισμού της προβαλλομένης ζημίας, είναι δύσκολο να προσδιορισθεί η φύση και το ύψος της αποεπενδύσεως που θα ήταν αναγκαία για να καταστεί η πράξη συγκεντρώσεως συμβατή με την κοινή αγορά και να επιτευχθεί η συμφωνία της Επιτροπής για την υλοποίησή της. Είναι ακόμη δυσκολότερο να προσδιορισθεί ο αντίκτυπος στην ολική αξία των στοιχείων του ενεργητικού που ευρίσκονται στην κατοχή της ενάγουσας επιχειρήσεως από τις εκχωρήσεις και τις συναλλαγές τις οποίες θα συνεπάγονταν τα ως άνω διορθωτικά μέτρα.

283 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι η αξιολόγηση των μεταβολών των οικονομικών παραμέτρων που θα συνόδευαν κατ' ανάγκην μια ενδεχόμενη απόφαση περί του συμβατού με την κοινή αγορά είναι υπερβολικά αβέβαιη για να μπορέσει να αποτελέσει αντικείμενο επωφελούς συγκρίσεως με την κατάσταση που προκύπτει από την απόφαση περί ασυμβιβάστου. Έστω και αν υποτεθεί ότι η Schneider απώλεσε μια σοβαρή πιθανότητα να επιτύχει τη λήψη αποφάσεως περί του συμβατού με την κοινή αγορά, η εκπλήρωση της πιθανότητας αυτής συνδέεται με υπερβολικά περιστασιακές παραμέτρους για να αποτελέσει αντικείμενο πειστικού ποσοτικού υπολογισμού.

284 Συναφώς, πρέπει να επισημανθεί ότι, αφενός, η εκχώρηση στοιχείων του ενεργητικού της Legrand θα μπορούσε να αποδειχθεί απραγματοποίητη για λόγους εσωτερικού δικαίου και ότι, αφετέρου, είναι αδύνατο να κριθεί αν η εκχώρηση στοιχείων του ενεργητικού της Schneider σε επαρκή βαθμό για την αντιστάθμιση του αποτελέσματος της συνδέσεως των θέσεών της με εκείνες της Legrand θα είχε εξαλείψει κάθε συμφέρον της ενάγουσας επιχειρήσεως για τη συγκέντρωση.

285 Κατά συνέπεια, δεν μπορεί να προβλεφθεί αποκατάσταση της ζημίας που υπέστη η Schneider λόγω στερήσεως μιας σοβαρής πιθανότητας να διατηρήσει τα στοιχεία του ενεργητικού της Legrand.

286 Επομένως, πρέπει να θεωρηθεί ότι δεν υφίσταται επαρκώς στενή αιτιώδης συνάφεια μεταξύ της διαπραχθείσας παρανομίας και της μη εκδόσεως ενδεχόμενης αποφάσεως περί του συμβατού της πράξεως συγκεντρώσεως ώστε να καταστεί δυνατή η στοιχειοθέτηση της ευθύνης της Κοινότητας λόγω της επιβληθείσας στη Schneider υποχρεώσεως να εκχωρήσει τα στοιχεία του ενεργητικού που διέθετε εντός της Legrand ούτε, κατά συνέπεια, ώστε να γίνει δεκτός ο καταλογισμός στην Κοινότητα ζημίας ίσης προς τη συνολική απώλεια αξίας που υπέστησαν τα ως άνω στοιχεία του ενεργητικού μεταξύ της αποκτήσεώς τους από τη Schneider και της μεταγενέστερης εκχωρήσεώς τους.

287 Για τους ίδιους λόγους, η Schneider δεν μπορεί, περαιτέρω, να υποστηρίξει βασίμως ότι η μη σύννομη απόφαση περί ασυμβιβάστου την έφερε σε αδυναμία να υλοποιήσει τις προβλεφθείσες συνεργασίες της πράξεως συγκεντρώσεως και εκμηδένισε, κατά συνέπεια, τη βιομηχανική στρατηγική της, ούτε ότι η εν λόγω απόφαση προκάλεσε ζημία της εικόνας της λόγω του αρνητικού αντικτύπου που είχε επί της φήμης της ενάγουσας.

288 Αντιθέτως, υπάρχει επαρκώς στενή αιτιώδης συνάφεια ώστε να δημιουργηθεί δικαίωμα αποζημιώσεως μεταξύ της διαπραχθείσας παρανομίας και των δύο ειδών της ζημίας που υπέστη η ενάγουσα. Το πρώτο αντιστοιχεί στα έξοδα στα οποία υποβλήθηκε η επιχείρηση για να μετάσχει στην επανάληψη της διαδικασίας ελέγχου της πράξεως συγκεντρώσεως μετά τις ακυρώσεις που απήγγειλε το Πρωτοδικείο στις 22 Οκτωβρίου 2002. Το δεύτερο αντιστοιχεί στη μείωση της τιμής εκχωρήσεως την οποία αναγκάσθηκε να συμφωνήσει η Schneider με τον αγοραστή των στοιχείων του ενεργητικού της Legrand ώστε να επιτύχει την αναβολή των αποτελεσμάτων της ως άνω εκχωρήσεως μέχρι ημερομηνία τέτοια ώστε οι ένδικες διαδικασίες που βρίσκονταν τότε σε εξέλιξη ενώπιον του κοινοτικού δικαστή να μη στερηθούν του αντικειμένου τους προτού ολοκληρωθούν.

Επί των εξόδων για αμοιβές, των διοικητικών εξόδων και των δικαστικών εξόδων στα οποία υποβλήθηκε η Schneider

289 Όσον αφορά τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκε η Schneider στο πλαίσιο των αμοιβών του εντολοδόχου ad hoc, πρέπει να επισημανθεί ότι ο ορισμός εντολοδόχου έχει ως νομική βάση τις διατάξεις του άρθρου 7 του κανονισμού που υποχρεώνουν την επιχείρηση η οποία έχει καταστεί, όπως εν προκειμένω, προτού η Επιτροπή αποφανθεί επί του συμβατού της κοινοποιηθείσας πράξεως συγκεντρώσεως, ιδιοκτήτρια των στοιχείων του ενεργητικού άλλης εταιρίας μέσω ΔΠΑ, σύμφωνα με την εισάγουσα παρέκκλιση διάταξη του άρθρου 7, παράγραφος 3, να ασκεί τα δικαιώματα ψήφου της που συνδέονται με τους τίτλους που απορρέουν από την εν λόγω ΔΠΑ μόνο μέσω εγκρίσεως παρεχομένης από την Επιτροπή βάσει του άρθρου 7, παράγραφος 4.

290 Επομένως, ακριβώς βάσει της ως άνω διατάξεως η Επιτροπή παρείχε στη Schneider, κατόπιν αιτήσεως της τελευταίας, την έγκριση να ασκήσει τα δικαιώματα ψήφου της που συνδέονται με τη συμμετοχή της στη Legrand, μέσω εντολοδόχου ορισθέντος από τη Schneider σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που προβλέπονται από σύμβαση εντολής την οποία ενέκρινε η Επιτροπή.

291 Κατά συνέπεια, η Schneider αβασίμως υποστηρίζει, στο σημείο 149 του δικογράφου της αγωγής, ότι η παρέμβαση του εντολοδόχου κατέστη αναγκαία από τη θέσπιση της αποφάσεως περί ασυμβιβάστου και, στο σημείο 252 του υπομνήματος απαντήσεως, ότι εάν η πράξη συγκεντρώσεως δεν είχε εσφαλμένως απαγορευθεί στις 10 Οκτωβρίου 2001, η Schneider ουδέποτε θα είχε ανάγκη να προσφύγει σε εντολοδόχο για να ασκήσει τα δικαιώματά της κατά τη γενική συνέλευση της Legrand τον Δεκέμβριο του 2001, λαμβανομένου υπόψη ότι, κατά την ημερομηνία αυτή, θα ασκούσε ευθέως τον αποκλειστικό έλεγχο της εν λόγω εταιρίας.

292 Συγκεκριμένα, όπως διαπιστώθηκε, η ακύρωση της αποφάσεως περί ασυμβιβάστου δεν συνεπαγόταν αυτομάτως τη διαπίστωση του συμβατού της πράξεως

συγκεντρώσεως με την κοινή αγορά, δεδομένου ότι εξακολουθούσαν να υφίστανται στις γαλλικές τομεακές αγορές ηλεκτρολογικού υλικού χαμηλής τάσης εναπομένοντα προβλήματα ανταγωνισμού οφειλόμενα στην πράξη συγκεντρώσεως.

293 Όσον αφορά τα έξοδα διαβουλεύσεως με νομικούς, φορολογικούς και τραπεζικούς συμβούλους και τα λοιπά διοικητικά έξοδα που πραγματοποιήθηκαν προς τον σκοπό της υλοποιήσεως του διαχωρισμού σύμφωνα με τις λεπτομέρειες που επέβαλε η Επιτροπή, τα εν λόγω έξοδα δεν μπορούν, επίσης, να αναγνωρισθούν ως συνέπεια της παρανομίας που διέπραξε η Επιτροπή εκδίδοντας την απόφαση περί ασυμβιβάστου.

294 Συγκεκριμένα, αφενός, η έλλειψη νομιμότητας της αποφάσεως περί ασυμβιβάστου και, κατά συνέπεια, της αποφάσεως περί διαχωρισμού δεν συνεπάγεται, όπως επισημάνθηκε, ότι η πράξη συγκεντρώσεως έπρεπε να αναγνωρισθεί ως συμβατή με την κοινή αγορά ούτε ότι οι επιχειρήσεις μπορούσαν να εξακολουθήσουν να αποτελούν μια συγχωνευθείσα οντότητα. Επομένως, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι τα διοικητικά έξοδα στα οποία υποβλήθηκε κανονικά η Schneider προκειμένου να υλοποιήσει τον διαχωρισμό των στοιχείων του ενεργητικού δεν θα έπρεπε να βαρύνουν την ενάγουσα εάν το θεσμικό όργανο είχε θεσπίσει σύννομη απόφαση.

295 Αφετέρου, εφόσον η Schneider ισχυρίζεται ότι υποχρεώθηκε να υποβληθεί σε ασυνήθη έξοδα λόγω των πλημμελών λεπτομερειών διαχωρισμού που της επιβλήθηκαν με την απόφαση περί διαχωρισμού και λόγω της αδιαλλαξίας που επέδειξε η Επιτροπή συναφώς, το στοιχείο αυτό της προβαλλομένης ζημίας δεν συνδέεται προς τη διαπιστωθείσα με την απόφαση Schneider I προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας, αλλά προς αυτοτελείς αιτιάσεις που δεν έγιναν δεκτές με την παρούσα απόφαση ως κατάφωρες παραβάσεις για τη θεμελίωση δικαιώματος αποζημιώσεως.

296 Όσον αφορά τα έξοδα που πραγματοποιήθηκαν προς τον σκοπό της εθνικής ένδικης διαδικασίας που κίνησε η Legrand, αρκεί η διαπίστωση ότι η ενάγουσα εκτιμά ότι τα εν λόγω έξοδα δεν προκλήθηκαν από την παράνομη απόφαση περί ασυμβιβάστου,

αλλά από τη συμπεριφορά που αποδίδεται στην Επιτροπή και η οποία συνίσταται στην ενορχήστρωση των εντάσεων μεταξύ των μετεχόντων στη συγκέντρωση μερών, που δεν έγινε δεκτή με την παρούσα απόφαση ως αποτελούσα αιτίαση βάσει της οποίας έπρεπε να στοιχειοθετηθεί η κοινοτική ευθύνη.

297 Τα έξοδα που πραγματοποιήθηκαν για τις διαδικασίες δικαστικού ελέγχου που εμπίπτει στην αρμοδιότητα του κοινοτικού δικαστή πρέπει να θεωρηθούν ότι καλύπτονται από τις αποφάσεις που ελήφθησαν επί των δικαστικών εξόδων, δυνάμει των ειδικών δικονομικών κανόνων που εφαρμόζονται σε αυτό το είδος εξόδων, εντός των αποφάσεων περί τερματισμού της διαδικασίας και μετά την περάτωση των ειδικών διαδικασιών που προβλέπονται σε περίπτωση αμφισβητήσεως σχετικά με το ύψος των εξόδων (βλ., εν προκειμένω, τις προαναφερθείσες διατάξεις της 29ης Οκτωβρίου 2004, Τ-310/01 DEP και Τ-77/02 DEP, Schneider Electric κατά Επιτροπής). Οι διαδικασίες αυτές αποκλείουν τη διεκδίκηση των ιδίων ποσών, ή ποσών που δαπανήθηκαν για τους ίδιους σκοπούς, στο πλαίσιο αγωγής περί στοιχειοθετήσεως της εξωσυμβατικής ευθύνης της Κοινότητας, επίσης εκ μέρους προσώπων τα οποία, αφού ηττήθηκαν, υποχρεώθηκαν να επιβαρυνθούν με τα έξοδα, όπως συνέβη στην περίπτωση της Schneider στις υποθέσεις Τ-48/03 και C-188/06 P.

298 Τέλος, όσον αφορά τα έξοδα για διαβουλεύσεις, αμοιβές και τα διοικητικά έξοδα διαφόρων ειδών στα οποία υποβλήθηκε η Schneider προκειμένου να μετάσχει στην επανάληψη της διαδικασίας ελέγχου της συγκεντρώσεως που κατέστη αναγκαία από τις αποφάσεις Schneider I και Schneider II, πρέπει να γίνει δεκτό, αντιθέτως, ότι αυτά συνδέονται προς τη συνιστώσα πταίσμα συμπεριφορά του θεσμικού οργάνου με άμεση και βεβαία αιτιώδη συνάφεια.

299 Συγκεκριμένα, ακριβώς επειδή η Επιτροπή παρέλειψε να παραθέσει, με την ανακοίνωση των αιτιάσεων της 3ης Αυγούστου 2001, ένα πρόβλημα ανταγωνισμού επί του οποίου στηρίζεται η απόφαση περί ασυμβιβάστου, η ενάγουσα στερήθηκε της δυνατότητας να εκφράσει την άποψή της επί του θέματος αυτού και να προτείνει τα προσήκοντα αντισταθμιστικά μέτρα, γεγονός το οποίο δικαιολόγησε την ακύρωση της εν λόγω αποφάσεως. Η ακύρωση αυτή κατέστησε υποχρεωτική την επανάληψη της διαδικασίας, η οποία αποσκοπεί ακριβώς στο να παράσχει τη δυνατότητα στην ενάγουσα να τύχει ακροάσεως ως προς την επίδικη αιτίαση και να υποβάλει,

ενδεχομένως, προτάσεις για τη λήψη μέτρων αποσκοπούντων στη διόρθωση των αποτελεσμάτων της πράξεως συγκεντρώσεως επί του σημείου αυτού, ενώ έπρεπε να της έχει δοθεί η δυνατότητα να το πράξει προτού η Επιτροπή αποφανθεί επί του συμβατού της πράξεως συγκεντρώσεως με την κοινή αγορά.

300 Τα έξοδα που αντιπροσώπευσε για την ενάγουσα η συμμετοχή στη διοικητική διαδικασία ελέγχου που επανελήφθη κατόπιν των αποφάσεων Schneider I και Schneider II δεν θα χρειαζόταν να πραγματοποιηθούν αν η Επιτροπή είχε θεσπίσει εκ προοιμίου απόφαση που να σέβεται τα δικαιώματα άμυνας, η οποία δεν θα ακυρωνόταν για τον λόγο αυτό και η οποία θα μπορούσε να θέσει οριστικώς τέρμα στη διαδικασία ελέγχου είτε κρίνοντας την πράξη συγκεντρώσεως συμβατή με την κοινή αγορά είτε κρίνοντας την εν λόγω πράξη ασύμβατη με την κοινή αγορά.

301 Βεβαίως, αν η αιτίαση περί στηρίξεως είχε διατυπωθεί με την ανακοίνωση των αιτιάσεων της 3ης Αυγούστου 2001, η Schneider θα όφειλε να λάβει θέση επί του θέματος αυτού και να προετοιμάσει, ενδεχομένως, κατάλληλα διορθωτικά μέτρα πριν από τη θέσπιση της αποφάσεως της Επιτροπής επί του συμβατού της πράξεως συγκεντρώσεως, όπως χρειάστηκε να πράξει μετά την ακύρωση της εν λόγω αποφάσεως και την επακόλουθη επανάληψη της διαδικασίας ελέγχου της πράξεως συγκεντρώσεως. Όμως, δύσκολα μπορεί να αμφισβητηθεί ότι το γεγονός ότι επανελήφθη, επί νέων νομικών βάσεων, μια διοικητική διαδικασία διακοπείσα επί δώδεκα μήνες αντιπροσώπευσε κατ' ανάγκην, για τον συνομιλητή του ρυθμιστικού θεσμικού οργάνου, ασυγκρίτως επαχθέστερο βάρος από εκείνο που θα αντιπροσώπευε η απάντηση στην ίδια αιτίαση, κατά τη διάρκεια της αρχικής διαδικασίας ελέγχου, από την επιχείρηση και τους συμβούλους της που είχαν ήδη μετάσχει πλήρως στις συσκέψεις και τις ανταλλαγές με τις αρμόδιες υπηρεσίες της Επιτροπής.

302 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκε η Schneider λόγω της συμμετοχής της στη διαδικασία ελέγχου της πράξεως συγκεντρώσεως που επανελήφθη μετά την έκδοση των αποφάσεων Schneider I και Schneider II συνδέονται με επαρκή αιτιώδη συνάφεια προς τη συνιστώσα πταίσμα συμπεριφορά του θεσμικού οργάνου ώστε να θεμελιώνεται δικαίωμα αποζημιώσεως.

Επί της μειώσεως της τιμής εκχωρήσεως της Legrand που συμφωνήθηκε με τη Wendel-KKR για να καταστεί δυνατή η μετάθεση της ημερομηνίας ενάρξεως ισχύος των αποτελεσμάτων της εκχωρήσεως

303 Εναπόκειται στο Πρωτοδικείο να εξετάσει αν η έλλειψη νομιμότητας από την οποία πάσχει η απόφαση περί ασυμβιβάστου είχε ως συνέπεια τη μείωση της αξίας με την οποία εκτιμήθηκαν εντός της συναφθείσας με τη Wendel-KKR συμβάσεως εκχωρήσεως τα στοιχεία του ενεργητικού που κατέχει η Schneider εντός του κεφαλαίου της Legrand.

304 Δεν αμφισβητείται ότι η έναρξη των διαπραγματεύσεων ενόψει εκχωρήσεως της Legrand και η σύναψη της συμβάσεως εκχωρήσεως από τη Schneider και τη Wendel-KKR που έλαβε χώρα στις 26 Ιουλίου 2002 οφείλονται άμεσα στην απόφαση περί ασυμβιβάστου της 10ης Οκτωβρίου 2001, η οποία, καίτοι ήταν παράνομη, παρήγαγε ωστόσο όλα τα έννομα αποτελέσματά της μέχρι την ακύρωσή της με την απόφαση Schneider I που εκδόθηκε στις 22 Οκτωβρίου 2002.

305 Η Schneider υποχρεώθηκε, λόγω της ως άνω αποφάσεως περί ασυμβιβάστου, να αρχίσει και να συνάψει με τη Wendel-KKR διαπραγματεύσεις ενόψει εκχωρήσεως των στοιχείων του ενεργητικού της εντός της Legrand, προτού καν εκδοθεί η απόφαση επί της προσφυγής της ακυρώσεως που στρεφόταν κατά της εν λόγω αποφάσεως περί ασυμβιβάστου, προκειμένου να μην υπέχει μεταγενεστέρως την υποχρέωση, σε περίπτωση εκδόσεως απορριπτικής αποφάσεως, να αρχίσει και να συνάψει διαπραγματεύσεις εκχωρήσεως υπό προϋποθέσεις εκ προοιμίου δυσμενείς για την προστασία των συμφερόντων της, εφόσον οι διαπραγματεύσεις αυτές θα έπρεπε να ολοκληρωθούν σε συντομότατο χρονικό διάστημα, λαμβανομένων υπόψη της λήξεως της προθεσμίας διαχωρισμού στις 5 Φεβρουαρίου 2003 και του αβέβαιου χαρακτήρα της εκ μέρους της Επιτροπής χορηγήσεως νέας παρατάσεως της προθεσμίας αυτής.

306 Επομένως, η Schneider ήταν ταυτοχρόνως υποχρεωμένη, λόγω υπάρξεως της αποφάσεως περί ασυμβιβάστου, να καθορίσει, εντός της συναφθείσας στις 26 Ιουλίου 2002 συμβάσεως εκχωρήσεως, τιμή εκχωρήσεως της Legrand και να διασφαλίσει, εξάλλου, τη δυνατότητα αναστολής της πραγματικής εκτελέσεως της ως άνω εκχωρήσεως έως τις 10 Δεκεμβρίου 2002.

307 Συγκεκριμένα, η ημερομηνία αυτή ήταν αρκούντως μεταγενέστερη της δυναμένης να προβλεφθεί ημερομηνίας εκδόσεως της αποφάσεως Schneider I, η οποία επρόκειτο να λάβει χώρα μετά την περάτωση ταχείας διαδικασίας, ώστε να παρασχεθεί συγχρόνως στη Schneider η δυνατότητα να επιτύχει την επιβεβαίωση, στην περίπτωση απορρίψεως της προσφυγής της ακυρώσεως, της νομιμότητας της επίμαχης αποφάσεως ή, στην αντίθετη περίπτωση της ακυρώσεως, αναγγελθείσας μεταγενεστέρως, να διασφαλισθεί η δυνατότητα να επιτύχει ακόμη η Schneider την εκ νέου εξέταση της πράξεως συγκεντρώσεως από την Επιτροπή, μέσω της παρουσιάσεως νέων διορθωτικών μέτρων, με την προοπτική της θεσπίσεως τελικής αποφάσεως που θα λάβει νομίμως θέση επί του συμβατού της πράξεως συγκεντρώσεως με την κοινή αγορά.

308 Επομένως, ακριβώς λόγω της υπάρξεως, στην απόφαση περί ασυμβιβάστου, δύο παραβάσεων του νόμου που έδιναν την εντύπωση στη Schneider ότι είναι πρόδηλες και ενόψει της θεμιτής επιδιώξεως της εκδόσεως μιας σύννομης αποφάσεως επί του συμβατού της πράξεως συγκεντρώσεως με την κοινή αγορά, η Schneider υποχρεώθηκε να διαπραγματευθεί και να συνάψει, στις 26 Ιουλίου 2002, τη σύμβαση εκχωρήσεως της Legrand και να μεταθέσει την προθεσμία της υλοποιήσεως της εν λόγω εκχωρήσεως έως τις 10 Δεκεμβρίου 2002.

309 Εξάλλου, από τη δικογραφία δεν προκύπτει ότι η σύμβαση εκχωρήσεως θα μπορούσε να υπογραφεί σε ημερομηνία προγενέστερη της 26ης Ιουλίου 2002, έστω και αν η επίμαχη απόφαση δεν είχε δώσει την εντύπωση στη Schneider ότι έπασχε από πρόδηλες παραβάσεις του νόμου τις οποίες η ενάγουσα επροτίθετο να επικαλεσθεί ενώπιον του Πρωτοδικείου προκειμένου αυτό να επιβάλει τις δέουσες κυρώσεις.

310 Συγκεκριμένα, πρέπει να ληφθεί υπόψη, από τις 10 Οκτωβρίου 2001, η μη δυναμένη να συντομευθεί προθεσμία που είναι αναγκαία για τη δημιουργία και την υλοποίηση των περίπλοκων οικονομικών μηχανισμών επί των οποίων στηρίζεται μια πώληση στοιχείων ενεργητικού του εύρους της Legrand, όπως καταδεικνύουν οι προσπάθειες που κατέβαλε η Schneider για να επιτύχει την εκ μέρους της Επιτροπής παράταση της αρχικής προθεσμίας διαχωρισμού των 6 μηνών.

311 Η ως άνω υποχρέωση αναβολής της υλοποιήσεως της πωλήσεως της Legrand, η οποία προκλήθηκε από την εκ μέρους της Schneider θεμιτή αναζήτηση μιας αποφάσεως που να λαμβάνει νομίμως θέση επί του συμβατού της πράξεως συγκεντρώσεως

με την κοινή αγορά οδήγησε κατ' ανάγκην την ενάγουσα να συμφωνήσει με τη Wendel-KKR μείωση της τιμής εκχωρήσεως της Legrand σε σχέση με την τιμή που θα είχε επιτύχει η ενδιαφερομένη σε περίπτωση οριστικής πωλήσεως ελλείψει αποφάσεως περί ασυμβιβάστου που να παρέχει εξ αρχής την εντύπωση ότι βαρύνεται με δύο πρόδηλες παραβάσεις.

312 Συγκεκριμένα, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η μετάθεση έως τις 10 Δεκεμβρίου 2002 της πραγματικής πωλήσεως των στοιχείων του ενεργητικού της Legrand συνεπαγόταν τη χορήγηση στη Wendel-KKR της αμοιβής για τον κίνδυνο υποτιμήσεως των στοιχείων του ενεργητικού της Legrand τον οποίο διέτρεχε η Wendel-KKR συμφωνώντας για μια τέτοια μετάθεση, έστω και μόνο λόγω του ενδεχομένου δυσμενούς διακυμάνσεως της αξίας των βιομηχανικών τίτλων κατά την περίοδο μεταξύ της ημερομηνίας υπογραφής της συμβάσεως εκχωρήσεως και του τελικού χρονικού ορίου που συμφωνήθηκε μεταξύ των συμβαλλομένων για την υλοποίηση της πωλήσεως.

313 Συναφώς, πρέπει να επισημανθεί ότι η έκθεση πραγματογνωμοσύνης που προσκομίσθηκε με το παράρτημα 29 του δικογράφου της αγωγής αναφέρεται ακριβώς στην απώλεια μιας ευκαιρίας, την οποία υπέστη η Schneider, καθόσον αυτή δεν μπόρεσε να επιλέξει την ημερομηνία μεταπωλήσεως της Legrand.

314 Το αντιστάθμισμα αυτό, υπό τη μορφή της μειώσεως της τιμής εκχωρήσεως, δίδει την εντύπωση ότι είναι ανεξάρτητο από την αποζημίωση λόγω καταγγελίας που περιέχεται στη σύμβαση εκχωρήσεως, η οποία αντιστοιχούσε στο τίμημα που έπρεπε να καταβάλει η Schneider σε περίπτωση παραιτήσεως, εκ μέρους της, από την εκχώρηση.

315 Υπό τις συνθήκες αυτές, η προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας από την οποία πάσχει η απόφαση περί ασυμβιβάστου πρέπει να θεωρηθεί ότι συνδέεται με επαρκώς άμεσο δεσμό προς τη μετάθεση έως τις 10 Δεκεμβρίου 2002, εντός της συμβάσεως εκχωρήσεως, της προθεσμίας υλοποιήσεως της πωλήσεως της Legrand, καθόσον η μετάθεση αυτή ήταν απαραίτητη για να παρασχεθεί στη Schneider η δυνατότητα να

ασκήσει λυσιτελώς το δικαίωμα κάθε διοικουμένου να επιτύχει την έκδοση σύννομης αποφάσεως επί του συμβατού με την κοινή αγορά μιας πράξεως συγκεντρώσεως που κοινοποιήθηκε νομοτύπως και, ενδεχομένως, να τύχει ακροάσεως στο πλαίσιο διαδικασίας που της παρέχει τις απαιτούμενες εγγυήσεις.

316 Κατά συνέπεια, η κατάφωρη παραβίαση του κοινοτικού δικαίου, η οποία έγινε δεκτή από το Πρωτοδικείο, πρέπει να θεωρηθεί ότι συνδέεται επίσης, λόγω επαρκώς άμεσης αιτιώδους συνάφειας, με τη ζημία που υπέστη η Schneider λόγω της μειώσεως της τιμής εκχωρήσεως της Legrand που είναι σύμφυτη με τη χρονική μετάθεση της υλοποιήσεως της εκχωρήσεως στη Wendel-KKR.

317 Από το σύνολο των ανωτέρω σκέψεων προκύπτει ότι η κατάφωρη παραβίαση του κοινοτικού δικαίου με την οποία βαρύνεται η απόφαση περί ασυμβιβάστου πρέπει να θεωρηθεί ότι συνδέεται, λόγω επαρκώς άμεσης αιτιώδους συνάφειας, αφενός, με τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκε η Schneider λόγω της συμμετοχής της στη διοικητική διαδικασία ελέγχου της πράξεως συγκεντρώσεως, η οποία επανελήφθη την επομένη της εκδόσεως των αποφάσεων Schneider I και Schneider II, και, αφετέρου, με τη μείωση της τιμής εκχωρήσεως των στοιχείων του ενεργητικού της Legrand που συμφωνήθηκε με τη Wendel-KKR για να επιτευχθεί η μετάθεση της προθεσμίας υλοποιήσεως της εκχωρήσεως.

Επί των δύο στοιχείων της ζημίας και της αξιολογήσεώς τους

318 Πρέπει να υπομνησθεί ότι, με διάταξη της 11ης Δεκεμβρίου 2003, το Πρωτοδικείο έλαβε ένα μέτρο οργανώσεως της διαδικασίας με το οποίο αποφασίσθηκε να περιορισθούν, εν προκειμένω, οι κατ' αντιπαράθεση συζητήσεις μόνο στα ζητήματα της αρχής της στοιχειοθετήσεως της εξωσυμβατικής ευθύνης της Κοινότητας και της μεθοδολογίας υπολογισμού της ζημίας.

319 Όσον αφορά τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκε η Schneider λόγω της συμμετοχής της στην επανάληψη της διαδικασίας ελέγχου της πράξεως συγκεντρώσεως, πρέπει να επισημανθεί ότι η ενάγουσα υποβλήθηκε, στο πλαίσιο της διοικητικής διαδικασίας διαχωρισμού, των προσφυγών Τ-310/01, Τ-77/02 και Τ-77/02 R και, τέλος, της επαναλήψεως της διαδικασίας ελέγχου της πράξεως συγκεντρώσεως, σε έξοδα ως προς τα οποία παρέχει μια συνολική αποτίμηση στο σημείο 150 του δικογράφου της αγωγής της.

320 Επομένως, για τον καθορισμό του ποσού κατά το οποίο η Επιτροπή θα πρέπει να αποζημιώσει τη Schneider σχετικά με τα έξοδα επαναλήψεως της διαδικασίας ελέγχου, θα πρέπει να αφαιρεθούν από το σύνολο των εξόδων που μνημονεύονται στην προηγούμενη σκέψη το σύνολο των εξόδων στα οποία υποβλήθηκε η Schneider στις υποθέσεις Τ-310/01, Τ-77/02 και Τ-77/02 R, τα έξοδα που μνημονεύονται στη σκέψη 293 ανωτέρω και, τέλος, τα έξοδα στα οποία θα είχε υποβληθεί κατ' ανάγκην στο πλαίσιο των διορθωτικών μέτρων στηρίξεως τα οποία θα οδηγείτο, εν πάση περιπτώσει, να προτείνει πριν από την έκδοση της αποφάσεως περί ασυμβιβάστου, αν η τελευταία είχε εκδοθεί με σεβασμό των δικαιωμάτων άμυνάς της.

321 Εναπόκειται στους διαδίκους είτε να γνωστοποιήσουν στο Πρωτοδικείο, εντός προθεσμίας τριών μηνών από της ημερομηνίας εκδόσεως της παρούσας αποφάσεως, το σχετικό με το ως άνω στοιχείο της ζημίας ποσό το οποίο θα καθοριστεί διά κοινής συμφωνίας σύμφωνα με τις λεπτομέρειες υπολογισμού που μνημονεύονται στην προηγούμενη σκέψη είτε να γνωστοποιήσουν στο Πρωτοδικείο, εντός της ίδιας προθεσμίας, τα αιτήματά τους, συνοδευόμενα από συγκεκριμένα αριθμητικά στοιχεία.

322 Η ζημία που αποτελείται από τη μείωση της τιμής εκχωρήσεως της Legrand στη Wendel-KKR, η οποία προκλήθηκε από τη μετάθεση της υλοποιήσεως της πωλήσεως της Legrand στον εκδοχέα έως τις 10 Δεκεμβρίου 2002, είναι ίση προς την υφιστάμενη διαφορά μεταξύ της τιμής εκχωρήσεως της Legrand που συμφωνήθηκε εν προκειμένω μεταξύ των συμβαλλομένων μερών και εκείνης που η Schneider θα είχε μπορέσει να επιτύχει από τον εκδοχέα αν διέθετε κατά το πέρας της πρώτης διαδικασίας ελέγχου της πράξεως συγκεντρώσεως, στις 10 Οκτωβρίου 2001, σύννομη απόφαση επί του συμβατού της πράξεως συγκεντρώσεως με την κοινή αγορά.

323 Επομένως, η Κοινότητα πρέπει να υποχρεωθεί να αποκαταστήσει τη βέβαιη και δυναμένη να υπολογισθεί ζημία την οποία υπέστη συναφώς η ενάγουσα.

324 Για τον υπολογισμό του ποσού της ζημίας την οποία υπέστη η ενάγουσα λόγω της μειώσεως της τιμής εκχωρήσεως της Legrand, την οποία η ενάγουσα αναγκάσθηκε να συμφωνήσει με τη Wendel-KKR σε αντιστάθμισμα για τη μετάθεση της προθεσμίας υλοποιήσεως της πωλήσεως της Legrand στον εκδοχέα έως τις 10 Δεκεμβρίου 2002, πρέπει να διαταχθεί η διεξαγωγή πραγματογνωμοσύνης, σύμφωνα με τα άρθρα 65, στοιχείο δ΄, 66, παράγραφος l, και 70 του Κανονισμού Διαδικασίας, αφού οι διάδικοι υποβάλουν προηγουμένως προφορικά τις παρατηρήσεις τους και κληθούν να λάβουν θέση επί της επιλογής πραγματογνώμονα.

325 Προς τον σκοπό αυτό, θα παραδοθεί στον πραγματογνώμονα ακριβές αντίγραφο της συμβάσεως εκχωρήσεως της 26ης Ιουλίου 2002 και της πραγματογνωμοσύνης της 1ης Οκτωβρίου 2003 σχετικά με τον καθορισμό της προβαλλομένης από τη Schneider ζημίας, που εμφαίνονται, αντιστοίχως, στο παράρτημα 8 και στο παράρτημα 29 του δικογράφου της αγωγής.

Επί της συμβολής της Schneider στην επέλευση της ιδίας ζημίας

Επιχειρήματα των διαδίκων

326 Η Επιτροπή θεωρεί ότι η Schneider μετέρχεται μια νομική οδό υψηλού κινδύνου σε σχέση με τον κοινοτικό έλεγχο των συγκεντρώσεων, ενώ το γαλλικό δίκαιο της παρείχε δυνατότητες προσεγγίσεως με τη Legrand οι οποίες ήσαν δεκτικές κοινοποιήσεως στην Επιτροπή, χωρίς, ωστόσο, να δημιουργείται η υποχρέωση υποβολής ΔΠΑ.

327 Η Schneider απαντά ότι η επιλεγείσα οδός ήταν η μόνη δυνατή, διότι άλλως θα θίγονταν τα οικονομικά αποτελέσματα και η ασφάλεια της πράξεως συγκεντρώσεως και ότι τίποτε δεν μπορούσε να προμηνύσει την επί της αρχής αντίρρηση που επρόκειτο να εκδηλώσει η Επιτροπή ούτε την προσβολή των δικαιωμάτων άμυνάς της που επρόκειτο να διαπραχθεί.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

328 Δεν αμφισβητείται ότι η Schneider κατέστη κάτοχος των τίτλων της Legrand μέσω ΔΠΑ, επικαλούμενη την παρέκκλιση που εισάγει το άρθρο 7, παράγραφος 3, του κανονισμού από την αρχή του ανασταλτικού αποτελέσματος των πράξεων συγκεντρώσεως η οποία απορρέει από τις διατάξεις του κανονισμού.

329 Έτσι, ενώ η Schneider απέκτησε τον έλεγχο της Legrand, κατά την έννοια του άρθρου 3, παράγραφος 1, στοιχείο β΄, του κανονισμού, με πλήρη νομιμότητα τόσο υπό το πρίσμα του γαλλικού δικαίου όσο και του κοινοτικού δικαίου του ανταγωνισμού, γεγονός παραμένει ότι η Schneider δεν ανέλαβε τον κίνδυνο ότι ο έλεγχος της πράξεως συγκεντρώσεως μπορούσε να καταλήξει μετά το πέρας των ταχθεισών με τον κανονισμό προθεσμιών σε απόφαση διαπιστώνουσα το ασυμβίβαστο με την κοινή αγορά μιας άρτιας από νομική άποψη πράξεως συγκεντρώσεως και στη σχετική υποχρέωση να πραγματοποιηθεί διαχωρισμός των στοιχείων του ενεργητικού επιχειρήσεων που είχαν ήδη συγχωνευθεί.

330 Πάντως, λαμβανομένων υπόψη του εύρους της υλοποιηθείσας πράξεως συγχωνεύσεως και της αισθητής ενισχύσεως της οικονομικής ισχύος που επέφερε προς όφελος των δύο μόνον κυρίαρχων επιχειρηματιών που δραστηριοποιούνται στις γαλλικές τομεακές αγορές ηλεκτρολογικού υλικού χαμηλής τάσης, η Schneider δεν μπορούσε να αγνοεί ότι η πραγματοποιηθείσα συγχώνευση ενείχε τον κίνδυνο, τουλάχιστον, να δημιουργήσει ή να ενισχύσει δεσπόζουσα θέση σε σημαντικό τμήμα της κοινής αγοράς και ότι, για τον λόγο αυτό, θα απαγορευόταν από την Επιτροπή, βάσει του άρθρου 2, παράγραφος 3, του κανονισμού.

331 Συγκεκριμένα, η ισχύς που διέθεταν τα μετέχοντα στη συγκέντρωση μέρη εντός των γαλλικών τομεακών αγορών και η ενίσχυση των θέσεων των δύο συνεταίρων κατόπιν της συγχωνεύσεως προέκυπτε από τα παραρτήματα 7 έως 17 του σχεδίου του εντύπου CO της 12ης Δεκεμβρίου 2000, τα οποία δεν έχουν πλέον εμπιστευτικό χαρακτήρα (διάταξη του προέδρου του τετάρτου τμήματος του Πρωτοδικείου της 21ης Φεβρουαρίου 2006, η οποία εκδόθηκε στην υπό κρίση υπόθεση και δεν δημοσιεύθηκε στη Συλλογή, σκέψη 25) και εντός των οποίων τα κοινοποιούντα μέρη είχαν αποτυπώσει ως εξής τα μερίδια, εκφραζόμενα ως ποσοστό επί τοις εκατό των γαλλικών τομεακών αγορών, τα οποία κατείχαν οι κυριότεροι επιχειρηματίες του τομέα κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους 1999:

Τμήματα	Schneider	Cible	Hager	Siemens	ABB
Τμήμα 1 Γενικοί πίνακες	32	—	—	2	2
Τμήμα 2 Επιμέρους πίνακες	30	7	2	0	1
Τμήμα 3 Αγωγοί καλωδίων	—	—	4	—	—
Τμήμα 4 Πίνακες τελικής διανομής	32	15	15	0,1	1
Τμήμα 5 Τελική απόληξη των καταναλώσεων	9	67	3	—	—
Τμήμα 5.Α.1 Ρευματοδότες και διακόπτες	6	87	—	—	—
Τμήμα 5.Α.2 Συστήματα ελέγχου	—	—	—	—	—
Τμήμα 5.Α.3 Συστήματα ασφαλείας	—	—	—	—	—
Τμήμα 5.Α.4 Δίκτυα επικοινωνίας	—	—	—	—	—
Τμήμα 5.Β Συστήματα εγκαταστάσεως	31	66	—	—	—
Τμήμα 5.Γ Καλωδιώσεις	—	38	10	—	—

332 Από τα ανωτέρω συνάγεται ότι η Schneider συνέβαλε στην επέλευση της ιδίας ζημίας καθόσον ανέλαβε τον πραγματικό κίνδυνο του να κηρυχθεί εκ των υστέρων ασύμβατη με την κοινή αγορά μια συγκέντρωση άρτια από νομικής απόψεως και, κατά συνέπεια, του ενδεχομένου αναγκαστικής μεταπωλήσεως των αποκτηθέντων στοιχείων του ενεργητικού (βλ., συναφώς, απόφαση του Δικαστηρίου της 7ης Νοεμβρίου 1985, 145/83, Adams κατά Επιτροπής, Συλλογή 1985, σ. 3539, σκέψη 54).

333 Ωστόσο, η ως άνω θεώρηση δεν τυγχάνει εφαρμογής επί της ζημίας που προκλήθηκε στη Schneider λόγω της συμμετοχής της στην επανάληψη της διοικητικής διαδικασίας ελέγχου της πράξεως συγκεντρώσεως, δεδομένου ότι η συμμετοχή αυτή είναι ανεξάρτητη από την ημερομηνία πραγματοποιήσεως της συγκεντρώσεως.

334 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Πρωτοδικείο αναγνωρίζει, κατόπιν δίκαιης εκτιμήσεως των δεδομένων της προκειμένης υποθέσεως, ότι η ενάγουσα είναι υπεύθυνη για το ένα τρίτο της δυναμένης να αποκατασταθεί ζημίας την οποία υπέστη λόγω μειώσεως της τιμής εκχωρήσεως που συμφωνήθηκε με τη Wendel-KKR.

335 Από το σύνολο των ανωτέρω σκέψεων προκύπτει ότι η Επιτροπή πρέπει να υποχρεωθεί να αποδώσει, σύμφωνα με τους όρους που καθορίσθηκαν ανωτέρω, αφενός, τις δαπάνες στις οποίες υποβλήθηκε η Schneider λόγω της συμμετοχής της στη διαδικασία ελέγχου της πράξεως συγκεντρώσεως που επανελήφθη μετά την έκδοση των αποφάσεων Schneider I και Schneider II και, αφετέρου, να αποκαταστήσει, κατά τα δύο τρίτα, τη ζημία που υπέστη η Schneider λόγω της μειώσεως της τιμής εκχωρήσεως της Legrand που συμφωνήθηκε με τη Wendel-KKR.

Επί των τόκων

Επιχειρήματα των διαδίκων

336 Η Schneider ζητεί να της χορηγηθούν, με ετήσιο επιτόκιο 4 %, οι συμβατικοί τόκοι που θα προκύψουν από το ποσό της χορηγουμένης αποζημιώσεως από την επέλευση

της ζημίας, στις 4 Δεκεμβρίου 2002, ημερομηνία της αποφάσεως περί ενάρξεως του σταδίου ΙΙ, μέχρι την έκδοση της αποφάσεως επί της υπό κρίση υποθέσεως.

337 Το επιτόκιο του 4 % θα έπρεπε, επίσης, να εφαρμοσθεί για τον υπολογισμό των τόκων υπερημερίας που θα προκύψουν από το ποσό της χορηγουμένης αποζημιώσεως από της εκδόσεως της παρούσας αποφάσεως.

338 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι η Schneider δεν απέδειξε ότι υπήρξε θύμα μιας εξαιρετικής καταστάσεως που να παρέχει δικαίωμα για τη χορήγηση συμβατικών τόκων. Το ποσό της αποζημιώσεως θα μπορούσε, το πολύ, να περιλαμβάνει τόκους υπερημερίας από της ημερομηνίας εκδόσεως της παρούσας αποφάσεως.

339 Εξάλλου, η Επιτροπή επιφυλάσσεται να αμφισβητήσει το υπέρμετρο επιτόκιο του 4 % που αξιώνει η ενάγουσα.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

340 Το Πρωτοδικείο δέχεται ότι, όπως προκύπτει από τις αρχές που είναι κοινές στα δίκαια των κρατών μελών, στις οποίες παραπέμπει το άρθρο 288, δεύτερο εδάφιο, ΕΚ, ένα αίτημα περί προσαυξήσεως του ποσού με τόκους είναι κατά κανόνα παραδεκτό στο πλαίσιο αγωγής αποζημιώσεως (προπαρατεθείσα απόφαση Dumortier Frères κ.λπ. κατά Συμβουλίου, σκέψη 25).

341 Η αποκατάσταση της ζημίας την οποία υπέστη ένας διοικούμενος λόγω παράνομης συμπεριφοράς των οργάνων της Κοινότητας έχει ως αντικείμενο να αποκαταστήσει στο μέτρο του δυνατού την περιουσία του θύματος.

342 Κατά συνέπεια, εφόσον πληρούνται, όπως εν προκειμένω, οι προϋποθέσεις που θεμελιώνουν την ύπαρξη εξωσυμβατικής ευθύνης της Κοινότητας, ο κοινοτικός δικαστής δεν μπορεί να αγνοήσει τις δυσμενείς συνέπειες που απορρέουν από το χρονικό διάστημα που διέρρευσε μεταξύ της ημερομηνίας επελεύσεως της ζημίας, ήτοι της 10ης Δεκεμβρίου 2002, ημερομηνίας υλοποιήσεως της εκχωρήσεως της Legrand στη Wendel-KKR, και της ημερομηνίας καταβολής της αποζημιώσεως, στο μέτρο που πρέπει να ληφθεί υπόψη η επισημανθείσα μείωση της αξίας του νομίσματος (απόφαση του Δικαστηρίου της 3ης Φεβρουαρίου 1994, C-308/87, Grifoni κατά ΕΚΑΕ, Συλλογή 1994, σ. I-341, σκέψη 40, και απόφαση του Πρωτοδικείου της 13ης Ιουλίου 2005, Τ-260/97, Camar κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, Συλλογή 2005, σ. II-2741, σκέψη 138).

343 Το πέρας της περιόδου που παρέχει δικαίωμα για την ως άνω εκ νέου νομισματική αξιολόγηση πρέπει, κατ' αρχήν, να συμπίπτει με την ημερομηνία εκδόσεως της αποφάσεως με την οποία αναγνωρίζεται η υποχρέωση αποκαταστάσεως της ζημίας που υπέστη η ενάγουσα (απόφαση του Δικαστηρίου της 19ης Μαΐου 1992, C-104/89 και C-37/90, Mulder κ.λπ. κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, Συλλογή 1992, σ. I-3061, σκέψη 35, και προπαρατεθείσα απόφαση Camar κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, σκέψεις 142 και 143).

344 Ωστόσο, στον βαθμό που η απαίτηση αποζημιώσεως δεν είναι, κατά την ημερομηνία εκδόσεως της εν λόγω αποφάσεως, ούτε εκκαθαρισμένη ούτε δυναμένη να προσδιορισθεί βάσει αποδεδειγμένων αντικειμενικών στοιχείων, οι τόκοι υπερημερίας δεν τρέχουν από την ημερομηνία αυτή, αλλά μόνο σε περίπτωση καθυστέρησης και μέχρι πλήρους αποπληρωμής, από την ημερομηνία εκδόσεως της αποφάσεως που θα προβεί στην εκκαθάριση της προκληθείσας ζημίας.

345 Συνεπώς, το ποσό της οφειλομένης στην ενάγουσα αποζημιώσεως από τις 10 Δεκεμβρίου 2002 πρέπει να υπολογισθεί εκ νέου μέχρι την ημερομηνία εκδόσεως της αποφάσεως περί εκκαθαρίσεως της ζημίας και, εν συνεχεία, να προσαυξηθεί με τόκους υπερημερίας από την τελευταία αυτή ημερομηνία και μέχρι πλήρους αποπληρωμής.

346 Το εφαρμοστέο επιτόκιο υπολογίζεται βάσει των επιτοκίων που καθορίζει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα για τις κύριες δραστηριότητες αναχρηματοδοτήσεως, όπως ίσχυαν διαδοχικά κατά τη διάρκεια κάθε μίας από τις δύο κρίσιμες περιόδους, προσαυξημένων κατά δύο μονάδες, εφόσον δεν υπερβαίνει εκείνο του 4 % που ζητεί η ενάγουσα με τα αιτήματά της (απόφαση Mulder κ.λπ. κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, σκέψη 342, σκέψη 35).

Επί του αιτήματος περί αυξήσεως της αποζημιώσεως κατά το ποσό του εθνικού φόρου

Επιχειρηματολογία των διαδίκων

347 Η Schneider ζητεί την αύξηση της χορηγουμένης αποζημιώσεως κατά το ποσό του φόρου τον οποίο θα οφείλει επί του ποσού της εν λόγω αποζημιώσεως.

348 Η Επιτροπή αντιτάσσει ότι, ελλείψει φορολογικής βάσεως, δεν μπορεί να νοηθεί αποζημίωση λόγω εξόδων φορολογικής φύσεως, τα οποία δεν εμπίπτουν πλέον στη μεθοδολογία των κριτηρίων του υπολογισμού της ζημίας, αλλά στην επί της ουσίας εξέτασή τους.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

349 Το Πρωτοδικείο θεωρεί ότι η χορηγούμενη αποζημίωση δεν μπορεί να αυξηθεί κατά το ποσό μιας εγχώριας φορολογικής επιβαρύνσεως δυναμένης να εισπραχθεί στο μέλλον επί του ποσού της.

350 Πρέπει να επισημανθεί ότι, σύμφωνα με την έκθεση πραγματογνωμοσύνης που προσκόμισε η Schneider με το παράρτημα 29 του δικογράφου της αγωγής της, δεν είναι βέβαιο ότι η χορηγούμενη από το Πρωτοδικείο αποζημίωση δίδει λαβή για φορολόγηση.

351 Εν πάση περιπτώσει, το αίτημα περί αυξήσεως πρέπει να χαρακτηρισθεί πρόωρο, ελλείψει σχετικής ενδείξεως τόσο ως προς το ποσό του χορηγούμενου επιδόματος όσο και ως προς τον συντελεστή φορολογικής επιβαρύνσεως που θα εφαρμοσθεί, ενδεχομένως, κατά την είσπραξή της από την εθνική φορολογική αρχή.

352 Επομένως, πρέπει να απορριφθεί, εν πάση περιπτώσει, το αίτημα περί αυξήσεως της αποζημιώσεως κατά το ποσό του εθνικού φόρου με το οποίο αυτή θα μπορούσε να επιβαρυνθεί.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (τέταρτο πενταμελές τμήμα),

κρίνοντας πριν αποφανθεί οριστικώς,

αποφασίζει:

1) Υποχρεώνει την Ευρωπαϊκή Κοινότητα να αποδώσει, αφενός, τις δαπάνες στις οποίες υποβλήθηκε η Schneider Electric SA για να συμμετάσχει στην επανάληψη της διαδικασίας ελέγχου της πράξεως συγκεντρώσεως, η οποία έλαβε χώρα μετά την έκδοση των αποφάσεων του Πρωτοδικείου της 22ας Οκτωβρίου 2002, T-310/01 και T-77/02, Schneider Electric κατά Επιτροπής, και, αφετέρου, να αποκαταστήσει, κατά τα δύο τρίτα, τη ζημία που υπέστη η Schneider Electric κατά το ποσό της μειώσεως της τιμής εκχωρήσεως της Legrand SA, την οποία η Schneider Electric αναγκάσθηκε να συμφωνήσει με τον εκδοχέα σε αντιστάθμισμα για τη μετάθεση της προθεσμίας υλοποιήσεως της πωλήσεως της Legrand έως τις 10 Δεκεμβρίου 2002.

2) Απορρίπτει την αγωγή κατά τα λοιπά.

3) Οι διάδικοι θα γνωστοποιήσουν στο Πρωτοδικείο, εντός προθεσμίας τριών μηνών από της ημερομηνίας εκδόσεως της παρούσας αποφάσεως, το σχετικό με το πρώτο στοιχείο της ζημίας ποσό, το οποίο θα καθοριστεί διά κοινής συμφωνίας σύμφωνα με τις διατυπώσεις που μνημονεύονται στη σκέψη 320 της παρούσας αποφάσεως.

4) Σε περίπτωση μη επιτεύξεως συμφωνίας, οι διάδικοι θα γνωστοποιήσουν στο Πρωτοδικείο, εντός της ίδιας προθεσμίας, τα αιτήματά τους, συνοδευόμενα από συγκεκριμένα αριθμητικά στοιχεία.

5) Διατάσσει τη διεξαγωγή πραγματογνωμοσύνης για τον υπολογισμό του σχετικού με το δεύτερο στοιχείο της ζημίας της Schneider Electric ποσού, το οποίο αναφέρθηκε στο σημείο 1 ανωτέρω.

6) Καλεί τη Schneider Electric και την Επιτροπή να λάβουν θέση επί της επιλογής πραγματογνώμονα ή να προτείνουν στο Πρωτοδικείο έναν πίνακα πραγματογνωμόνων προκειμένου το Πρωτοδικείο να ορίσει έναν από τους πραγματογνώμονες αυτούς.

7) Προς τον σκοπό της διεξαγωγής της πραγματογνωμοσύνης, θα κοινοποιηθεί στον πραγματογνώμονα, μερίμνη της Γραμματείας του Πρωτοδικείου, ακριβές αντίγραφο των παραρτημάτων 8 και 29 του δικογράφου της αγωγής.

8) Ο πραγματογνώμονας θα κληθεί να υποβάλει την έκθεσή του εντός της ταχθησομένης προθεσμίας.

9) Η έκθεση θα επιδοθεί στους διαδίκους μερίμνη της Γραμματείας του Πρωτοδικείου.

10) Η αποζημίωση θα υπολογισθεί εκ νέου και θα προσαυξηθεί με τόκους υπερημερίας σύμφωνα με τα κριτήρια που ορίζονται στις σκέψεις 345 και 346 της παρούσας αποφάσεως.

11) Επιφυλάσσεται ως προς τα δικαστικά έξοδα.

Legal Wiszniewska-Białecka Vadapalas

Moavero Milanesi Wahl

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 11 Ιουλίου 2007.

Ο Γραμματέας Ο Πρόεδρος

E. Coulon H. Legal

Πίνακας περιεχομένων

Νομικό πλαίσιο ..... II - 2253

Ιστορικό της διαφοράς ..... II - 2256

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων ..... II - 2278

Επί του παραδεκτού ..... II - 2280

Επιχειρήματα των διαδίκων ..... II - 2280

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου ..... II - 2281

Επί της ουσίας ..... II - 2283

Γενική επιχειρηματολογία των διαδίκων ..... II - 2283

Προκαταρκτικές θεωρήσεις του Πρωτοδικείου ..... II - 2287

Επί των παρανομιών από τις οποίες πάσχει η απόφαση περί ασυμβιβάστου ..... II - 2290

Επί των ελλείψεων που διαπιστώθηκαν κατά την ανάλυση του αντικτύπου της πράξεως συγκεντρώσεως ..... II - 2290

— Επιχειρήματα των διαδίκων ..... II - 2290

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου ..... II - 2291

Επί της προσβολής των δικαιωμάτων άμυνας της Schneider ..... II - 2294

— Επιχειρήματα των διαδίκων ..... II - 2294

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου ..... II - 2295

Επί των λοιπών παρανομιών της συμπεριφοράς της Επιτροπής που φέρεται ότι επιδείνωσαν τη ζημία που προκλήθηκε, όπως υποστηρίζεται, λόγω της αποφάσεως περί ασυμβιβάστου ή προξένησαν διακριτή ζημία ..... II - 2299

Επί της ελλείψεως ειλικρινούς συνεργασίας ..... II - 2299

— Επιχειρήματα των διαδίκων ..... II - 2299

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου ..... II - 2301

Επί της προσβολής του δικαιώματος ακροάσεως της Schneider από αμερόληπτη αρχή ..... II - 2303

— Επιχειρήματα των διαδίκων ..... II - 2303

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου ..... II - 2304

Επί της αδιαλλαξίας που επέδειξε η Επιτροπή κατά τον καθορισμό των λεπτομερειών διαχωρισμού της Schneider και της Legrand ..... II - 2306

— Επιχειρήματα των διαδίκων ..... II - 2306

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου ..... II - 2308

Επί της ενορχηστρώσεως των εντάσεων που μεσολάβησαν μεταξύ των μετεχόντων στη συγκέντρωση μερών ..... II - 2311

— Επιχειρήματα των διαδίκων ..... II - 2311

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου ..... II - 2312

Επί του ότι η Επιτροπή δεν έλαβε υπόψη την αποκλειστική αρμοδιότητά της .. II - 2313

— Επιχειρήματα των διαδίκων ..... II - 2313

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου ..... II - 2313

Επί της ανυπαρξίας καλόπιστης εκτελέσεως της αποφάσεως Schneider I ..... II - 2314

— Επιχειρήματα των διαδίκων ..... II - 2314

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου ..... II - 2315

Επί της προσβολής των δικαιωμάτων άμυνας ..... II - 2317

— Επιχειρήματα των διαδίκων ..... II - 2317

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου ..... II - 2318

Επί της εσφαλμένης, αθέμιτης και εισάγουσας δυσμενείς διακρίσεις αναλύσεως των προταθέντων από τη Schneider τον Νοέμβριο 2002 διορθωτικών μέτρων . II - 2319

— Επιχειρήματα των διαδίκων ..... II - 2319

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου ..... II - 2320

Επί της προβαλλομένης αιτιώδους συνάφειας μεταξύ της κατάφωρης παραβιάσεως του κοινοτικού δικαίου με την οποία βαρύνεται η απόφαση περί ασυμβιβάστου και των στοιχείων της ζημίας των οποίων έγινε συναφώς επίκληση ..... II - 2323

Επί της απώλειας της αξίας των στοιχείων του ενεργητικού της Legrand που κατείχε η Schneider ..... II - 2323

Επί των εξόδων για αμοιβές, των διοικητικών εξόδων και των δικαστικών εξόδων στα οποία υποβλήθηκε η Schneider ..... II - 2330

Επί της μειώσεως της τιμής εκχωρήσεως της Legrand που συμφωνήθηκε με τη Wendel-KKR για να καταστεί δυνατή η μετάθεση της ημερομηνίας ενάρξεως ισχύος των αποτελεσμάτων της εκχωρήσεως ..... II - 2334

Επί των δύο στοιχείων της ζημίας και της αξιολογήσεώς τους ..... II - 2337

Επί της συμβολής της Schneider στην επέλευση της ιδίας ζημίας ..... II - 2339

Επιχειρήματα των διαδίκων ..... II - 2339

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου ..... II - 2340

Επί των τόκων ..... II - 2342

Επιχειρήματα των διαδίκων ..... II - 2342

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου ..... II - 2343

Επί του αιτήματος περί αυξήσεως της αποζημιώσεως κατά το ποσό του εθνικού φόρου ..... II - 2345

Επιχειρηματολογία των διαδίκων ..... II - 2345

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου ..... II - 2346